

Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Tid:	Torsdagen den 29 september kl 18.00
Plats:	Folkets Hus i Säter
Förslag justeringspersoner:	Annika Karlsson och Magnus Gabrielsson
Kl. 16.45	Valberedning
Kl. 17.00	Gruppmöten

Innehållsförteckning

Kf § 1	Månadens blomma	5
Kf § 2	Nytt medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelser för Bispberg	6
Kf § 3	Nytt medborgarförslag om lekplats i kvarteret Oxen.....	7
Kf § 4	Svar på medborgarförslag om förskola på annan plats	8
Kf § 5	Svar på medborgarförslag om en aktivitetslokal	9
Kf § 6	Svar på medborgarförslag om att återställa Dalsbysjön.....	11
Kf § 7	Ny motion om att verka för att snarast byta elområde	13
Kf § 8	Ny motion om att skydda produktiv åkermark	14
Kf § 9	Ny motion om planeringsunderlag och budget för klimatanpassning 15	
Kf § 10	Ny motion om revidering av områdesbestämmelser mm	16
Kf § 11	Nya motioner/medborgarförslag.....	17
Kf § 12	Information från revisionen	18
Kf § 13	Revisionsrapport – Granskning av den långsiktiga planeringen av markbehov	19

Kf § 14 Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och kommunerna i Dalarnas län om kollektivtrafik.....	21
Kf § 15 Patientavgifter för hjälpmedel	23
Kf § 16 Nytt uppdrag för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel gällande tobaksfria nikotinprodukter.....	24
Kf § 17 Lönepolicy	26
Kf § 18 Avgift Babysim.....	27
Kf § 19 Revidering av kalendariet 2023	28
Kf § 20 Interpellationer/frågor	29
Kf § 21 Valärenden	30
Kf § 22 Rapporter.....	31
Kf § 23 Delgivningar	32

Säter 2022-09-20

Abbe Ronsten
Ordförande

Margareta Jakobsson
sekreterare

Kallelsen delges ersättarna för kännedom

Kf § 1 Månadens blomma

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 2 Nytt medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelser för Bispberg

KS2022/0351

Beslut

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelser för Bispberg lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Bengt Eklund, Säter.

Medborgarens förslag

”Vi anser att kommunfullmäktige snarast ska omtolka/revidera områdesbestämmelserna för Bispberg, så att det blir möjligt för hushållen där att sätta upp solcellspaneler på sina tak.

Vid kontakt med miljö- och byggenheten har vi fått information om att man där avslår alla ansökningar om bygglov för solcellspaneler medhänvisning till områdesbestämmelserna. Vi har också av byggchefen fått veta att "länsstyrelsen anser att det är högst olämpligt med solceller inom områdesbestämmelser".

Vi anser att detta är upprörande världsfrånvänt och otidsenligt synsätt. Det har ju hänt saker sedan 2015 och i synnerhet det senaste halvåret !

Vi förväntar oss att kommunens politiker stöttar de medborgare som vill investera i en hållbar framtid.”

Ärendenummer: 4152

Inskickat: 2022-08-30 12:02 av BENGT EKLUND

Handläggare: Margareta Jakobsson (marga), Ann-Cathrine Alriksson (ankal)

Visa ärende Ärendehistorik Meddelanden (0) Interna noteringar (0) [Externt ärendenr.](#)

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra? *

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Vi anser att kommunfullmäktige snarast ska omtolka/revidera områdesbestämmelserna för Bispsberg, så att det blir möjligt för hushållen där att sätta upp solcellspaneler på sina tak.

Motivera ditt förslag *

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Vid kontakt med miljö- och byggenheten har vi fått information om att man där avslår alla ansökningar om bygglov för solcellspaneler med hänvisning till områdesbestämmelserna. Vi har också av byggchefen fått veta att "länsstyrelsen anser att det är högst olämpligt med solceller inom områdesbestämmelser".

Vi anser att detta är upprörande världsfrånvänt och otidsenligt synsätt. Det har ju hänt saker sedan 2015 och i synnerhet det senaste halvåret !

Vi förväntar oss att kommunens politiker stöttar de medborgare som vill investera i en hållbar framtid.

2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget? *

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

BENGT EKLUND

[Redacted]

[Redacted]

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget? *

Ja

Lämna kontaktuppgift till den andra medborgarförslagslämnaren *

Namn

Eva Eklund

[Redacted]

[Redacted]

Är det någon mer person som lämnar in medborgarförslaget? *

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida. *

Ja

Kontakta Sätters kommun

Telefon

0225-55 000

Besöksadress

Åsgränd 2

Postadress

Box 300
783 27 Säter

E-postadress

kommun@sater.se
(mailto:kommun@sater.se)

Facebook

Följ kommunen på Facebook
(<https://facebook.com/saterskommun/>)

Copyright © Sätters kommun Organisationsnummer: **212000-2247**

Kf § 3 Nytt medborgarförslag om lekplats i kvarteret Oxen

KS2022/0316

Beslut

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om en lekplats i kvarteret Oxen lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Adam Callias, Säter.

Medborgarens förslag

”Vi som bor runt kvarteret oxen där det byggs många nya hus för tillfället önskar en lekplats för våra barn. Vi är många barnfamiljer i området och fler på ingång då det ska byggas mer hus nästa sommar. Om våra barn vill leka på lekplatser så behöver vi alltid åka eller gå till grannområden eller liknande. Vi önskar en lekplats för oss i närområdet. Det finns mycket plats och mark för det. Önskan om lekplatsen bör innehålla mer än en sandlåda och rutschkana. Gungor, lekborg och andra roliga, pedagogiska och spännande saker finns att välja på. Om ni har svårt att inspireras så står alla föräldrar i grannskapet till tjänst för förslag om rolig äventyrliga lekställningar.

Brist på roliga lekplatser i närområdet. Många barnfamiljer på plats. Vi ska inte behöva åka iväg varje dag för att aktivera våra barn. Samt motivera barnen att ta sig till lekplatserna.”

Lämna medborgarförslag (Inskickat)

Verktyg

Ärendenummer: 3687

Inskickat: 2022-07-20 21:48 av ADAM CALLIAS

Handläggare: Margareta Jakobsson (marga), Ann-Cathrine Alriksson (ankal)

Visa ärende Ärendehistorik Meddelanden (0) Interna noteringar (0) Externt ärendenr.

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?*

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Vi som bor runt kvarteret oxen där det byggs många nya hus för tillfället önskar en lekplats för våra barn. Vi är många barnfamiljer i området och fler på ingång då det ska byggas mer hus nästa sommar. Om våra barn vill leka på lekplatser så behöver vi alltid åka eller gå till grannområden eller liknande. Vi önskar en lekplats för oss i närområdet. Det finns mycket plats och mark för det. Önskan om lekplatsen bör innehålla mer än en sandlåda och rutschkana. Gungor, lekborg och andra roliga, pedagogiska och spännande saker finns att välja på. Om ni har svårt att inspireras så står alla föräldrar i grannskapet till tjänst för förslag om rolig äventyrliga lekställningar.

Motivera ditt förslag*

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Brist på roliga lekplatser i närområdet. Många barnfamiljer på plats. Vi ska inte behöva åka iväg varje dag för att aktivera våra barn. Samt motivera barnen att ta sig till lekplatserna.

2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?*

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

ADAM CALLIAS

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?*

Ja

Lämna kontaktuppgift till den andra medborgarförslagslämnaren *

Namn

Jessica Berg

Är det någon mer person som lämnar in medborgarförslaget?*

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida. *

Ja

Kontakta Sätters kommun

Telefon

0225-55 000

Besöksadress

Åsgränd 2

Postadress

Box 300
783 27 Säter

E-postadress

kommun@sater.se
(mailto:kommun@sater.se)

Facebook

Följ kommunen på Facebook
(<https://facebook.com/saterskommun/>)

Copyright © Sätters kommun Organisationsnummer: 212000-2247

Kf § 4 Svar på medborgarförslag om förskola på annan plats

KS2022/0260

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att medborgarförslaget avslås.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att placera förskola på annan plats lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-06-16 av Dan Ericson, Säter.

Medborgarens förslag

Sedan lång tid tillbaka finns flera boulebanor på Skönviksområdet där olika pensionärsgupper träffas och spelar boule. Nu är det tänkt att en förskola ska byggas i det området där boulebanorna ligger vilket gör att den kan behöva flytta till annan plats. Förslagsställaren anser att det inte är boulebanorna som ska flytta bort utan att kommunen får hitta annan plats för tänkt förskola.

Yttrande

Kommunstyrelsen beslutade 2019 om lokaliseringsutredning för förskola 2 i Säter. Förstahandsplaceringen var på Skönvik i anslutning till Rosa huset. Utifrån gällande fördjupad översiktsplan för Sätters tätort påvisar den en betydande utveckling av det gamla "sjukhusområdet". Sätters kommun har fört dialog med Samhällsbyggnadsbolaget (SBB) Norden AB, som är den största fastighets- och markägaren på området, avseende olika potentiella åtgärder. I och med att SBB står som ägare av berört markområde har förhandlingar avseende hyreskontrakt och projektering av tänkt förskola påbörjats.

Att bygga en förskola i området innebär inte att boulebanorna ska bort från Skönvik. I dagsläget vet kommunen inte om boulebanorna behöver byta plats eller om de kan vara kvar på befintligt ställe men det kommer projekteringen att påvisa.

Kommunen kommer att se till att det finns boulebanor i Skönvik och önskar ha dialog med berörd pensionärsgrupp när projektering kommit igång.

Delges:

Förslagsställaren

Svar på medborgarförslag om förskola på annan plats

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar att medborgarförslaget avslås.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att placera förskola på annan plats lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-06-16 av Dan Ericson, Säter.

Medborgarens förslag

Sedan lång tid tillbaka finns flera boulebanor på Skönviksområdet där olika pensionärsgupper träffas och spelar boule. Nu är det tänkt att en förskola ska byggas i det området där boulebanorna ligger vilket gör att den kan behöva flytta till annan plats. Förslagsställaren anser att det inte är boulebanorna som ska flytta bort utan att kommunen får hitta annan plats för tänkt förskola.

Yttrande

Kommunstyrelsen beslutade 2019 om lokaliseringsutredning för förskola 2 i Säter. Förstahandsplaceringen var på Skönvik i anslutning till Rosa huset. Utifrån gällande fördjupad översiktsplan för Säters tätort påvisar den en betydande utveckling av det gamla "sjukhusområdet". Sätters kommun har fört dialog med Samhällsbyggnadsbolaget (SBB) Norden AB, som är den största fastighets- och markägaren på området, avseende olika potentiella åtgärder. I och med att SBB står som ägare av berört markområde har förhandlingar avseende hyreskontrakt och projektering av tänkt förskola påbörjats.

Att bygga en förskola i området innebär inte att boulebanorna ska bort från Skönvik. I dagsläget vet kommunen inte om boulebanorna behöver byta plats eller om de kan vara kvar på befintligt ställe men det kommer projekteringen att påvisa.

Kommunen kommer att se till att det finns boulebanor i Skönvik och önskar ha dialog med berörd pensionärsgrupp när projektering kommit igång.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Delges

Förslagsställaren

Marita Skog
Kommundirektör

30-5-22

Medborgareförslag.

Med anledning av talet, om Förskola på Skönviksområdet, känner jag att jag måste ta upp frågan på detta sätt.

Vi har en Boulebana på Skönviksområdet. Den kom till genom en förfrågan, från PRO och SPF till dåvarande Skönviksbolaget.

Bolaget iordningställde 4st. banor och upplät dem åt oss, att handha dem och sköta dom.

Man skulle kunna säga såhär, vi har haft banorna i runt 20 år, byggt ut dom till 10 st. alltså vi har lagt ner en hel del pengar och arbete. Vi känner det, som att vi fick dem av Skönviksbolaget, mot att vi skötte området.

Nu helt plötsligt har någon-några kommit på att kommunen behöver en Förskola, lämpligast på Skönviksområde.

Döm om allas vår förvåning, när förslaget är på vår boulebana, hur kan man bara komma med en sådan ide, ingen människa har kontaktat någon av oss.

Om ni gjorde er besvär och åkte ut dit när vi är där och spelar, skulle ni träffa en 40-45st. Så många är de som spelar månd. och fred.

Dessutom spelas det serier.

Ideen och handhavande är enligt mig, snudd på oförskämt.

Kommundirektören var ut i pressen och tyckte att Pensionärerna skulle få en bana någon annan stans?

Det hade varit klädsamt om hon sagt, vi bygger Förskola på annan plats.

Nu till några förslag:

F.D företagshuset, där finns utrymmen, som går att bygga om till förskola, stort kök finns, till och med två tror ja.

Skogspartiet mellan nämnda hus och vandrarhuset är minst lika stort, som det vid Boulebanan, det ligger i samma område.

Om det är närheten till infarten till skönvik man vill komma ifrån, så passar de.

Utöver de här förslagen finns ett stort antal.

Det kan inte var ekonomiskt försvarbarbart att först bygga en ny Boulebana och ersätta Pro för allt, som lagts ut, vid utökningen sedan på nuvarande Boulebanplats bygga ny Förskola.

Vi vill inte ha någon ny Boulebana, alla, som spelar trivs, är glada över banan och samvaron.

Med den här ideen ni har, tyder det på att ni inte förstår värdet i den samvaro, gemenskap Och det hälsobefrämjande det har.

Vill ni att alla de som nyttjar banan skall tycka att ni struntar i dem, skall ni naturligtvis ta ert beslut över huvudet på oss.

Dan Ericson.

Kf § 5 Svar på medborgarförslag om en aktivitetslokal

KS2020/0426

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att medborgarförslaget är besvarat.

Medborgarens förslag

”En önskedröm- Detta vore väl något att försöka planera en för en lokal på Prästgårdens äldreboende och för planerna på ett seniorboende av Fågelsången. Det vore också ett bra sätt för kommunens anhängvårdare att kunna träffas på. Tänk även på en lokal för mjukslöjd. Det råder ju stor brist på lokaler i kommunen för detta ändamål. Förr kunde man ju få låna skolornas slöjdsalar, men inte nu längre varför? PRO i Säter saknar sådana lokaliteter.”

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om en aktivitetslokal lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2021-02-25 av Leif Andersson, Gustafs. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsens förberedning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2021-03-23 att remittera medborgarförslaget till socialnämnden för yttrande. Yttrandet inkom 2021-12-10. Socialnämnden föreslår ett avslag till medborgarförslaget.

Vid behandling av socialnämndens yttrande i kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-01-18 beslutade utskottet att remittera medborgarförslagets förslag om gemensamma lokaler i seniorboendet Fågelsången till Säterbostäder för yttrande. Yttrande från Säterbostäder inkom 2022-03-03. Säterbostäder svarade att de avser att fortsätta planera för att utveckla fastigheten Fågelsången 4, där arbete med att tillskapa lokaler med gemensamhetsytter för aktiviteter kommer ingå, i den mån fastigheten inrymmer yta och att bolaget kan hitta kostnadstäckning.

Vid behandling av Säterbostäder AB:s yttrande i kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-03-22 beslutade utskottet återremittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för vidare utredning varför lokalen på nya särskilda boendet inte kan nyttjas av andra.

Ks § 111 forts

Samhällsbyggnadsnämnden har 2022-06-02 beslutat översända framtagen analys av den av kommunfullmäktige 2018-11-18 beslutade programhandling.
Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att medborgarförslaget är besvarat.

Svar på medborgarförslag om en aktivitetslokal

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att medborgarförslaget är.....

Medborgarens förslag

”En önskedröm- Detta vore väl något att försöka planera en för en lokal på Prästgårdets äldreboende och för planerna på ett seniorboende av Fågelsången. Det vore också ett bra sätt för kommunens anhörigvårdare att kunna träffas på. Tänk även på en lokal för mjukslöjd. Det råder ju stor brist på lokaler i kommunen för detta ändamål. Förr kunde man ju få låna skolornas slöjdsalar, men inte nu längre varför? PRO i Säter saknar sådana lokaliteter.”

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om en aktivitetslokal lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2021-02-25 av Leif Andersson, Gustafs. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsens för beredning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2021-03-23 att remittera medborgarförslaget till socialnämnden för yttrande. Yttrandet inkom 2021-12-10. Socialnämnden föreslår ett avslag till medborgarförslaget.

Vid behandling av socialnämndens yttrande i kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-01-18 beslutade utskottet att remittera medborgarförslagens förslag om gemensamma lokaler i seniorboendet Fågelsången till Säterbostäder för yttrande. Yttrande från Säterbostäder inkom 2022-03-03. Säterbostäder svarade att de avser att fortsätta planera för att utveckla fastigheten Fågelsången 4, där arbete med att tillskapa lokaler med gemensamhetsytor för aktiviteter kommer ingå, i den mån fastigheten inrymmer yta och att bolaget kan hitta kostnadstäckning.

Vid behandling av Säterbostäder AB:s yttrande i kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-03-22 beslutade utskottet återremittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för vidare utredning varför lokalen på nya särskilda boendet inte kan nyttjas av andra.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Samhällsbyggnadsnämnden har 2022-06-02 beslutat översända framtagna analys av den av kommunfullmäktige 2018-11-18 beslutade programhandling.
Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att medborgarförslaget är besvarat.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Sektorchefs namn
Titel

Till
Socialförvaltningen
Säters Kommun
Sune Hemingsson
Rådhuset
783 27 Säter

Gustafs 20201116.

"En önskedröm"

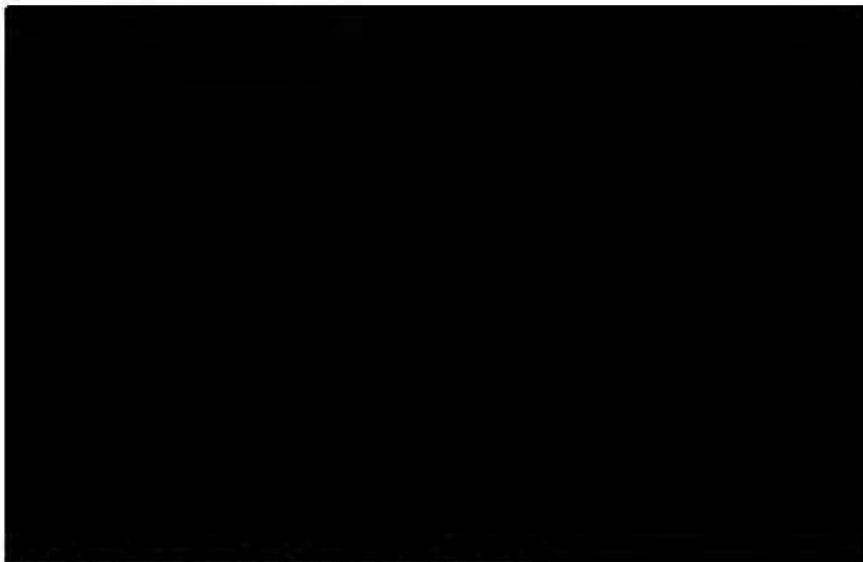

Bild från Seniorboende på Södermalm i Stockholm

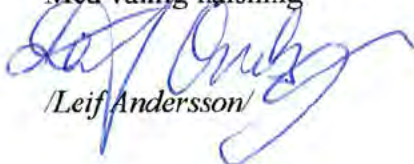
Hej Sune!

Detta vore väl en dröm att få för de äldre boende i Säter.
Jag vill ge detta som ett medborgare förslag med en önskan från alla äldre och friskare befolkning vi blir i framtiden i Säters kommun.

Detta vore väl något att försöka planera för en lokal på Prästgårdets äldreboende och för planerna på ett Seniorboende av Fågelsången. Det vore också ett bra sätt för kommunens anhörige vårdare att kunna träffas på. Tänk även på en lokal för mjukslöjd..

Det råder ju stor brist på lokaler i kommunen för detta ändamål.
Förr kunde man ju få låna skolornas slöjdsalar, men inte nu längre varför?
PRO i Säter saknar sådana lokaliteter.

Med vänlig hälsning

/Leif Andersson/

Sbn § 54 Medborgarförslag aktivitetslokal

SBN2022/0123

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar yttra sig enligt framtagna analys till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning & Bakgrund

Ett medborgarförslag om en aktivitetslokal lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2021-02-25 av Leif Andersson, Gustafs. Medborgarförslaget remitterades till socialnämnden för yttrande. Yttrandet inkom 2021-12-10. Socialnämndens förslag är att avslå medborgarförslaget.

Vid behandling i kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade utskottet att remittera medborgarförslaget förslag om gemensamma lokaler i seniorboendet Fågelsången till Säterbostäder för yttrande. Yttrande från Säterbostäder inkom 2022-03-03. Säterbostäder svarar att de avser att fortsätta planera för att utveckla fastigheten Fågelsången 4, där arbete med att tillskapa lokaler med gemensamhetsytor för aktiviteter kommer ingå, i den mån fastigheten inrymmer yta och att bolaget kan hitta kostnadstäckning.

Kommunstyrelsen beslutade 2022-03-22 Au§46:

Kommunstyrelsens arbetsutskott återremittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för vidare utredning varför lokalen på nya särskilda boendet inte kan nyttjas av andra.

Medborgarens förslag

”En önskedröm- Detta vore väl något att försöka planera en för en lokal på Prästgårdets äldreboende och för planerna på ett seniorboende av Fågelsången. Det vore också ett bra sätt för kommunens anhängvårdare att kunna träffas på. Tänk även på en lokal för mjukslöjd. Det råder ju stor brist på lokaler i kommunen för detta ändamål. Förr kunde man ju få låna skolornas slöjdsalar, men inte nu längre varför? PRO i Säter saknar sådana lokaliteter.”

Analys avseende programhandling

Se separat bilaga

Sbn § 54 forts.

Beslutsunderlag

Programhandling Särskilt boende

Ritningar Särskilt boende

Delges

Socialnämnden

Säterbostäder

Medborgarförslag aktivitetslokal

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott beslutar föreslå Samhällsbyggnadsnämnden besluta översända framtagen analys till Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning & Bakgrund

Ett medborgarförslag om en aktivitetslokal lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2021-02-25 av Leif Andersson, Gustafs. Medborgarförslaget remitterades till socialnämnden för yttrande. Yttrandet inkom 2021-12-10. Socialnämndens förslag är att avslå medborgarförslaget.

Vid behandling i kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade utskottet att remittera medborgarförslaget förslag om gemensamma lokaler i seniorboendet Fågelsången till Säterbostäder för yttrande. Yttrande från Säterbostäder inkom 2022-03-03. Säterbostäder svarar att de avser att fortsätta planera för att utveckla fastigheten Fågelsången 4, där arbete med att tillskapa lokaler med gemensamhetsytor för aktiviteter kommer ingå, i den mån fastigheten inrymmer yta och att bolaget kan hitta kostnadstäckning.

Kommunstyrelsen beslutade 2022-03-22 Au§46:

Kommunstyrelsens arbetsutskott återremittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för vidare utredning varför lokalen på nya särskilda boendet inte kan nyttjas av andra.

Medborgarens förslag

”En önskedröm- Detta vore väl något att försöka planera en för en lokal på Prästgårdets äldreboende och för planerna på ett seniorboende av Fågelsången. Det vore också ett bra sätt för kommunens anhängvårdare att kunna träffas på. Tänk även på en lokal för mjukslöjd. Det råder ju stor brist på lokaler i kommunen för detta ändamål. Förr kunde man ju få låna skolornas slöjdsalar, men inte nu längre varför? PRO i Säter saknar sådana lokaliteter.”

Analys avseende programhandling

Se separat bilaga

Beslutsunderlag

Programhandling Särskilt boende
Ritningar Särskilt boende

Delges

Socialnämnden

Säterbostäder

Per-Olov Grundström
Fastighetschef
Samhällsbyggnadssektorn

Andréas Mossberg
Sektorschef
Samhällsbyggnadssektorn

Bilaga 1 Analys avseende Programhandling

Nedanstående analys utgår från beslutad programhandling Kommunfullmäktige 2018-11-15.

Sammanfattning

Programhandlingen berör på ett flertal ställen att det ska finnas samlingsrum för en större grupp människor. Vidare påtalar programhandlingen vikten av en känsla av trygghet och säkerhet för alla boenden på det särskilda boendet. Samlingsrum/konferensrummens nyttjande bör därför knytas till de boendes livskvalitet och upplevelse. Användandet av samlingslokalen bör enligt programhandlingen på något sätt bidra till ett bra boende med optimal funktion.

Programhandlingen tas fram och beslutas innan det att en projektering genomförs. Programhandlingen kan därför jämföras med en förstudie eller en prototyp. Projekteringen tar sedan vidare prototypen till produktionsritningar som det går att söka bygglov på.

Det har skett en hel del förändringar/yteffektiviseringar från programhandling till färdig ritning. Bland annat har en hel del ytor effektiviserats samt förändrats. Självklart har målet hela tiden varit att bibehålla den funktion som programhandlingen beskriver.

Under projektets gång har världen även upplevt en pandemi som kraftigt påverkar/kommer påverka arbetssätt inom äldreomsorgen.

Rent tekniskt bedömer dock Samhällsbyggnadsnämnden inte att det föreligger några hinder för att använda lokalerna i "diamanten" för evenemang/möten. Dock behöver man säkerställa om toaletter i anslutning till samlingslokal får/kan användas av andra än boende. Om det inte är möjligt, är besökare hänvisade till toalett vid entré vilket riskerar att skapa ökade rörelsemönster till och från samlingslokal. Det ska vidare påtalas att Samhällsbyggnadsnämnden ej kan bedöma hur dessa evenemang riskerar att påverka/störa de boende och verksamheten.

Men evenemang/möten som berikar de boendes liv och möjlighet till att känna sig som en del i samhället skulle potentiellt kunna fungera som en viktig länk mellan övriga samhället och de boende.

En skiljelinje skulle därför kunna dras mellan ett evenemang som verksamheten väljer att boka alternativt godkänna kopplat till de boendes behov och ett evenemang som bedöms som helt externt och som kräver ett separat system för bokning.

T.ex. skulle ett öppet detaljplanesamråd för de boende som är avstämt med verksamheten kunna skapa en känsla av att få vara delaktig i samhällsplaneringen. Dock är det värt att påpeka att för att få bo på ett särskilt boende krävs ett biståndsbeslut som bygger på olika typer av behov/svårigheter.

Om ”diamanten”/samlingslokalen i mitten ska kunna användas av annan part än verksamheten bör det ske en individuell bedömning/prövning i samråd med verksamheten om ett evenemang kan hållas eller ej. I den prövningen måste till exempel risker för smittspridning och störningar beaktas i det enskilda fallet.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att se medborgarförslaget som besvarat med följande motivering.

Motivering

På grund av rådande pandemi och förändrade arbets sätt så går det inte i nuläget att avgöra om lokalen i mitten av Prästgårdet kommer kunna vara bokningsbar. Ett förslag skulle därför kunna vara att varje evenemang skulle kunna prövas individuellt av verksamheten separat kopplat till potentiella risker samt de boendes livskvalitet och upplevelse.

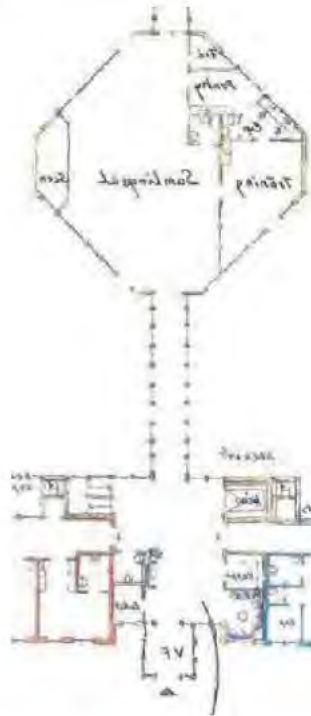
Nedan redovisas några punkter ur programhandlingen

- På sidan 2 noteras ” att bygga en optimal byggnad som stödjer en effektiv verksamhet som har medborgaren i centrum.”
- Sidan 12 4:1 Funktionalitet Det särskilda boendet ska:
 - Tillhandahålla en känsla av trygghet och säkerhet för alla boende.
 - Sinnesstimulering i den inre och ytermiljön
- Sidan 13 4:12 Viktiga flöden och samband. Viktiga flöden att ta hänsyn till vid byggnadens utformning.
 - Allmänna (publika) utrymmen är samlingsrum och konferensrum.
 - Övriga ytor ska vara privata för de boende med möjlighet till avgränsning för ”skalskydd”
- Sidan 14 5:1 Allmänna och (publika) utrymmen
 - Ska ge möjlighet till aktivering och stimulering. Dessa utrymmen får gärna placeras i närheten av huvudentré och som är avskilt från boendedelar, så att de kan utnyttjas för olika ändamål.
- Sidan 15 5:3 Samlingsrum
 - Samlingsrum ett större rum gemensamma aktiviteter, som underhållning och fester.
- Sidan 15 5:4 Konferensrum/samtalsrum

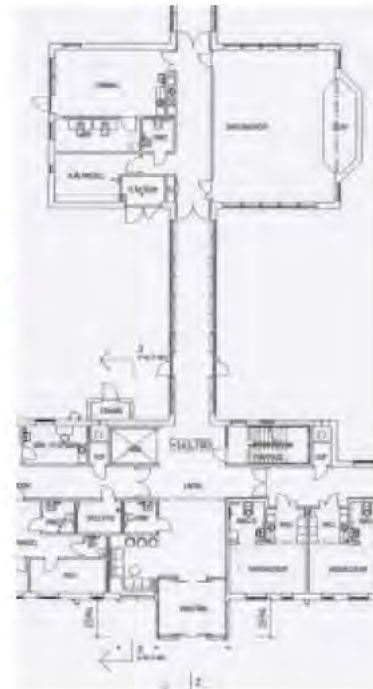

- Rum där den boende ostört kan fira högtidsdagar och samla familjen utan att boendeenhetsens övriga boende kommer och går, Rummet kan även användas till personalmöten, samtalsrum, studiecirkel med mera. Mötesrum/konferensrum för personalmöten för 30–40 deltagare.

Skiss programhandling

Färdig Ritning

Sn § 105 Medborgarförslag om aktivitetslokal på Prästgården

SN2021/0101

Beslut

1. Socialnämnden beslutar, med motiveringen i sociala sektorns tjänsteutlåtande, föreslå kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att avslå medborgarförslaget om aktivitetslokal för externa deltagare på nya SÄBO Prästgården.
2. Socialnämnden bedömer att det är positivt om det finns lokaler för gemensamma aktiviteter i det kommande seniorboendet Fågelsången. Det är ju bekräftat att ofrivillig ensamhet kan innebära psykisk ohälsa. Självklart gör det självständiga bostadsbolaget utifrån aktiebolagslagens krav sina bedömningar och beslutar hur lokalerna i seniorboendet ska disponeras.
3. Socialnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att medborgarförslaget om gemensamma lokaler i seniorboendet Fågelsången är besvarat.

Förslag i beslutsgång

Socialnämndens ordförande har tagit fram förslag till ett politiskt yttrande och förslag till beslut. Det politiska yttrandet har delgivits socialnämnden i kallelsen inför dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordförande ställer frågor till nämndens ledamöter om det förslag till beslut i det politiskt yttrande kan bli socialnämndens beslut och finner att nämnden bifaller förslaget.

Politiskt yttrande

Medborgarförslaget innehåller två separata förslag:

- A) Aktivitetslokal på nya SÄBO Prästgården för externa deltagare
- B) Gemensamma lokaler på seniorboendet Fågelsången

Socialnämnden beslutar, med motiveringen i sociala sektorns tjänsteutlåtande, föreslå kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att avslå medborgarförslaget om aktivitetslokal för externa deltagare på nya SÄBO Prästgården.

Forts.

§ 105 forts.

Socialnämnden bedömer att det är positivt om det finns lokaler för gemensamma aktiviteter i det kommande seniorboendet Fågelsången. Det är ju bekräftat att ofrivillig ensamhet kan innebära psykisk ohälsa. Självklart gör det självständiga bostadsbolaget utifrån aktiebolagslagens krav sina bedömningar och beslutar hur lokalerna i seniorboendet ska disponeras.

Socialnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att medborgarförslaget om gemensamma lokaler i seniorboendet Fågelsången är besvarat.

Sektorns ståndpunkt

Gemensamhetsytorna på kommunens särskilda boenden ska endast nyttjas av externa aktörer i samband med anordnande av aktiviteter som omsorgstagare på kommunens särskilda boenden kan delta i.

Konsekvenser vid utlåning/uthyrning till extern part

De omsorgstagare/boende som bor på enheten betalar i sin hyra för del av gemensamhetsytor men kommunen betalar merparten för dessa ytor.

Användandet av en lokal innebär vissa kostnader för den som lånar ut lokalen såsom tex städ, förbrukningsmaterial, iordningställande m.m. Detta skulle innebära att kommunen skulle behöva fakturera den som nyttjar lokalen.

Kommunen bör inte bedriva uthyrning av lokaler då det skulle kunna konkurrera med privata uthyrare.

Det blir också svårt att avgränsa vilka föreningar eller organisationer som skall ges möjlighet att nyttja lokalerna på de särskilda boendena samt vem som skall göra den bedömningen. Ska bara vissa föreningar ges möjlighet och hur ska detta motiveras för andra som utestängs?

Dörrarna till kommunens särskilda boenden läses vid 18:00 tiden för att ingen obehörig skall komma in då personalbemanningen är lägre kväll och natt och detta gör att det är extra svårt att upplåta lokalerna kvällstid då det skulle störa den ordinarie verksamheten. Dessutom har många av de boende en demenssjukdom och blir oroliga av nya ljud och främmande människor.

Om lokalerna skall användas av externa föreningar, måste följande frågor utredas:

- Vem ska säkerställa att lokalen är tom, städad och låst?
- Vem sköter bokningar, betalar för städning och förbrukningsmaterial?

Forts.

§ 105 forts.

När det inte råder pandemi bedriver verksamheterna egna aktiviteter samt aktiviteter tillsammans med pensionärsföreningar och kyrkan. Dessa aktiviteter sker på dagtid i de gemensamma lokalerna. Skulle lokalerna nyttjas av externa föreningar försvinner spontaniteten till att nyttja lokalerna för verksamheten.

Efter att tagit lärdom av rådande pandemi kan sektorn inte heller se det som lämpligt att externa aktörer, som inte har syfte att anordna aktiviteter där omsorgstagare kan delta, ska ges möjlighet att nyttja lokalerna. Detta för att skydda våra äldre.

Kommunen har ett stort ansvar för att omsorgstagare och medarbetare ska kunna känna sig säkra och trygga i sitt boende eller på sin arbetsplats och det är av största vikt att tydliggöra att ett särskilt boende inte är en offentlig lokal utan ett boende och arbetsplats.

Omvärldsbevakning

Hedemora kommun lånar inte ut gemensamhetsutrymmena på de särskilda boendena och inte heller Falun, Borlänge eller Smedjebacken

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har remitterat medborgarförslag om aktivitetslokal på nya särskilda boendet Prästgården till socialnämnden för yttrande.

Medborgarförslag lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2021-02-25.

Medborgarens förslag

”En önskedröm - Detta vore väl något att försöka planera för en lokal på Prästgårdens äldreboende och för planerna på ett seniorboende av Fågelsången. Det vore också ett bra sätt för kommunens anhängare att kunna träffas på. Tänk även på en lokal för mjukslöjd. Det råder ju stor brist på lokaler i kommunen för detta ändamål. Förr kunde man ju få låna skolornas slöjdsalar, men inte nu längre varför? PRO i Säter saknar sådana lokaliteter.”

Underlag till beslut

Tjänsteutlåtande
Majoritetens yttrande
Medborgarförslag

Delges

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Förslag till yttrande angående medborgarförslag från Leif Andersson

Medborgarförslaget innehåller två separata förslag

- A) Aktivitetslokal på nya SÄBO Prästgården för externa deltagare
- B) Gemensamma lokaler på seniorboendet Fågelsången

Socialnämnden beslutar, med motiveringen i sociala sektorns tjänsteutlåtande, föreslå kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att avslå medborgarförslaget om aktivitetslokal för externa deltagare på nya SÄBO Prästgården.

Socialnämnden bedömer att det är positivt om det finns lokaler för gemensamma aktiviteter i det kommande seniorboendet Fågelsången. Det är ju bekräftat att ofrivillig ensamhet kan innebära psykisk ohälsa. Självklart gör det självständiga bostadsbolaget utifrån aktiebolagslagens krav sina bedömningar och beslutar hur lokalerna i seniorboendet ska disponeras.

Socialnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att medborgarförslaget om gemensamma lokaler i seniorboendet Fågelsången är besvarat.

Medborgarförslag om aktivitetslokal

KS2020/0421

Bakgrund

Ett medborgarförslag om en aktivitetslokal lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2021-02-25 av Leif Andersson, Gustafs

Förslag

”En önskedröm- Detta vore väl något att försöka planera en för en lokal på Prästgårdets äldreboende och för planerna på ett seniorboende av Fågelsången. Det vore också ett bra sätt för kommunens anhängvårdare att kunna träffas på. Tänk även på en lokal för mjukslöjd. Det råder ju stor brist på lokaler i kommunen för detta ändamål. Förr kunde man ju få låna skolornas slöjdsalar, men inte nu längre varför? PRO i Säter saknar sådana lokaliteter.”

Beslut

Socialnämnden beslutar, med motiveringen i sociala sektorns tjänsteutlåtande, föreslå kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att avslå medborgarförslaget om aktivitetslokal för externa deltagare på nya SÄBO Prästgårdet. Däremot bedömer Socialnämnden att det är positivt om det finns lokaler för gemensamma aktiviteter i det kommande seniorboendet Fågelsången. Det är ju bekräftat att ofrivillig ensamhet kan innebära psykisk ohälsa. Självklart gör det självständiga bostadsbolaget utifrån aktiebolagslagens krav sina bedömningar och beslutar hur lokalerna i seniorboendet ska disponeras. Socialnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att medborgarförslaget om gemensamma lokaler i seniorboendet Fågelsången är besvarat.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar remittera medborgarförslagets förslag om gemensamma lokaler i seniorboendet Fågelsången till Säterbostäder för yttrande

Svar från Säterbostäder

Fastigheten Fågelsången 4 förhyrs idag av Sätters kommun, fram till och med Q2 2024. Säterbostäder har tankar på att utveckla fastigheten Fågelsången 4, antingen i egen regi, alternativt av extern aktör. Fastigheten lämpar sig till användningsområdet för ”organiserat boende” som ex. seniorboende där man erbjuder en livsstil med gemenskap, trygghet och aktiviteter i ett centralt läge. Säterbostäder har inte definierat exakt vilken kategori hyresgäster som skall kunna erbjudas bostad om man omvandlar Fågelsången till hyresrätter. Däremot finns visioner av att skapa en unik boendeform med en liten guldkant i tillvaron. Det handlar förstås om hur stor efterfrågan det finns av ett unikt boende i kommunen. Bolaget är i uppstartsfas med att utarbeta en plan för Fågelsången 4 och ser med fördel att kunna inrymma en aktivitetslokal i Fågelsången, dock innebär detta vissa konsekvenser.

Omvandling av Fågelsången kräver en stor investering och bolaget behöver täckning för kostnader genom hyresintäkter. Ett alternativ för att täcka kostnader kan vara att gemensamhetsytor fördelas på BOA, vilket föranleder att hyresgästerna fritt får disponera dessa ytor. Ett annat alternativ kan vara att hitta en samarbetspartner som förhyr en del yta i fastigheten och ombesörjer aktiviteter för både hyresgäster och externa. Ett tredje alternativ är att hitta ett samarbete med kommunen för att tillskapa gemensamma aktiviteter och trivsel för kommunens invånare.

Säterbostäder avser att fortsätta planera för att utveckla fastigheten Fågelsången 4, där arbete med att tillskapa lokaler med gemensamhetsytor för aktiviteter kommer ingå, i den mån fastigheten inrymmer yta och att bolaget kan hitta kostnadstäckning.

/Säterbostäder AB

Kf § 6 Svar på medborgarförslag om att återställa Dalsbysjön

KS2021/0306

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige beslutar avslå medborgarförslaget.

Kommunstyrelsen beslutar uppdra till kommundirektören utreda alternativa lösningar för vattenproblematiken kring Dalsbysjön i samråd med berörda samfällighetsföreningar.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att återställa Dalsbysjön lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2021-09-30 av Pär Kungsmark, Säter. Kommunfullmäktige beslutad hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2021-10-19 att remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår 2022-06-02 avslag till medborgarförslaget samt att nämnden får i uppdrag att utreda alternativa lösningar för vattenproblematiken kring Dalsbysjön i samråd med berörda samfällighetsföreningar

Medborgarens förslag

” Jag önskar att kommunen återställer Dalsbysjön till den sjö den en gång i tiden var. Sjön har sjunkit undan mer och mer år efter år och den är inte som den var en gång i tiden.

Jag vet inte riktigt vad detta beror på, det florerar olika rykten, och en del säger att det beror på att tillrinningen från ovangårdarna brutits och leds inte ner i sjön längre. Om så är fallet så har jag svårt att se hur detta kan ske ur miljösynpunkt.

Det skulle vara en stor tillgång för kommuninvånarna om sjön blev som den en gång var. Då skulle den kunna nyttjas för bad och lek sommartid.

Ks § 112 forts

På vintern används sjön av våra invånare till skridskor och hockey, vilket också skulle kunna nyttjas ännu mer om sjön blir som den egentligen ska vara.

Till sist så skulle nog de som bor vid sjön vilja återfå sjön som den en gång var med sjötomter vilket det inte är idag.”

Svar på medborgarförslag om att återställa Dalsbysjön

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar

1. Avslå medborgarförslaget
2. Uppdra till samhällsbyggnadsnämnden utreda alternativa lösningar för vattenproblematiken kring Dalsbysjön i samråd med berörda samfällighetsföreningar

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att återställa Dalsbysjön lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2021-09-30 av Pär Kungsmark, Säter. Kommunfullmäktige beslutad hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2021-10-19 att remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår 222-06-02 avslag till medborgarförslaget samt att nämnden får i uppdrag att utreda alternativa lösningar för vattenproblematiken kring Dalsbysjön i samråd med berörda samfällighetsföreningar

Medborgarens förslag

” Jag önskar att kommunen återställer Dalsbysjön till den sjö den en gång i tiden var. Sjön har sjunkit undan mer och mer år efter år och den är inte som den var en gång i tiden.

Jag vet inte riktigt vad detta beror på, det florerar olika rykten, och en del säger att det beror på att tillrinningen från ovangårdarna brutits och leds inte ner i sjön längre. Om så är fallet så har jag svårt att se hur detta kan ske ur miljösynpunkt.

Det skulle vara en stor tillgång för kommuninvånarna om sjön blev som den en gång var. Då skulle den kunna nyttjas för bad och lek sommartid. På vintern används sjön av våra invånare till skridskor och hockey, vilket också skulle kunna nyttjas ännu mer om sjön blir som den egentligen ska vara.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Till sist så skulle nog de som bor vid sjön vilja återfå sjön som den en gång var med sjötomter vilket det inte är idag.”

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef

Från: Pär Kungsmark <par.kungsmark@gmail.com>
Skickat: den 11 juli 2021 05:56
Till: Sätters Kommun - Kommun
Ämne: Medborgarförslag Dalsbysjön

Hej!

Jag önskar att kommunen återställer Dalsbysjön till den sjö den en gång i tiden var. Sjön har sjunkit undan mer och mer år efter år och den är inte som den var en gång i tiden.

Jag vet inte riktigt vad detta beror på, det florerar olika rykten, och en del säger att det beror på att tillrinningen från ovangårdarna brutits och leds inte ner i sjön längre. Om så är fallet så har jag svårt att se hur detta kan ske ur miljösynpunkt.

Det skulle vara en stor tillgång för kommuninvånarna om sjön blev som den en gång var. Då skulle den kunna nyttjas för bad och lek sommartid. På vintern används sjön av våra invånare till skridskor och hockey, vilket också skulle kunna nyttjas ännu mer om sjön blir som den egentligen ska vara.

Till sist så skulle nog de som bor vid sjön vilja återfå sjön som den en gång var med sjötomter vilket det inte är idag.

Vänliga hälsningar,
Pär Kungsmark

Sbn § 55 Medborgarförslag återställa Dalsbysjön

SBN2021/0753

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta:

1. Avslå medborgarförslaget
2. Uppdra samhällsbyggnadsnämnden utreda alternativa lösningar för vattenproblematiken kring Dalsbysjön i samråd med berörda samfällighetsföreningar

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att återställa Dalsbysjön lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2021-09-30 av Pär Kungsmark, Säter.

Kommunfullmäktige beslutade 2021-09-30
hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsen beslutade 2021-10-19 Au§10
Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar remittera förslaget till
samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Medborgarens förslag

” Jag önskar att kommunen återställer Dalsbysjön till den sjö den en gång i tiden var. Sjön har sjunkit undan mer och mer år efter år och den är inte som den var en gång i tiden. Jag vet inte riktigt vad detta beror på, det florerar olika rykten, och en del säger att det beror på att tillrinningen från ovanvårdarna brutits och leds inte ner i sjön längre. Om så är fallet så har jag svårt att se hur detta kan ske ur miljösynpunkt. Det skulle vara en stor tillgång för kommuninvånarna om sjön blev som den en gång var. Då skulle den kunna nyttjas för bad och lek sommartid. På vintern används sjön av våra invånare till skridskor och hockey, vilket också skulle kunna nyttjas ännu mer om sjön blir som den egentligen ska vara. Till sist så skulle nog de som bor vid sjön vilja återfå sjön som den en gång var med sjötomter vilket det inte är idag.”

Sbn § 55 forts.

Bilagor

Bilaga 1: analys av förslaget

Bilaga 2: Ärende från 2009

Bilaga 3: Ärende från 1994-95

Kartbilaga 1

Kartbilaga 2

Delges

Pär Kungsmark

Medborgarförslag om att återställa Dalsbysjön

Förslag till beslut

Här föreslås att avslå medborgarförslaget med motivering till tidigare ärenden, utredningar samt att Säter kommun ej har någon skyldighet att utföra någon återställning. Om något skall göras så bör detta initieras av fastighetsägarna med stöd av kommunen i form av ekonomiska medel eller tekniskt kunnande.

Ärendebeskrivning

Att lägga en ledning från Ljusterån vid dammen till Dalsbysjön skulle bli ca 740 meter och kostnaden uppskattas till 4 000 kr/m med tidigare VA jobb i åtanke. 740 m * 4 000 kr/m = ca 3 milj

Priset är schabloniserat och kan diffa uppskattningsvis 30-40 % beroende på markförhållanden samt övriga tekniska utmaningar. För att få fram en mer riktig siffra och dess tekniska möjlighet bör en förstudie genomföras.

Enligt lantmäteriets LAS data så ska det vara en höjdskillnad på ca 13 m (se karta, 148 – 135 möh) med en distans på 740 m så bör lutningen bli ca 1,7% vilket kan anses som tillräckligt, här måste en riktig inmätning ske för att kunna få ut en mer tillförlitlig siffra. Utöver detta så måste profilen ses över för att få fram erforderligt schaktdjup och andra tekniska utmaningar, här kan man komma till slutsats att det inte kommer gå med självfall utan måste pumpas. Sen måste övriga ledningsägare längs sträckan rådfrågas för att kunna få fram om det finns plats i marken för en sådan ledning.

På 90-talet så var sjön mycket förorenad enligt tidigare ärenden framhäver, då gjordes en ny utsläppspunkt för dagvattnet ifrån Ovangårdarne från Dalsbysjön till våtområdet norr om sjön. Här skulle den gamla utsläppspunkten för dagvatten flyttas åter till Dalsbysjön med en eventuell dagvattenrening innan. Denna åtgärd bedöms billigare men behöver utredas för att kunna för att få fram ett pris.

Sjön ägs av en samfällighetsförening (Dalsbyn S:4) och med ytterligare en samfällighetsförening (Dalsbyn S:3) runt sjön. Säter kommun har ingen skyldighet att utföra några åtgärder som fastighetsägare.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Bilagor

Bilaga 1: Ärende från 2009

Bilaga 2: Ärende från 1994-95

Kartbilaga 1

Kartbilaga 2

Delges

Pär Kungsmark, par.kungsmark@gmail.com

Underskrifter

André Candell
Projektledare

Andreas Mossberg
Samhällsbyggnadschef

Kf § 76

Dnr KA09/238

Nytt medborgarförslag om att rädda Dalsbysjön**Ärendebeskrivning:**

Ett medborgarförslag om att rädda Dalsbysjön lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2009-09-24 av Anders Envall, Säter.

Medborgarnas förslag:

Att Dalsbysjön räddas genom att lägga en slang från Kvarndammen ner till sjön, så kan vatten släppas på med självtryck. Detta skulle kanske göra att man även undviker en översvämning i Säterdalen.

Kommunfullmäktige beslutar:

- hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beslut.

SÄTERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

Datum
2009-09-16

Dnr
KA09/238

Till
Anders Envall
Mullgatan 6
783 35 Säter

Information om medborgarförslag

Tack för att Du till Säters kommun lämnat Ditt medborgarförslag om att rädda Dalsbysjön.

Här följer en kort information om kommunens fortsatta handläggning av Ditt förslag.

Förslaget kommer att presenteras vid kommunfullmäktiges sammanträde den 24 september kl 19.00 i Församlingsgården i Gustafs. Du har då möjlighet att själv till kommunfullmäktiges ledamöter kortfattat (i högst 10 minuter) informera om Ditt förslag.

Meddela kommunkansliet senast kl 12.00 sammanträdesdagen om Du tänker informera om Ditt förslag. Tel 0225- 55 111 eller 0225-55 109.

Kommunfullmäktige hänskjuter därefter förslaget till kommunstyrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet.

Du kommer att få information om kommunens handläggning, yttranden och förslag och i samband med slutbehandling av Ditt förslag. Du har då möjlighet att vid det sammanträdet lämna Dina synpunkter.

Välkommen

Stina Stenberg
Administrativ chef

SÄTERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

REMISS

Datum
2009-10-08

Dnr
KA09/238

Till
Gatukontoret
Miljökontoret

Medborgarförslag "Rädda Dalsbysjön"

Ett medborgarförslag om att rädda Dalsbysjön inlämnades till kommunfullmäktiges sammanträde den 24 september av Anders Envall, Säter.

Förslagsställarna föreslår att:

Dalsbysjön räddas genom att lägga en slang från Kvarndammen ner till sjön, så kan vatten släppas på med självtryck. Detta skulle kanske göra att man även undviker översvämning i Säterdalen.

Förslaget remitteras till Gatukontoret och Miljökontoret för yttrande.

Svar önskas senast 2009-12-11

Fråga om Dalsbysjön har tidigare behandlats av miljökontoret och kommunstyrelsen. Skickar med de handlingar som finns i ärendet från mitten av 1990-talet.

Margareta Jakobsson
Nämndsekreterare

Ks § 115

Dnr KA09/238

Svar på medborgarförslag om att rädda Dalsbysjön

Ärendebeskrivning:

Ett medborgarförslag om att rädda Dalsbysjön lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2009-09-24 av Anders Envall, Säter.

Medborgarnas förslag:

Att Dalsbysjön räddas genom att lägga en slang från Kvarndammen ner till sjön, så kan vatten släppas på med självtryck. Detta skulle kanske göra att man även undviker en översvämning i Säterdalen.

Beslutsunderlag:

Yttrande från miljö- och byggnämnden 2009-11-25.
Yttrande från Gatukontoret, 2010-05-11.

Gatukontorets yttrande:

Dalsbysjön ägs av en samfällighetsförening och kommunen har ingen mark i direkt anslutning till sjön. Gatukontoret anser att samfälligheten i första hand bör agera i ärendet om man anser det angeläget. Om så är fallet föreslår gatukontoret att samfälligheten som första åtgärd kontaktar en specialist på åsgropsjöar för att få klarlagt om sjön verkligen kan räddas permanent genom att tillföras vatten enligt medborgarförslaget. Samtidigt bör det undersökas om vattendom behövs för åtgärden. Slutligen bör en enklare kostnads kalkyl tas fram. Om samfälligheten beslutar att medborgarförslaget skall realiseras så kan man tillskriva kommunen om eventuell hjälp med finansieringen.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen:

- avslå medborgarförslaget i enlighet med ovanstående yttrande från gatukontoret.

Kommunstyrelsen beslutar:

- avslå medborgarförslaget i enlighet med ovanstående yttrande från gatukontoret.

SÄTERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

Datum
2010-05-26

Dnr
KA09/238

Anders Envall
Mullgatan 6
783 35 Säter

Slutbehandling av medborgarförslag

Ni har till Sätters kommun lämnat medborgarförslag om att "Rädda Dalsbysjön".

Förslaget är nu berett och kommer att tas upp för beslut vid kommunstyrelsens sammanträde tisdagen den 1 juni.

Ni är välkomna kl 08.40 till sammanträdet som äger rum i kommunstyrelsens sammanträdesrum på Rådhuset, Åsgränd 2 i Säter. Du har då möjlighet att till kommunstyrelsen yttra dig över förslag till beslut.

Meddela kommunkansliet senast kl 12.00 dagen innan om ni kommer att närvara vid sammanträdet. Tel 0225- 55 111.

Margareta Jakobsson
Nämndsekreterare

SÄTERS KOMMUN

Gatukontoret
Bengt Östblom

YTTRANDE

Datum

Dnr

2010-05-11

Kommunstyrelsen i

Sätters kommun

Medborgarförslag "Rädda Dalsbysjön"

Ett medborgarförslag har inlämnats av Anders Envall där han föreslår att en slang lägges från Kvarndammen ner till Dalsbysjön i avsikt att med självtryck höja vattennivån till en acceptabel nivå. Envall skriver att nivån i sjön är ca 2 meter lägre än tidigare och att den håller på att växa igen.

Dalsbysjön ägs av en samfällighet s:4 och kommunen har ingen mark i direkt anslutning till sjön. Gatukontoret anser därför att samfälligheten i första hand bör agera i ärendet om man anser det angeläget.. Om så är fallet föreslår gatukontoret att samfälligheten som första åtgärd kontaktar en specialist på åsgropsjöar för få klarlagt om sjön verkligen kan räddas permanent genom att tillföras vatten enligt medborgarförslaget.. Samtidigt bör det undersökas om vattendom behövs för åtgärden. Slutligen bör en enklare kostnads kalkyl tas fram. Om samfälligheten beslutar att medborgarförslaget skall realiseras så kan man tillskriva kommunen om eventuell hjälp med finansieringen.

Bengt Östblom
Gatuchef

SÄTERS KOMMUN
KANSLIET

2009-12-08

Dnr. KA 09/238

Dnr.pl.bet.

Mbn § 179

Dnr: E 2009-000235/D 400-09/648

Medborgarförslag Rädda Dalsbysjön

Ärendet

Anders Envall har skrivit ett medborgarförslag med rubriken "Rädda Dalsbysjön". Han säger där:

"Då allt tillopp strypts till Dalsbysjön så har vattennivån sjunkit till en dramatisk ej acceptabel nivå då sjön håller på att växa igen p g a detta. Nivån är nästan 2 meter för låg.

Förslag: Lagg en slang från Kvarndammen ner till sjön, så kan vatten släppas på med självtryck, detta skulle kanske göra att man även undviker översvämning i Säterdalen."

Ärendets handläggning

Miljökontoret (liksom Gatukontoret) har 2009-10-08 fått ärendet på remiss från kommunkansliet. Miljökontoret har också redan 1994 väckt frågan angående åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten i sjön – detta efter att man konstaterat att totalfosforhalten låg på extremt höga nivåer och syrgashalten i princip var noll på djup under tre meter. Åtgärder i form av bortledning av dagvatten har tidigare gjorts. Sjön finns dock på grund av sin ringa yta inte medtagen i Länsstyrelsens bakgrundsmaterial för åtgärder i enlighet med EU:s vattendirektiv.

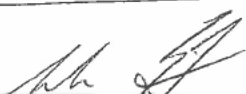
Motivering till beslut

Det är tydligt konstaterat att Dalsbysjön inte "mår bra" och att olika åtgärder, främst för att avlasta den från ytterligare tillförsel av näringsämnen, är nödvändiga. Den föreslagna åtgärden skulle kunna vara ett led i detta, men det bör kartläggas vidare ifall detta är tekniskt möjligt till överkomlig kostnad. Kommunen måste också vara införstådd med att åtgärden rimligen kräver att diverse sakägare tillfrågas och åtgärden anmäls/ansöks på ett juridiskt korrekt sätt.

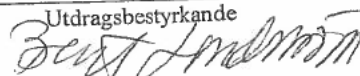
Beslut

Miljö- och byggnämnden beslutar anta bifogat förslag till yttrande, bilaga nr 1.

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

MK

REMISSVAR

1 (3)

Datum
2009-11-06

Vår beteckning
DnrE 2009-000235
DnrD 400-09/648

KOMMUNSTYRELSEN

Box 300
783 27 Säter

Medborgarförslag "Rädda Dalsbysjön"

Miljökontoret har fått ett medborgarförslag med rubriken "Rädda Dalsbysjön" på remiss från kommunkansliet. Förslagsställaren Anders Envall säger i detta:

"Då allt tillopp strypts till Dalsbysjön så har vattennivån sjunkit till en dramatisk ej acceptabel nivå då sjön håller på att växa igen p g a detta. Nivån är nästan 2 meter för låg.

Förslag: Lägg en slang från Kvandammen ner till sjön, så kan vatten släppas på med sjäktryck, detta skulle kanske göra att man även undviker översvämning i Säterdalen."

Förslaget skulle sannolikt kunna vara en del i ett arbete för att förbättra vattenkvaliteten och möjliggöra behållandet av en önskad vattennivå i sjön. Samtidigt innebär det att en rad frågor om tekniska förutsättningar, biologiska effekter, berörda parter, juridiska aspekter etc. kan behöva redas ut. Miljö- och Bygghkontorets roll kan förmodligen idag främst vara att peka på dessa frågeställningar och staka ut en möjlig väg för vidare arbete.

1. Löser åtgärden problemet?

Dalsbysjön är, utifrån de mätningar som tidigare gjorts, kraftigt påverkad av näringsämnen. Dessa leder till en stor biologisk produktion och när biomassan senare ska brytas ned åtgår syre. Detta har lett till att sjön enligt undersökningar 1994 närmast var syrefri på djupare nivåer än tre meter. För att minska näringsstillförseln leddes vid mitten av 1990-talet de tidigare dagvattenledningarna om, så att detta näringsrika vatten inte skulle belasta sjön. Samtidigt innebär detta att den totala mängden tillrinnande vatten minskade och vattennivån sjönk.

Ett ökat tillflöde av ett lite näringsfattigare vatten kan naturligtvis innebära en högre vattennivå och lägre halter av näringsämnen. Samtidigt bör man vara medveten om att en sjö av detta slag är ett komplext system där vi inte känner till alla ingående faktorer. Exempelvis påverkas sjön rimligen av utströmmande mark- och/eller grundvatten. För att i förväg kunna veta hur dessa vattenströmmar skulle påverkas av en förstärkt tillförsel av ytvatten skulle sannolikt mer omfattande hydrogeologiska undersökningar behöva göras. Om sådana är nödvändiga får prövas utifrån vilka kostnader i övrigt som är förenade med den nu föreslagna åtgärden.

2. Går det att ordna tekniskt till en överkomlig kostnad?

Detta är självklart en nödvändig förutsättning. Miljö- och bygghkontoret har dock ingen åsikt om detta, utan överläter de tekniska aspekterna åt Gatukontoret.

3. Vad säger juridiken?

Bortledande av vatten är typiskt sett att betrakta som vattenverksamhet enligt Miljöbalkens 11 kapitel. Sådan är normalt något som kräver tillstånd från Miljödomstolen. Kommunen blir då

Mu

när åtgärderna utförts ägare till en vattenanläggning och underhållsansvarig för denna, samt ansvarig för att villkoren i vattendomen följs. För "Väverifallet" finns en befintlig vattendom. I vilken grad det uttag som skulle kunna bli följden av det aktuella förslaget är förenligt med denna dom är för närvarande oklart.

Om verksamheten innebär "bortledande av högst 600 kubikmeter ytvatten per dygn från ett vattendrag dock högst 100 000 kubikmeter per år, eller utförande av anläggningar för detta" gäller istället att verksamheten istället måste anmälas till Länsstyrelsen innan den vidtas. Den sökande kan sedan föreläggas att följa angivna villkor.

Om det är "uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena" krävs vare sig tillstånd eller anmälan. Så kan dock utifrån min bedömning inte vara fallet i detta ärende. Man bör också vara införstådd med att det i ett sådant fall, är den som utför åtgärden som har ansvaret för att visa att andra intressen inte skadas.

4. *Vilka andra intressenter finns?*

Dalsbysjön och dess stränder ägs av samfälligheterna Dalsbyn s:4 respektive s:3 med vardera 49 stycken delägare. Dessa kan naturligtvis sägas vara berörda av åtgärder som påverkar mängden och kvaliteten hos vattnet i sjön. Strax nedströms den tänkta uttagspunkten ligger också Säter Energi AB:s mindre kraftstation. I och med detta är de att betrakta som berörda. Till dessa kommer även en svåravgränsad grupp bestående av ägarna av övriga nedströms liggande fastigheter. Intressanta frågor är naturligtvis vilka vattenvolymer det kan tänkas handla om och hur bortledandet av dessa kan tänkas påverka Säterdalen.

5. *Finns det andra åtgärder som också behöver vidtas?*

Vid de utredningar som gjordes 1994 konstaterades att vegetation i sjön och längs stränderna borde slås av och bortfraktas för kompostering utanför sjöns direkta tillrinningsområde. Samtidigt föreslogs också en syresättning av sjön genom pumpning av bottenvattnet. Tanken med detta var främst att frigöringen av fosfor från bottensedimenten skulle förhindras. Det senare förslaget provades under en följd av år, då den dåvarande Prototypverkstaden hade en luftningspump placerad i sjön för prövning av anläggningen.

Åtgärder av detta slag bör ses som goda komplement till det som föreslås i medborgarförslaget. Skulle kommunen ställa sig bakom detta bör man därför fundera på att även försöka realisera dessa förslag för att få en så snabb och effektiv utveckling som möjligt.

6. *Vad ska vi med sjön till?*

En väsentlig fråga i diskussionen om vilka och hur långtgående åtgärder som ska vidtas kring Dalsbysjön är naturligtvis vilka värden vi ser hos sjön och på vilka sätt vi har önskemål om att nyttja den. Är det det estetiska, dvs. en fin vattenspegel, vi vill åt handlar det förmodligen mest om att sjön inte ska torka ut helt och näringshalten inte ligga på sådana nivåer att igenväxningen går alltför fort. Har vi ambitioner att nyttja vattnet för bad, fiske och liknande ställs högre krav.

7. *Finns det specifika biologiska värden att ta hänsyn till?*

Området i anslutning till sjön har sannolikt tidigare varit mer öppet genom olika former av hävd. I takt med att Dalsbyn som by övergått till att bli en del av staden snarare än en by med aktivt latbruk, har en ökad förbuskning skett. I viss mån har denna utveckling dock avstannat på senare år, då den närbelägna ridskolan använder delar av de strandnära områdena som betesmark.

Växtligheten i området består idag huvudsakligen av mer ordinära arter. I vägkanten efter vägen från ridskolan mot "gamla Dalsbyn" finns dock i höjd med nedfarten mot reningsverket ett livskraftigt bestånd av äkta vallört. Denna rätt högväxt art i familjen strävbladiga växter har annars mycket få lokaler i Dalarna och hänsyn måste därför tas vid ledningsdragning och liknande.

Dalsbysjöns stränder är också den enda kända växtplatsen i Sverige för klothuvmossa, *Physcomitrium spaerium*. Den hittades här 1915 och 1917; i övrigt är den funnen på ett par lokaler i södra Finland och något mer spridd i Storbritannien och på kontinenten. Den småvuxna arten hittas på fuktig jord i kanten av periodvis uttorkande vattensamlingar. Eftersom arten är svårinventerad med tanke på det säsongsberoende uppträdandet och litenheten är det inte omöjligt att den skulle kunna ha förbisetts och dyka upp igen om förhållandena är de rätta. Åtgärder kring sjön bör därför med fördel planeras så att öppen mark och varierande vattenstånd med tidvis blottlagda stränder tillåts förekomma. Ett generellt sett högre vattenstånd i enlighet med förslagsställarens önskemål bör inte vara något problem ur mossans perspektiv. Det viktiga är snarare att vattentillförseln inte sker på ett sånt sätt att det raderar ut den naturliga vattenståndsdynamiken under året eller fluktuationer mellan torrare och blötare år.

För Miljö- och Bygghkontoret

Staffan Jansson
Biolog/miljöinspektör

mh

Miljö-och hälsoskyddskontoret
Bo Jansson

SÄTERS KOMMUN KANSLIET	
1994-04-14	
Dnr	94/KA0136
Dnr.pl.bet.	431

1994-04-12

PM

Åtgärder för att förbättra vattenkvalitén i Dalsbysjön

Dalsbysjön är en åsgropssjö, som är mycket känslig för näringstillförsel.

Kemiska vattenprover tagna under åren 1991-94 visar att totalfosforhalten varierat från 0,352 mg/l till 0,510 mg/l på 3 meters djup. En sjö är på gränsen till näringsrik när totalfosforhalten överstiger 0,025 mg/l. Värdena i Dalsbysjön är 14-20 ggr högre.

Vid årets provtagning den 10 mars kändes lukt av svavelväte som är en giftig gas. Den bildas vid nedbrytning av organiskt material under syrefria förhållanden. Sjön är på väg att dö. Den enda fisk som kan tänkas övervintra är rudor.

Sjön besöktes 1994-04-12 tillsammans med BN:s nämndens presidium och tjänstemän samt gatuchefen. Åtgärder för att avlasta sjön fortsatt näringsbelastning diskuterades.

Förslag till handlingsprogram.

1. Dagvattnet från ridhusområdet och beteshagar avleds på sådant sätt att det inte når Dalsbysjön.
2. Gatukontoret utformar i samråd med miljökontoret ett förslag till bättre lokalt omhändertagande av dagvattnet från nya Dalsbyområdet.
3. Miljökontoret lodar sjön och gör en belastningsberäkning vad gäller fosfor och kväve.
4. Gatukontoret kontrollerar i samråd med miljökontoret att inget spillvatten kan brädda till sjön. Kontroll så att inga gamla spillvattenavlopp leds till sjön.
5. Miljökontoret kontrollerar om närliggande brukad åkermark dräneras till sjön.
6. Efter att sjön avlastats från näringstillförsel måste en restaureringsplan upprättas och genomföras om sjön skall tillfriskna. Hur sjön skall restaureras går inte att säga förrän ytterligare undersökningar gjorts.
7. Miljökontoret skall vara färdig med sin del av arbetet före 1994-09-01.

Bo Jansson

Delgives för kännedom:
Byggnadsnämnden
Gatukontoret
Kommunstyrelsen

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN KANSLIET	
1995-03-21	
Dnr.....	94/KA0388
Dnr.pl.bet.....	431
16	

Miljö- och hälsoskyddsnämnden 1995-03-13

§ 14

Dnr 826-88/94

Yttrande över förslag på åtgärder för bättre vatten i Dalsbysjön.

KS Dnr 94/KA0388

Kommunstyrelsen (KS) har för yttrande överlämnat en utredning med förslag till åtgärder för att förbättra vattnet i Dalsbysjön. Utredningen med kostnadsberäkning har gjorts av gatukontoret och miljökontoret.

Bedömning av åtgärdernas angelägenhetsgrad.

För att få ett bättre vatten och ett långsamt tillfrisknande av Dalsbysjön är det nödvändigt att genomföra alla åtgärder som föreslagits. Om medel saknas för investering i en ny dykarledning för att avlasta sjön från dagvatten är det ändå motiverat att utföra bekämpning av växtligheten. Om växtligheten i sjön och utefter stränderna slås och tas bort kommer sjön att på sikt avlastas en del näring. En luftning av vattnet ger knappast någon effekt på vattenkvalitén så länge sjön belastas av utsläppet av dagvatten.

Ett bra vatten i Dalsbysjön är i första hand en fråga om god miljö för boende i Dalsbyn.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar avge följande yttrande till kommunstyrelsen,

MHN anser att det är angeläget att föreslagna åtgärder genomförs och det är lämpligt att en del av arbetet får utföras av de boende i Dalsbyn.

Växtligheten som tas upp ur sjön bör komposteras och återföras till kretsloppet.

Justerandes sign

Utdrogsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

1995-10-23

687

Au § 485 forts

Eva Kungsmark yrkar att investeringsmedel för rening av Dalsbysjön ej upptas i 1996-1998 års investeringsbudget för gatukontoret.

Karl-Gunnar Nyberg yrkar att 200 000 kronor anslås till gatukontorets investeringsbudget för rening av Dalsbysjön.

Efter avslutad diskussion ställer ordföranden proposition på sitt och Karl-Gunnar Nybergs yrkande, varvid hon konstaterar att arbetsutskottet bifallit ordförandens förslag.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att ej anslå investeringsmedel 1996-1998 för rening av Dalsbysjön.

Mot beslutet reserverar sig Karl-Gunnar Nyberg.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

Kommunstyrelsens arbetsutskott	1995-10-23	686
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1995-04-04	279
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1995-01-24	115

Au § 485
 Au § 203
 Au § 94 forts

Au § 94

Gatukontoret lämnar i utredning, förslag på åtgärder och kostnad härför.

En s k dykarledning, för att leda bort dagvattnet från nya Dalsbyn, beräknas kosta 175 000 och luftningsutrustning för luftning av bottenvattnet 25 000 kronor. Därtill tillkommer 12 000-13 000 kronor per år i drift.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att till miljö- och hälsoskyddsnämnden remittera gatukontorets förslag för bedömning av åtgärdernas angelägenhetsgrad.

Au § 203

Vid dagens sammanträde i kommunstyrelsens arbetsutskott återupptas ärendet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har vid sammanträde 1995-03-13, § 14, behandlat arbetsutskottets remittering av förslaget.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden säger i yttrande till kommunstyrelsen att det är angeläget att föreslagna åtgärder genomförs och att det är lämpligt att en del av arbetet får utföras av de boende i Dalsbyn.

Växtligheten, som tas upp ur sjön, bör komposteras och återföras till kretsloppet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att frågan om medel för s k dykarledning och luftningsutrustning hänskjuts till budget 1996,

att ge gatuchefen i uppdrag att med Dalsbyns Väg-förening uppta förhandlingar om dess medverkan för att förbättra Dalsbysjöns vattenkvalitet.

8

Au § 485

Vid dagens sammanträde i kommunstyrelsens arbetsutskott om budget 1996 upptas fråga om anslående av medel för dykarledning och luftningsutrustning. Utrustningen beräknas kosta sammanlagt 200 000 kronor. forts

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

Kommunstyrelsens arbetsutskott	1995-10-23	685
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1995-04-04	278
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1995-01-24	114
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1994-11-01	551

Au § 485

Au § 203

Au § 94

Au § 390

Dnr 94/KA0388

431

Undersökning av Dalsbysjön

Miljö- och hälsoskyddskontoret har på uppdrag av byggnadsnämndens presidium och gatuchefen gjort en undersökning av Dalsbysjön med syftet att föreslå lämpliga åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten.

Av miljö- och hälsoskyddskontorets kartläggning kan bl a konstateras att det råder i princip syrefria förhållanden från 3 meters djup. För att sänka den höga halten av tillgängliga näringsämnen måste syrenivån höjas.

Miljö- och hälsoskyddskontoret har föreslagit följande åtgärder:

- Näringsbelastningen av sjön via dagvattentillförsel måste upphöra.
- Den vegetation som växer i vattnet bör slås med lie så nära botten som möjligt, och sedan bortfraktas. Även strandvegetation, som efter växtsäsongen faller ned i vattnet och bidrar till syreförbrukning, bör undanröjas och bortfraktas.
- Pumpning av bottenvatten för syresättning och därmed hindra fosfor att frigöras från bottensedimenten.
- Försiktig urpumpning av vatten för att påskynda omsättningstiden.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att ge gatukontoret i uppdrag att kostnadsberäkna varje åtgärd för sig, samt lämna förslag på lämpliga åtgärder för att efter en förbättring av vattenkvaliteten på lång sikt bevara denna.

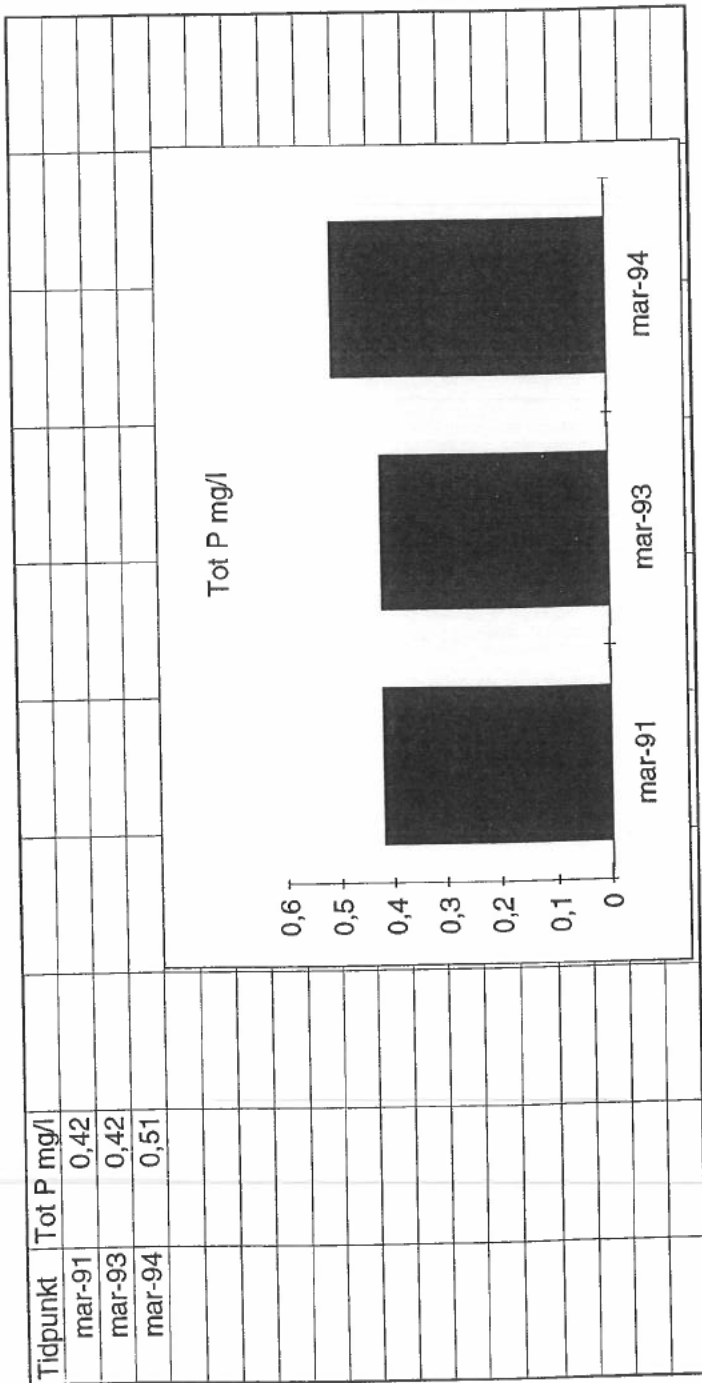
forts

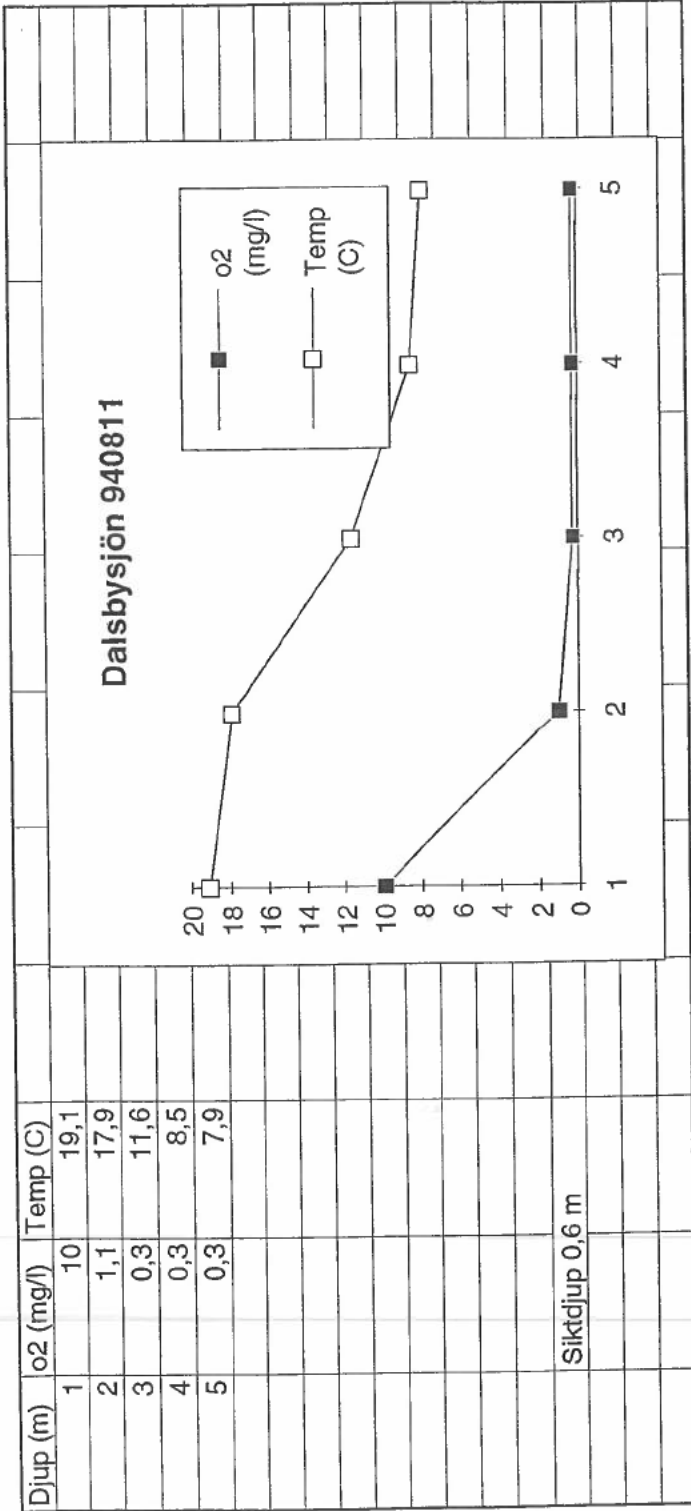
Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Exp MHN + gatuchefen
95/103/81

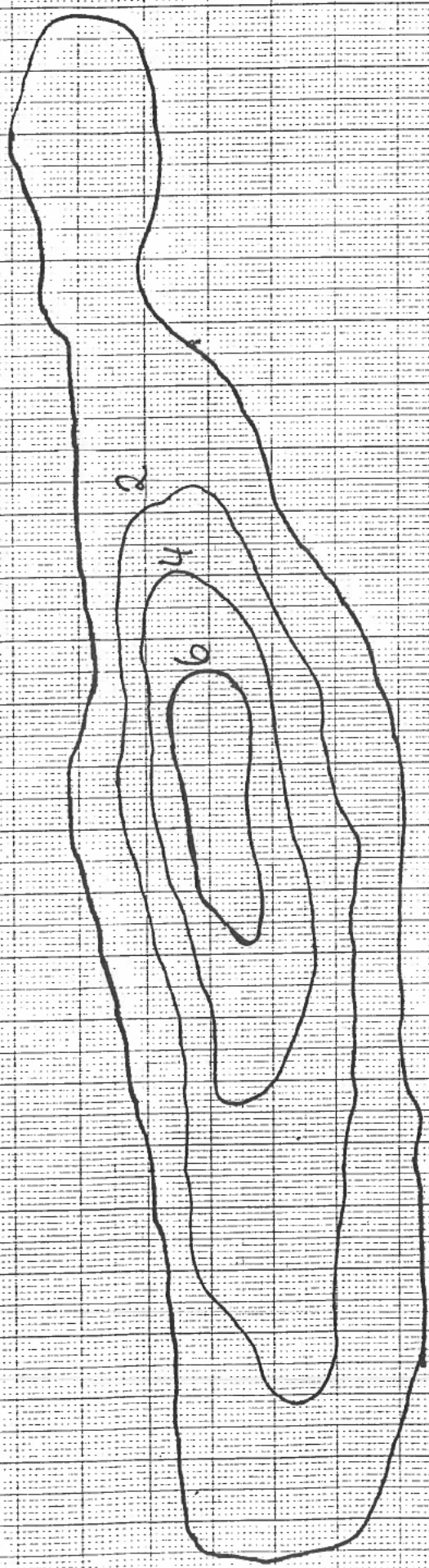

Dalsbysjön

utritade kurvor 2, 4, 6 m

SKALA 1:1000

20 14 14

ESSELTE

3. Pumpning av bottenvatten för syresättning och därmed hindra fosfor att frigöras från bottensedimenten. Denna åtgärd reducerar tillgången på fosfor väsentligt.

4. Försiktig urpumpning av vatten för att påskynda omsättningstiden. Den är troligen väldigt lång då sjön endast står i förbindelse med grundvattnet.

Tomas Skymning

Handläggare: Tomas Skymning
Tel: 0225/55 129

1994-10-18

Miljökontorets kartläggning av Dalsbysjön.

Siktdjupsbestämning gjordes 94-06-21 siktdjupet var 1,7 m. Siktdjupet bestämdes även 94-08-11 som då var 0,6 m.

Enligt SNVs bedömningsgrunder för sjöar betecknas siktdjup <1,0 m som mycket litet.

Sjön har även lodats och en djupkarta har tagits fram som underlag för volymbestämning om man avser att pumpa bottenvatten till ytan för att höja syrenivån.

Syrgasprofilen som togs i sjön visar på i princip syrefria förhållanden på 3m. För att sänka den höga halten av tillgängliga näringsämnen måste syrenivån höjas, vilket medför att fosfor binds till sedimenten och därmed blir otillgängligt för det biologiska livet i sjön.

Så länge näringsämnen tillförs kommer sjön fortsätta att växa igen och de dåliga syreförhållandena kommer att bestå, sjön är inne i en ond cirkel.

Bakterieprov togs för att konstatera eventuell påverkan från avloppsvatten. Resultat: Halten av bakterier var låg, vattnet var tjänligt som badvatten, vilket tyder på att sjön ej är belastad med något direkt spillvattenutsläpp.

94-08-04 genomsöktes sjön genom dykning för att konstatera eventuell belastning från spillvattenavlopp. Ingen ledning går ut i sjön. Sikten är bättre i den södra delen. Från norra delen och till tre fjärdedelar av sjön är sikten betydligt reducerad. Dalsbysjön har tidigare använts för deponering av stenmassor och annan bråte. I övrigt var siktförhållandena väldigt dåliga.

Algprov togs 94-08-11 syftet var främst att konstatera eventuell förekomst av toxinbildande alger. Den generella förekomsten bedömdes av Svelab som mycket sparsam.

Åtgärdsalternativ efter miljökontorets kartläggning av Dalsbysjön.

1. Näringsbelastningen av sjön via dagvattentillförsel måste upphöra.
2. Den vegetation som växer i vattnet bör slås med lie så nära botten som möjligt, och sedan bortfraktas. Även strandvegetation som efter växtsäsongen faller ned i vattnet och bidrar till syreförbrukning bör undanröjas och bortfraktas.

SÄTERS KOMMUN

Miljö-och hälsoskyddskontoret
Bo Jansson

SÄTERS KOMMUN
KANSLIET

1994 -10- 21

Dnr.....

Dnr.pl.bet.....

94/KA 388

131

1994-10-21

Dnr 826-88/94

Kommunstyrelsen
Gatukontoret
Byggnadsnämnden

Undersökning av Dalsbysjön

Vid ett möte 1994-04-12 med byggnadsnämndens presidium och gatuchefen bestämdes att Dalsbysjön skulle undersökas. Syftet med undersökningen är att föreslå lämpliga åtgärder för att förbättra vattenkvalitén.

Miljökontoret överlämnar undersökningen daterad 1994-10-18 för kännedom och åtgärd.

Bo Jansson

SÄTERS KOMMUN

1995-01-17

Handläggare: Tomas Skymning
Tel 0225/55 129

Kommunstyrelsen

Restaurering av Dalsbysjön.

Miljökontoret föreslår att ett informationsmöte hålls för byföreningen som skall syfta till att föreningen engageras i restaureringen. Kommunen skall inte belastas med ytterligare arbete än vad som redovisas nedan.

Dagvattnet från nya Dalsbyn kommer att ledas bort från sjön. Luftning av bottenvattnet kommer att utföras under den tid då det behövs, vinter och vår. Kostnaden gäller under förutsättning att el till luftningsutrustningen tas från någon närbelägen fastighet.

Viss risk finns för att isen blir svag i anslutning till luftaren. Vid luftning av åsgropssjöar i Gagnefs kommun har isen inte försvagats vid luftning.

Miljökontoret kommer att följa upp förändringar i vatten kvalitén.

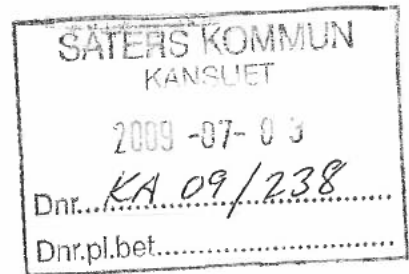
Målet med restaureringen är att sjön skall klara sig utan luftning.

Kostnadssammanställning:	Dykarledning	175 000 kr
	Luftningsutrustning	25 000 kr

Tillkommande kostnader är elanslutning och drift.

Bo Jansson
Miljöchef

Bengt Östblom
Gatuchef

Till Kommunstyrelsen
Säters Kommun

Medborgarförslag Rädda Dalsbysjön

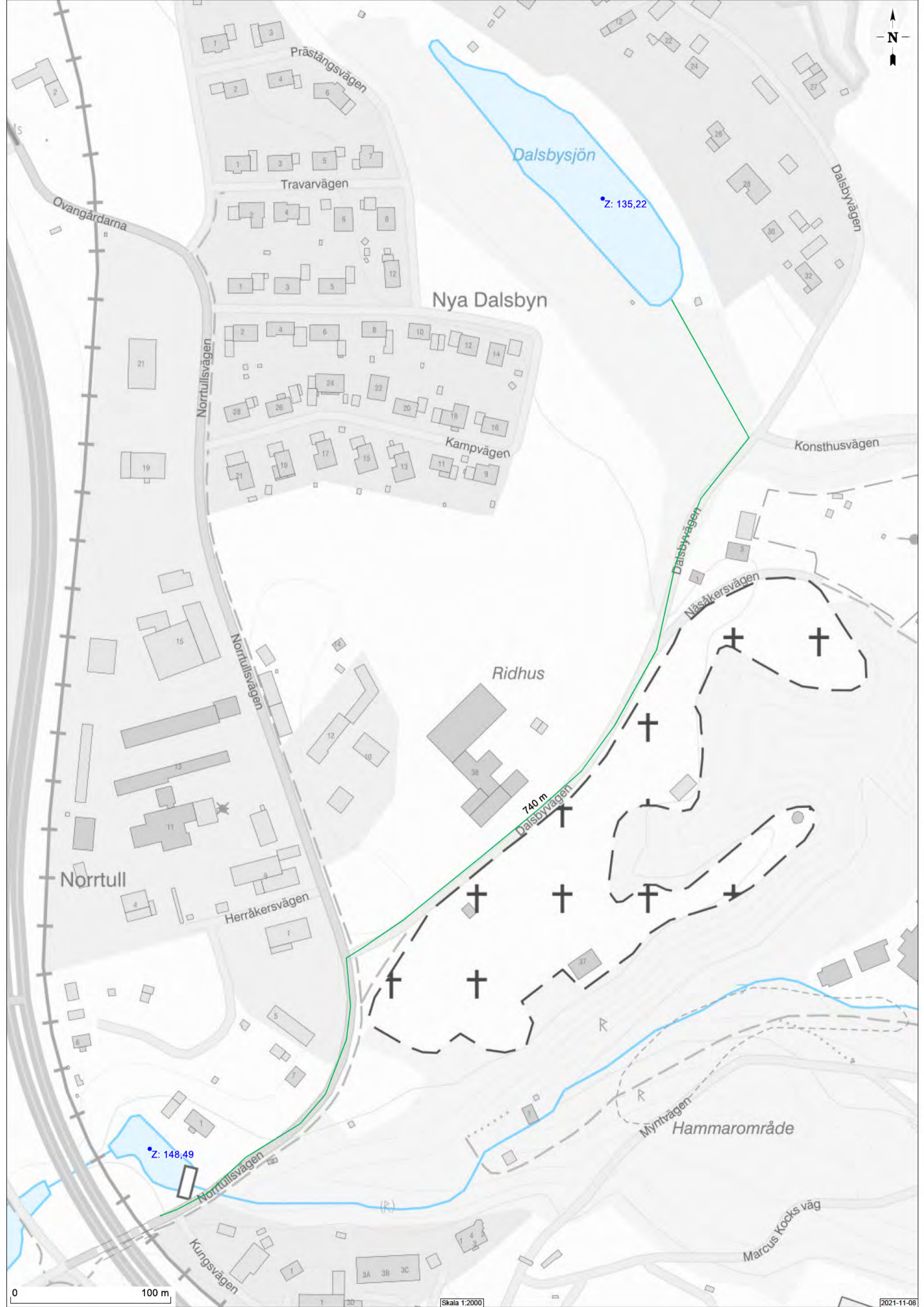
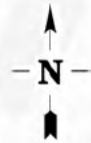
Då allt tillopp strypts till Dalsbysjön så har vattennivån sjunkit till en dramatisk ej acceptabel nivå då sjön håller på att växa igen p g a detta. Nivån är nästan 2 meter för låg.

Förslag: Lägg en slang från Kvarndammen ner till sjön, så kan vatten släppas på med självtryck, detta skulle kanske göra att man även undviker översvämning i Säterdalen.

Säter 2009-07-02

Anders Envall
Mullgatan 6
783 35 Säter

Dalsbysjön

Nya Dalsbyn

Ridhus

Hammarområde

• Z: 135,22

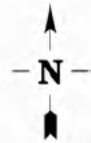
• Z: 148,49

740 m

0 100 m

Skala 1:2000

2021-11-08

0 50 m

Skala 1:1000

2021-11-08

Kf § 7 Ny motion om att verka för att snarast byta elområde

KS2022/0286

Beslut

.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om att verka för att snarast byta elområde lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Roger Carlsson (SD).

Motionärens förslag

Att kommun tillsammans med Region Dalarna verkar för att Dalarna snarast ska flyttas från prisområde 3 till prisområde 2.

Motion om att **SättersLeksands** kommun tillsammans med Region Dalarna verkar för att vi snarast flyttas från elprisområde 3 till 2.

Dalarna är ett överskottsområde för elproduktion, men vi tillhör ändå det stora underskottsområdet prisområde 3. I detta elprisområde ingår bland annat Stockholm och området har fått markant mindre säker och stabil tillgång på el efter att regeringen tillåtit nedläggning av fyra reaktorer under de två senaste två valperioderna. Av dessa fyra reaktorer var dessutom två ägda av Vattenfall, där staten är majoritetsägare.

Dalarna är beroende av sin tunga industri och vi ser redan konsekvenserna på sysselsättning och ekonomi av att Stora Enso lägger ned sin pappersfabrik Kvarnsveden i Borlänge. Samtidigt noterar vi hur de höga elpriserna i södra Sverige, Danmark och Tyskland driver en enorm investeringsvåg i elöverskottsområdet i norra Sverige. Även Dalarna skulle må väl av att få del i dessa investeringar.

Den bygdepeng som Dalarnas kommuner får för vattenkraften står inte tillnärmelsevis i proportion till det högre elpris våra medborgare och företag betalar extra för att vi räknas till elprisområde 3.

Med hänvisning till ovanstående föreslår Sverigedemokraterna att Kommunfullmäktige beslutar:

Att **SättersLeksands** kommun tillsammans med Region Dalarna verkar för att Dalarna snarast ska flyttas från prisområde 3 till prisområde 2.

SäterLeksand 2022-06-1605,

Roger Carlsson

Anna-Lena Blomkvist

Sverigedemokraterna

Gruppledare

Kf § 8 Ny motion om att skydda produktiv åkermark

KS2022/0375

Beslut

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om att skydda produktiv åkermark lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Hans Johansson (C), Nicka Bodin (C), Kristoffer Olerås (C), Michael Arvidsson (C), Ulrika Cederlöf (C), Karin Frejd(C), Anette Berg (C) och Sune Hemmingsson (C)

Motionärernas förslag

Centerpartiet föreslår att:

- Kommen utreder hur åkermarken kan skyddas och tar fram tydliga riktlinjer för i vilka fall åkermark kan tas i anspråk för andra ändamål.
- Kommunen inför en restriktiv policy för planläggning och vid prövning av förhandsbesked som omfattar åkermark.
- Kommunen i kommande arbete med översiktsplan skyddar produktiv jordbruksmark och att översiktsplanen ska ge tydliga riktlinjer om när åkermark kan tas i anspråk för andra ändamål.
- Bostadsplanen revideras i syfte att skydda åkermark.

Motion:**Skydda produktiv åkermark**

I Sverige liksom i stora delar av världen utgör åkermarken en relativt liten andel av landytan. Bara omkring 7 % i hela landet och ca 2% (SCB) i Dalarna utgörs av mark som är lämplig att odla och kvaliteten varierar. Även om andelen åkermark är högre i vissa delar av landet, i Säter ca 14%, så är det tydligt att nationellt, globalt och även lokalt sett talar vi om en begränsad och ändlig resurs som också i många fall tagit lång tid att ställa i ordning i det skick den befinner sig idag.

Jordbrukets betydelse för försörjning med mat och för beredskap är tämligen oomtvistad men trots det får ofta åkermarken stå tillbaka till förmån för annan markanvändning när olika utvecklingsprojekt prioriteras. Mark som hade kunnat producera mat förvandlas till parkering eller bebyggs med hus,. Vid nya trafikprojekt påverkas många gånger stora arealer även utanför själva projektet på grund av att marker skärs av och det bildas små och otillgängliga marker som ibland inte alls går att bruka, s.k. vägimpediment.

Åkermarkens betydelse för mänskliga bosättningar är tydlig men också en del av problemet. Människor har valt att bosätta sig i närheten av åkermark vilket gör att våra städer och orter ofta ligger omgivna av åkermark. Det i sin tur gör att efterfrågan på åkermark för andra ändamål är hög.

Jordbruksmark är en långsiktig resurs och en exploatering av den typen av mark är en irreversibel process, det vill säga att den marken därefter inte längre kan användas till jordbruk. Andelen jordbruksmark minskar just nu i både Sverige och i resten av världen.

Att bevara jordbruksmark är enligt Jordbruksverket viktigt ur flera aspekter där möjligheten att producera mat kanske är den mest uppenbara. Utöver det buffrar åkermark stora vattenflöden vid exempelvis kraftiga regn, betande djur kan hålla landskap öppna och många arter riskerar att dö utan den här typen av brukad mark. Dessutom binder åkermark och betesmark koldioxid, och allt fler konsumenter vill ha lokalproducerade och närodlade produkter.

I takt med att jordbruksmark försvinner har även självförsörjningsgraden av livsmedel sjunkit från 90% vid början av 1900-talet till omkring 50 procent idag. Det är centralt att öka självförsörjningen och minska den sårbarhet som den höga andelen importerande livsmedel, handelsgödsel och djurfoder innebär.

Ett exempel på hur man i andra kommuner försöker skydda åkermark är bl.a. Jönköpings kommun, där kommunfullmäktige under 2020 tog beslut om en nollvision för bebyggelse på jordbruksmark och antog ett styrdokument där jordbruksmark ska värderas högre och skyddas för exploatering.

Jordbrukets betydelse för landskapsbilden, miljön, matförsörjning och näringslivet i Sätters kommun är mycket stor. Centerpartiet föreslår därför att kommunen vidtar åtgärder för att begränsa den påverkan som samhällsutvecklingen har på arealen åkermark och i möjligaste mån styra om exploateringar till andra markslag.

Centerpartiet föreslår att:

- Kommunen utreder hur åkermarken kan skyddas och tar fram tydliga riktlinjer för i vilka fall åkermark kan tas i anspråk för andra ändamål.
- Kommunen inför en restriktiv policy för planläggning och vid prövning av förhandsbesked som omfattar åkermark.
- Kommunen i kommande arbete med översiktsplan skyddar produktiv jordbruksmark och att översiktsplanen ska ge tydliga riktlinjer om när åkermark kan tas i anspråk för andra ändamål.
- Bostadsplanen revideras i syfte att skydda åkermark

Centerpartiet i Säter

Hans Johansson

Niclas Bodin

Kristoffer Olerås

Michael Arvidsson

Ulrika Cederlöf

Karin Frejd

Anette Berg

Sune Hemmingsson

Kf § 9 Ny motion om planeringsunderlag och budget för klimatanpassning

KS2022/0353

Beslut

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om planeringsunderlag och budget för klimatanpassning lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Magnus Gabrielsson (MP).

Motionärens förslag

Miljöpartiet de gröna i Säter föreslår att kommunfullmäktige beslutar

1. Att kommunen gör en inventering av behovet av klimatanpassningsåtgärder och en prioriteringslista som sträcker sig över kommande tioårsperiod, med regelbundna revideringar för att säkerställa att prioriteringarna är relevanta.
2. Att en särskild budgetpost för klimatanpassningsåtgärder införs i kommunens investeringsbudget från 2023 och framåt

Planeringsunderlag och budget för klimatanpassning

Motion till kommunfullmäktige från Miljöpartiet de gröna i Säter

Världen befinner sig i en klimatkris. Den klimatförändring som tidigare setts som en hotande framtid är här och även om utsläppen av växthusgaser skulle upphöra helt, ger redan gjorda utsläpp en temperaturökning under de år som kommer.

Klimatarbetet behöver nu stå på två ben. Vi ska så fort som möjligt upphöra med förbränning av fossila bränslen och vidta andra åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser och öka naturens förmåga att lagra kol. Samtidigt behöver vi hantera de konsekvenser som årtionden av uteblivna klimatåtgärder gett upphov till.

Att vi behöver hantera den klimatkris som världens makthavare försatt oss i betyder inte att vi kan minska ambitionen att minska uppvärmningen. Varje tiondels grad som jorden blir varmare leder till värre skador och problem.

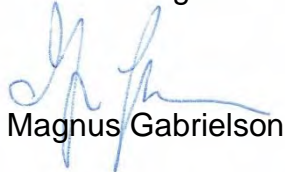
Många av de åtgärder som krävs för att hantera konsekvenserna av det varmare klimatet ligger inom kommunens ansvarsområden. Vi behöver se till att vår infrastruktur i form av vägar, byggnader och avloppssystem klarar ett klimat där skyfall blir vanligare. Vi behöver se till att våra äldreboenden och förskolor klarar perioder av extrem värme. Vi behöver trygga tillgången till dricksvatten. Detta är exempel på vad som kommer att behöva hanteras de kommande åren.

Listan över vad vi behöver göra är lång och kostnaderna är stora. Arbetet behöver bedrivas effektivt och med genomtänkta prioriteringar.

Miljöpartiet de gröna i Säter föreslår att kommunfullmäktige beslutar

1. Att kommunen gör en inventering av behovet av klimatanpassningsåtgärder och en prioriteringslista som sträcker sig över kommande tioårsperiod, med regelbundna revideringar för att säkerställa att prioriteringarna är relevanta.
2. Att en särskild budgetpost för klimatanpassningsåtgärder införs i kommunens investeringsbudget från 2023 och framåt.

Säter 31 augusti 2022

Magnus Gabrielson

Kf § 10 Ny motion om revidering av områdesbestämmelser mm

KS2022/0353

Beslut

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om revidering av områdesbestämmelser mm lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Magnus Gabrielsson (MP).

Motionärens förslag

Miljöpartiet de gröna i Säter föreslår

1. Att de områdesbestämmelser som hindrar att solpaneler monteras enligt det regelverk som generellt gäller i Sverige revideras med syfte att tillåta solpaneler.
2. Att kommunen överlägger med Länsstyrelsen när det gäller områden som är av riksintresse för kulturminnesvården med ambition att minimera begränsningarna för att sätta upp solpaneler.
3. Att även detaljplaner som hindrar montering av solpaneler revideras på motsvarande sätt som beskrivs i punkt 1 och 2.

Revidering av områdesbestämmelser m.m.

Motion till kommunfullmäktige från Miljöpartiet de gröna i Säter

Återigen har vi genomlevt en sommar som har präglats av den pågående klimatkrisen. Europa har drabbats av extrem hetta, torka och skogsbränder. Floderna har extremt låga flöden med stor påverkan både på transporter och livsmedelsproduktion. Samtidigt drabbar allvarliga översvämningar andra delar av vår planet.

I Sverige behöver vi göra vad vi kan för att begränsa våra utsläpp av växthusgaser och att bidra till att människans samlade utsläpp minskar och förbränningen av fossila bränslen upphör.

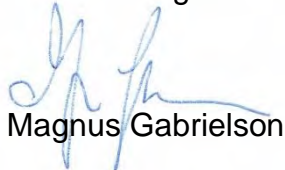
I Säter finns det många som vill bidra och ett konkret sätt är att montera solpaneler. Sveriges elproduktion från solpaneler behöver öka och solpaneler ger både förnybar energi och är en investering som sannolikt betalar sig fort med de energipriser som förväntas i Europa, åtminstone de närmaste åren.

Generellt gäller att solpaneler inte är bygglovspliktiga om de monteras platt mot taket. I vissa områden i Säter gäller dock speciella regler och Miljöpartiet vill att dessa regler ses över. Det gäller åtminstone i Bispberg och i Sätters innerstad.

Miljöpartiet de gröna i Säter föreslår

1. Att de områdesbestämmelser som hindrar att solpaneler monteras enligt det regelverk som generellt gäller i Sverige revideras med syfte att tillåta solpaneler.
2. Att kommunen överlägger med Länsstyrelsen när det gäller områden som är av riksintresse för kulturminnesvården med ambition att minimera begränsningarna för att sätta upp solpaneler.
3. Att även detaljplaner som hindrar montering av solpaneler revideras på motsvarande sätt som beskrivs i punkt 1 och 2.

Säter 31 augusti 2022

Magnus Gabrielson

Kf § 11 Nya motioner/medborgarförslag

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 12 Information från revisionen

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 13 Revisionsrapport – Granskning av den långsiktiga planeringen av markbehov

KS2022/0376

Beslut

Bakgrund och ärendebeskrivning

KPMG har på uppdrag av Säter kommuns revisorer granskat den långsiktiga planeringen av markbehov i kommunen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Den sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att det saknas en tydlig politisk styrning inom strategiskt markförvärv. Det finns en tydlig önskan från politiken om att kommunen ska växa men det saknas en trygg planering för hur det ska gå till. Mål för markförvärv beskrivs i olika styrdokument, det är inte tydligt hur de följs upp.

Bedömningen baseras bland annat på att ansvarsfrågan gällande markköp inte är tydligt angiven eller fördelad i kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens reglemente vilket skapar otydlighet i ärendesortering och beslutsprocessen.

Kommunen saknar även en tydlig planeringskedja från översiktlig planering och planeringsstrategi eller motsvarande med kopplingar till markplanering.

Säterbostäder AB bör involveras i målarbetet då 30 bostäder per år förutsätter tillgänglig, lämplig mark. Målet kan behöva revideras och uppdateras utifrån de uppdaterade behov och målsättningar som framkommer när uppdatering saker i samband med att övriga revideringar genomförs.

Vi bedömer även att kommunen inte har en effektiv arbetsprocess för framtagande av långsiktig markplanering med tydliga roller och ansvar. Även om det upplevs som att markfrågor hanteras i dialog med politiken saknas en tydlig struktur för hur frågor lyfts och vilka byggnationer som blir aktuella att genomföra.

Revisorerna anser att den informella hantering som angivits under intervjuerna medför en risk kopplat till personberoende.

Revisorerna bedömer vidare att den ekonomiska styrningen är bristfällig kopplat till det granskade området då vi uppfattar att tjänstepersoner och politik ger olika bilder av hur investeringsprocessen går till.

Kf § forts

Den ekonomiska processen uppfattas som trög från tjänstepersonshåll kopplat till lämplig takt inom ärendeprocessen för förvärv av mark.

Sammanfattningsvis konstateras att arbetsprocessen för framtagande av långsiktig markplanering inte är så effektiv och säker som den skulle kunna vara. Det beror främst på att ansvar inte är tydliggjorda i reglementen, styrande dokument inte är aktuella, personbundenhet och otydlig rollfördelning samt avsaknad av tydliga arbetsprocesser.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden att:

- Förtydliga ansvarsfrågan gällande markköp i kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens reglemente.
- Arbeta vidare med det framtagna förslaget till ny arbetsordning för markköp.
- Analysera hur satta politiska mål inom markstrategiskt område ska kunna nås.
- Ta fram en långsiktig strategisk markplaneringskedja.
- Ta fram en markstrategi med framåtblick där möjliga förvärv, avyttringar samt strategiska markområden inkluderas.
- Involvera alla delar av kommunkoncernen som berörs av markplaneringen i arbetet.
- Involvera Säterbostäder AB i markstrategiskt arbete baserat på bolagets ansvar för bostadsbyggande kopplat till kommunkoncernens politiska målsättningar.
- Säkerställa att åtgärderna skapar en tydlig planeringskedja från översiktlig planering och planeringsstrategi eller motsvarande med tydliga kopplingar till markplanering.
- Se till att styrande dokument finns tillgängliga på kommunens hemsida.

Revisorerna rekommenderar fullmäktige att begära in yttrande över revisionsrapporten från kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden till den 8 februari 2023.

Yttrandet bör även lämnas till revisionen för kännedom.

2022-09-15

Till
Kommunfullmäktige

För kännedom
Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsnämnden
Säterbostäder AB

Granskning av den långsiktiga planeringen av markbehov

KPMG har på uppdrag av Säters kommuns revisorer granskat den långsiktiga planeringen av markbehov i kommunen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att det saknas en tydlig politisk styrning inom strategiskt markförvärv. Det finns en tydlig önskan från politiken om att kommunen ska växa men det saknas en trygg planering för hur det ska gå till. Mål för markförvärv beskrivs i olika styrdokument, det är inte tydligt hur de följs upp.

Bedömningen baserar vi bland annat på att ansvarsfrågan gällande markköp inte är tydligt angiven eller fördelad i kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens reglemente vilket skapar otydlighet i ärendesortering och beslutsprocessen.

Kommunen saknar även en tydlig planeringskedja från översiktlig planering och planeringsstrategi eller motsvarande med kopplingar till markplanering.

Säterbostäder AB bör involveras i målarbetet då 30 bostäder per år förutsätter tillgänglig, lämplig mark. Målet kan behöva revideras och uppdateras utifrån de uppdaterade behov och målsättningar som framkommer när uppdatering saker i samband med att övriga revideringar genomförs.

Vi bedömer även att kommunen inte har en effektiv arbetsprocess för framtagande av långsiktig markplanering med tydliga roller och ansvar. Även om det upplevs som att markfrågor hanteras i dialog med politiken saknas en tydlig struktur för hur frågor lyfts och vilka byggnationer som blir aktuella att genomföra.

Vi anser att den informella hantering som angivits under intervjuerna medför en risk kopplat till personberoende.

Vi bedömer vidare att den ekonomiska styrningen är bristfällig kopplat till det granskade området då vi uppfattar att tjänstepersoner och politik ger olika bilder av hur investeringsprocessen går till. Den ekonomiska processen uppfattas som trög från tjänstepersonshåll kopplat till lämplig takt inom ärendeprocessen för förvärv av mark.

Sammanfattningsvis konstateras att arbetsprocessen för framtagande av långsiktig markplanering inte är så effektiv och säker som den skulle kunna vara. Det beror främst på att ansvar inte är tydliggjorda i reglementen, styrande dokument inte är aktuella, personbundenhet och otydlig rollfördelning samt avsaknad av tydliga arbetsprocesser.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden att:

- Förtydliga ansvarsfrågan gällande markköp i kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens reglemente.
- Arbeta vidare med det framtagna förslaget till ny arbetsordning för markköp.
- Analysera hur satta politiska mål inom markstrategiskt område ska kunna nås.
- Ta fram en långsiktig strategisk markplaneringskedja.

Säters kommun

De förtroendevalda revisorerna

- Ta fram en markstrategi med framåtblick där möjliga förvärv, avyttringar samt strategiska markområden inkluderas.
- Involvera alla delar av kommunkoncernen som berörs av markplaneringen i arbetet.
- Involvera Säterbostäder AB i markstrategiskt arbete baserat på bolagets ansvar för bostadsbyggande kopplat till kommunkoncernens politiska målsättningar.
- Säkerställa att åtgärderna skapar en tydlig planeringskedja från översiktlig planering och planeringsstrategi eller motsvarande med tydliga kopplingar till markplanering.
- Se till att styrande dokument finns tillgängliga på kommunens hemsida.

Revisorerna rekommenderar fullmäktige att begära in yttrande över bifogad revisionsrapport från kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden till den 8 februari 2023. Yttrandet bör även lämnas till revisionen för kännedom.

DocuSigned by:

BD8B0AE7A86A448...

Dagney Hansson

Ordförande i kommunrevisionen

Granskning av den långsiktiga planeringen av markbehov

Rapport
Säters kommun

KPMG AB

2022-09-08

Antal sidor 20

Säter kommun

Granskning av den långsiktiga planeringen av markbehov

2022-08-24

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	5
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	5
2.2	Revisionskriterier	6
2.3	Metod	6
3	Resultat av granskningen	7
3.1	Organisation	7
3.1.1	Kommunstyrelsen	7
3.1.2	Samhällsbyggnadsnämnden	8
3.1.3	Säterbostäder AB	8
3.1.4	Roller och ansvar	8
3.1.5	Bedömning	9
3.2	Styrande dokument	10
3.2.1	Bedömning	15
3.3	Planeringsprocess i praktiken	16
3.3.1	Bedömning	18
4	Slutsats och rekommendationer	20

1 Sammanfattning

Vi har av Sätters kommuns revisorer fått i uppdrag att granska den långsiktiga planeringen av markbehov i kommunen.

Ett strategiskt markinnehav är avgörande för att kunna bedriva en aktiv bostadspolitik. Strategiska markförvärv är en del i hela planeringskedjan i en kommun och utgår från den översiktliga planeringen av mark- och vatten, via detaljplanering och vidare till exploatering och genomförande.

Revisionen anser det angeläget att göra en genomlysning av den långsiktiga planeringen av markbehovet för att kunna bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt en tillräcklig styrning, kontroll, uppföljning och strategisk planering av det kommunala markbehovet. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2022.

Syftet med granskningen är att bedöma om det finns en ändamålsenlig och effektiv process för långsiktig planering ur ett kommunövergripande perspektiv.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att det saknas en tydlig politisk styrning inom strategiskt markförvärv. Det finns en tydlig önskan från politiken om att kommunen ska växa men det saknas en trygg planering för hur det ska gå till. Mål för markförvärv beskrivs i olika styrdokument, det är inte tydligt hur de följs upp.

Vår bedömning är att ansvarsfrågan gällande markköp inte är tydligt angiven eller fördelad i kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens reglemente vilket skapar otydlighet i ärendesortering och beslutsprocessen.

Kommunen saknar en tydlig planeringskedja från översiktlig planering och planeringsstrategi eller motsvarande med kopplingar till markplanering. Det betyder inte att det inte planeras och byggs i kommunen, men det sker inte på ett effektivt sätt. Då det saknas en beslutad strategisk markplanering är det svårt att se kopplingar mellan markförvärv, ekonomisk styrning och planering.

Säterbostäder AB bör involveras i målarbetet då 30 bostäder per år förutsätter tillgänglig, lämplig mark. Målet kan behöva revideras och uppdateras utifrån de uppdaterade behov och målsättningar som framkommer när uppdatering saker i samband med att övriga revideringar genomförs.

Vi bedömer att kommunen inte har en effektiv arbetsprocess för framtagande av långsiktig markplanering med tydliga roller och ansvar. I stället för att ha en proaktiv förhållning till den långsiktiga strategiska planeringen, bygger arbetet till stor del på personliga relationer och är en reaktion på något.

Även om det upplevs som att markfrågor hanteras i dialog med politiken saknas en tydlig struktur för hur frågor lyfts och vilka byggnationer som blir aktuella att genomföra.

Säter kommun

Granskning av den långsiktiga planeringen av markbehov

2022-08-24

Vår bedömning är att den informella hantering som angivits under intervjuerna medför en risk kopplat till personberoende.

Vi bedömer att den ekonomiska styrningen är bristfällig kopplat till det granskade området då vi uppfattar att tjänstepersoner och politik ger olika bilder av hur investeringsprocessen går till. Den ekonomiska processen uppfattas som trög från tjänstepersonshåll kopplat till lämplig takt inom ärendeprocessen för förvärv av mark. Från politiskt håll uppges att investeringar från privata aktörer ska prioriteras.

Sammanfattningsvis konstateras att arbetsprocessen för framtagande av långsiktig markplanering inte är så effektiv och säker som den skulle kunna vara. Det beror främst på att ansvar inte är tydliggjorda i reglementen, styrande dokument inte är aktuella, personbundenhet och otydlig rollfördelning samt avsaknad av tydliga arbetsprocesser.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden att:

- Förtydliga ansvarsfrågan gällande markköp i kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens reglemente.
- Arbeta vidare med det framtagna förslaget till ny arbetsordning för markköp.
- Analysera hur satta politiska mål inom markstrategiskt område ska kunna nås.
- Ta fram en långsiktig strategisk markplaneringskedja.
- Ta fram en markstrategi med framåtblick där möjliga förvärv, avyttringar samt strategiska markområden inkluderas.
- Involvera alla delar av kommunkoncernen som berörs av markplaneringen i arbetet.
- Involvera Säterbostäder AB i markstrategiskt arbete baserat på bolagets ansvar för bostadsbyggande kopplat till kommunkoncernens politiska målsättningar.
- Säkerställa att åtgärderna skapar en tydlig planeringskedja från översiktlig planering och planeringsstrategi eller motsvarande med tydliga kopplingar till markplanering.
- Se till att styrande dokument finns tillgängliga på kommunens hemsida.

2 Bakgrund

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Vi har av Sätters kommuns revisorer fått i uppdrag att granska den långsiktiga planeringen av markbehov i kommunen.

Ett strategiskt markinnehav är avgörande för att kunna bedriva en aktiv bostadspolitik. Strategiska markförvärv är en del i hela planeringskedjan i en kommun och utgår från den översiktliga planeringen av mark- och vatten, via detaljplanering och vidare till exploatering och genomförande.

Om kommunen äger marken kan kommunen genom villkor i ett markanvisningsavtal styra inriktningen på bostadsbyggandet, till exempel när det gäller upplåtelseformer eller storlek på bostäder. Man kan också styra mot ekonomiskt överkomliga bostäder eller få tillgång till bostäder för kommunal förmedling. Många kommuner gör strategiska markförvärv för att ha beredskap för framtida markanvisningar för bostadsbyggande.

För kommunen är det också av stor vikt att ha en markplanering för kommande behov avseende t.ex. företagsetableringar och kommunala verksamhetslokaler.

Revisionen anser det angeläget att göra en genomlysning av den långsiktiga planeringen av markbehovet för att kunna bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt en tillräcklig styrning, kontroll, uppföljning och strategisk planering av det kommunala markbehovet. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2022.

Syftet med granskningen är att bedöma om det finns en ändamålsenlig och effektiv process för långsiktig planering ur ett kommunövergripande perspektiv.

Vi kommer därför att granska:

- om kommunen har tydliga politisk styrning inom strategiskt markförvärv exempelvis kopplat till bostadsförsörjning, företagsetablering, kommunens behov av verksamhetslokaler och tillväxt.
- om kommunen har en tydlig planeringskedja från översiktlig planering och planeringsstrategi eller motsvarande med kopplingar till markplanering.
- om kommunen har en beslutad strategisk markplanering.
- om kommunen har tydliga kopplingar mellan markförvärv, ekonomisk styrning och planering.
- om kommunen har en effektiv arbetsprocess för framtagande av långsiktig markplanering med tydliga roller och ansvar.

Säter kommun

Granskning av den långsiktiga planeringen av markbehov

2022-08-24

Granskningen omfattar år 2022 och granskningen omfattar kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden och det kommunala bostadsbolaget Säterbostäder AB.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen
- PBL i vissa delar
- Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar
- Lag (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar hänvisar kommuner att ta fram riktlinjer för markanvisning
- Reglementen och andra styrande dokument

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier av kommunens styrande dokument som är aktuella för granskningen, se mer utförlig redovisning under kapitel 3.2 Styrande dokument.

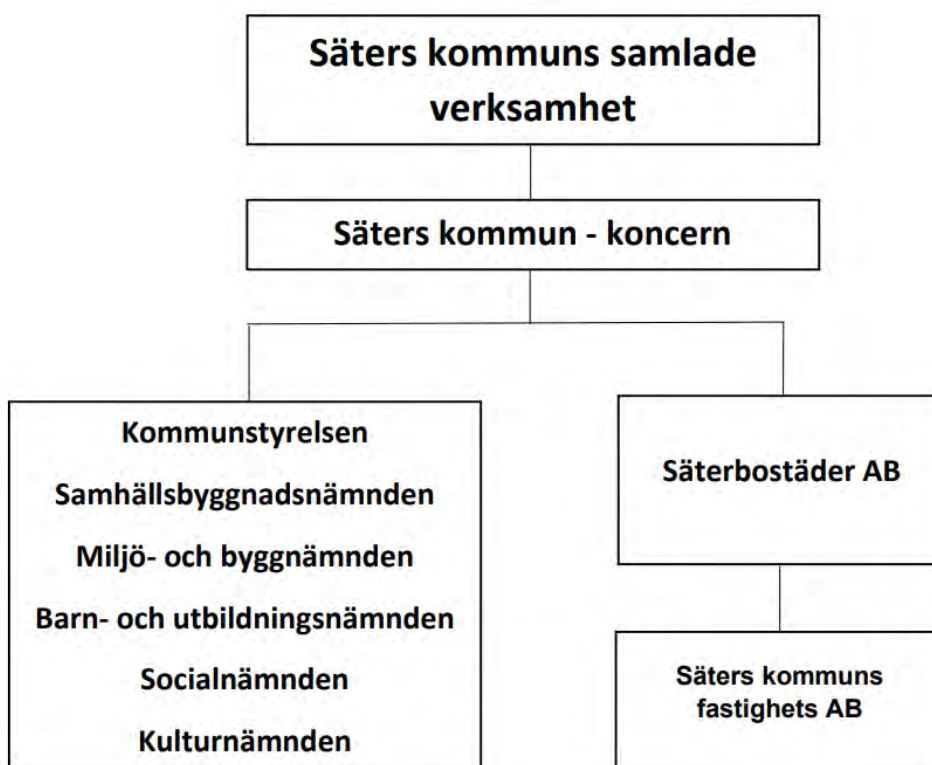
Intervjuer har genomförts med kommunstyrelsens ordförande, ordförande samhällsbyggnadsnämnden, samhällsbyggnadschef, biträdande samhällsbyggnadschef, fastighetschef samt vd för Säterbostäder AB.

Samtliga intervjuade har fått möjlighet att faktakontrollera rapporten.

3 Resultat av granskningen

3.1 Organisation

Den politiska organisationen i Sätters kommun består av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, miljö- & byggnämnden, kulturnämnden och socialnämnden. Organisationen illustreras i organisationsskissen nedan. Utöver nedan organisation finns även ett antal utskott som kommunstyrelsen har utsett; ett arbetsutskott, ett personalutskott och ett fritidsutskott. Arbetsutskottet fungerar också som krisledningsnämnd.

Sätters kommun är organiserad i fyra olika sektorer; kommunstyrelsesektorn, sociala sektorn, barn- och utbildningssektorn samt samhällsbyggnadssektorn.

3.1.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har enligt reglementet ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Det innebär bland annat att leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen. Styrelsen ska vidare följa de frågor som kan

inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige. Kopplat till granskningens frågeställning om långsiktig markplanering ska kommunstyrelsen "leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållna annan nämnd" samt "förvalta skogsinnehav enligt gällande Skogvårdsplan."

3.1.2 Samhällsbyggnadsnämnden

Enligt kommunens reglemente är Samhällsbyggnadsnämnden "kommunens organ för fysisk planering och exploatering, gatu- och park." Vidare beskrivs att det bland annat åligger nämnden att:

- att svara för kommunens fysiska planering av mark och vatten samt exploatering av nya detaljplaneområden
- svara för kommunens tomtkö
- köpa, sälja, byta, fastighetsreglera eller lösa in fastighet eller fastighetsdel med stöd av plan- och bygglagen (PBL)
- svara för förvaltning av kommunens exploateringsmark
- att företräda kommunen vid fastighetsbildning, fastighetsbestämning och dylikt.

3.1.3 Säterbostäder AB

Genom det nya ägardirektivet har Säterbostäder ett mål, att allmännyttan i Säter ska öka med i genomsnitt 30 nya lägenheter per år. Det finns inget annat politiskt mål för Säterbostäder kopplat till den långsiktiga planeringen av markbehov i kommunen.

Det finns ett forum där Säterbostäder träffar kommunchef, sektorchefer och politiker. Mötet äger rum en gång i månaden och är mer av karaktären informationsmöte, med dialog mellan de olika mötesdeltagarna.

Samarbetet mellan kommunens tjänstepersoner och de anställda vid Säterbostäder uppges fungera bra och är brett, man jobbar tillsammans i många frågor. Från bolagets sida är det önskvärt att Säterbostäder och kommunen jobbar ännu mer tillsammans vad gäller styrning och planering av markstrategier.

3.1.4 Roller och ansvar

Vid intervjuer anges att det upplevs saknas en tydlig gräns över vilka frågor som hör hemma hos kommunstyrelsen respektive samhällsbyggnadsnämnden kopplat till roller och ansvar i nuvarande organisation. Det upplevs saknas en tydlig gräns över vilka frågor som hör hemma hos kommunstyrelsen respektive samhällsbyggnadsnämnden.

2022-08-24

Upplevelsen är främst tolkningen av vad som anses vara frågor av strategisk karaktär som gör att det finns frågetecken över var frågor ska hanteras.

Det finns ett uppdrag till förvaltningen att ta fram ett förslag på ändring av reglemente i syfte att förtydliga var vilka frågor hör hemma. Förslaget finns som arbetsmaterial och ska enligt intervjuuppgifter presenteras för politiken efter sommaren.

Sektorchefen har delegation på 5 prisbasbelopp för markköp. Från samhällsbyggnads sida finns en önskan om att markköpen i större utsträckning borde hanteras inom samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde.

I Kommunstyrelsens delegationsordning finns rubriken *Kommunstyrelsens uppdrag som handläggs av tjänstemän vid samhällsbyggnadsförvaltningen* där ärendet *Markfrågor* finns med. Enligt delegationsordningen omfattar uppdraget *Köp, försäljning, byte och avtal om fastighetsreglering, allt inom av fullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt.*

En ny delegationsordning ska tas fram för kommunstyrelsen, beslut väntas fattas i september 2022.

Vid intervjuer beskrivs att arbetet fungerar eftersom samhällsbyggnadsförvaltningen har ett nära samarbete med både samhällsbyggnadsnämndens ordförande och kommunstyrelsens ordförande, men eftersom det inte finns några nedtecknade arbetsprocesser uppstår ändå frågetecken kring ärenden.

3.1.5 Bedömning

Vår bedömning är att ansvarsfrågan gällande markköp inte är tydligt angiven eller fördelad i kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens reglemente. Att markfrågor av arten köpa, sälja, byta, fastighetsreglera eller lösa in fastighet eller fastighetsdel med stöd av plan- och bygglagen ska hanteras av samhällsbyggnadsnämnden är tydligt. Vi kan konstatera att det saknas en definition av skillnaden mellan markinköp och strategiska markinköp. Vidare saknas det i reglementena information om ansvar för markägarskap vilket bör anges för att underlätta sortering av möjliga delegation i vissa ärenden bland annat. Är samhällsbyggnadsnämnden markägare tex så är dess ansvar för marken mer omfattande och därmed bör delegationen till nämnd och förvaltning harmonisera med markägaransvaret.

Vi bedömer att det är viktigt att se över nu gällande reglementen och tydligt ange kommunstyrelsens markstrategiska roll samt definiera vart gränsen för markstrategiska inköp går. Reglementena bör förtydligas avseende vad som gäller för förvärv och avyttringar av mark samt vart markägarskapet är placerat.

Vi anser även det som prioriterat att arbeta vidare med det framtagna förslaget till ny arbetsordning för markköp.

Även om det upplevs som att markfrågor hanteras i dialog med politiken saknas en tydlig struktur för hur frågor lyfts och vilka byggnationer som blir aktuella att genomföra. Vår bedömning är att den informella hantering som angivits under intervjuerna medför en risk kopplat till personberoende. Om en eller flera personer skulle bytas ut är det inte säkert att arbetet skulle fungera eftersom det finns bristande formella arbetsprocesser.

3.2 Styrande dokument

I detta avsnitt presenteras de styrande dokument som kommunen använder sig av för att arbeta med markfrågor.

Gemensamt reglemente och reglementen för styrelsen och nämnder i Sätters kommun, antagen av KF 2018-12-13 §47

Reglementet inkluderar samtliga nämnder i Sätters kommun. I granskningen granskar vi vilket ansvar kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden har kopplat till långsiktig markplanering.

Bostadsplan för Sätters kommun 2018 – 2022, antagen av KF 2018-06-14 §70

Bostadsplan för Sätters kommun innehåller Sätters vision och strategier för bostadsförsörjningen, som stödjer kommunens övergripande vision om att nå 12 000 invånare år 2030. Planen fungerar som riktlinje för bostadsförsörjningen i enlighet med lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

I bostadsplanen finns ett mål om att kommunens utbud av bostäder ska öka med 200 under mandatperioden. I Säterbostäders ägardirektiv finns ett mål formulerat om att tillskapa 30 nya bostäder per år.

Ägardirektiv till Säterbostäder AB, antagen av KF 2021-06-17 § 82

Direktiv för Säterbostäder AB, framtaget för att säkerställa att väl fungerande samarbete mellan ägare och bolag.

Riktlinjer för markanvisning Sätters kommun, antagen av KF 2017-09-21, § 107

Lag (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar hänvisar kommuner att ta fram riktlinjer för markanvisning. Enligt lagen är en kommun som inte genomför några markanvisningar inte skyldig att anta sådana riktlinjer.

Riktlinjer för exploateringsavtal, antagen av KF 2017-04-06, § 60

Syftet med riktlinjer för exploateringsavtal är tydliggöra grundläggande principer för fördelning av kostnader och intäkter för genomförandet av detaljplaner, samt andra förhållanden som är av betydelse för bedömningen av konsekvenserna av att ingå

Säter kommun

Granskning av den långsiktiga planeringen av markbehov

2022-08-24

exploateringsavtal. Riktlinjerna är vägledande och gäller för alla nya exploateringsavtal inom Sätters kommun och kommer att uppdateras vid behov.

Översiktsplan 2013, antagen av KF, laga kraft 2013-07-09

Varje kommun ska enligt plan- och bygglagen ha en aktuell översiktsplan, som omfattar hela kommunens yta. Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen ska revideras varje mandatperiod. Sätters kommun har en översiktsplan antagen 2013.

Det pågår ett arbete med att revidera översiktsplanen då flera av underdokumenten är mer aktuella än själva översiktsplanen. Även en ny fördjupad översiktsplan är på gång att tas fram.

I översiktsplanen står att "Sätters kommun har, och ska även i fortsättningen ha, en god beredskap för ny bebyggelse. Lediga villatomter ska finnas i alla kommundelar. För att snabbt kunna få fram tomter, och där översiktsplanen inte utgör tillräckligt underlag, behöver planprogram upprättas så att en sammanvägd bedömning kan göras om i vilken utsträckning utpekade utvecklingsområden är lämpliga att bebygga."

I översiktsplanen står att "En årlig uppföljning av översiktsplanens mål, riktlinjer och strategier inkl övergripande miljömål för Sätters kommun ska ske i samband med bokslut. Genomfört arbete och avvikelser ska sammanställas och redovisas".

Fördjupad översiktsplan Gustafs (Mora by, Enbacka m.fl.), antagen av KF, laga kraft 2019-03-13

Som komplement till kommunens översiktsplan har KPMG delgetts en fördjupad översiktsplan för Gustafs.

Budget 2022, antagen KF 2021-11-25 § 127

Innehåller bland annat kommunfullmäktiges mål gällande långsiktig markplanering.

I budgeten finns målet *En omsorgsfull boendeutveckling* som innebär att "I Sätters kommun ska det alltid vara möjligt att bo i miljöer som är hälsofrämjande och som upplevs passa den egna levnadssituationen. I all planering och byggnation är hållbarhet prioriterat. Det innebär att miljöpåverkan minimeras, att det möjliggör att människor kan skapa och upprätthålla goda sociala relationer och ger möjlighet att leva rika liv. Det är tryggt att bo och leva i Sätters kommun."

Säter kommun

Granskning av den långsiktiga planeringen av markbehov

2022-08-24

Målet *En stimulerad tillväxt* innebär att "I Sätters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande. Det innebär att vi ska öka vår förmåga att kunna bistå med planlagd mark, bistå med att hitta lokaler och tillsammans med näringslivet arbeta för goda kommunikationer, tillgång till kompetens och företag som ligger i framkant av utvecklingen."

Målet *En omsorgsfull boendeutveckling* återfinns i dokumentet *Målstyrning – Måluppföljning 2022 Fastighet* som på verksamhetsnivå innebär *En god mark- och planberedskap*. Nedbrutet till aktiviteter på enhetsnivå innebär det framtagande av fyra specificerade detaljplaner samt markstrategi, med slutdatum 221231. En målsättning är att påbörja arbetet med en strategisk markplanering under Q2 2022.

Dokumentet innehåller även andra mål kopplade till långsiktig planering, exempelvis målet *Ökat antal bostäder*.

Årsredovisning 2021, antagen KF 2022-02-24 § 48

För att följa upp kommunfullmäktiges mål används kommunens årsredovisning där en redovisning av utfallet på föregående år finns redovisad.

I årsredovisning för 2021 står under målet *En omsorgsfull boendeutveckling* att "måluppfyllelsen är god med en fortsatt positiv utveckling". Som exempel anges de byggnationer som är påbörjade eller färdigställda under året. Det nämns att Säter växer till invånarantal och att behovet av lägenheter i olika storlekar är fortsatt stort. För att lösa det arbetar kommunen och dess bostadsbolag med att ta fram nya detaljplaner och översiktsplaner på flera ställen i kommunen, men även externa aktörer är intresserade av att bygga i kommunen.

För målet *En stimulerad tillväxt* framgår att måluppfyllelsen bedöms som relativt god. Det baseras bland annat på att kommunen har genomfört vissa strategiska markköp, det framgår dock inte vilka det är.

I årsredovisning för 2021 står att "Målarbetet i kommunen innebär att kommunfullmäktige fastställer vision och strategiska mål för en mandatperiod. Kommunstyrelse och övriga nämnder anpassar de strategiska målen till sin egen verksamhet och målen bryts ner till verksamhetsmål och aktivitetsplaner. Målen följs upp och rapporteras upp till kommunstyrelse och kommunfullmäktige till delårsbokslut och årsbokslut."

Det saknas djupare analys över hur måluppfyllelse nås. För vissa mål konstateras att mål delvis nås, men då analys av mål i princip saknas är det svårt att se kopplingen mellan markförvärv, ekonomiska styrning och planering.

Verksamhetsplan 2022 Samhällsbyggnadssektorn, antagen av Samhällsbyggnadssektorn 2021-12-15

Styrande dokument för samhällsbyggnadssektorn där sektorchef är dokumentägare och dokumentansvarig, revideras årligen. I dokumentet framgår att samhällsbyggnadssektorns huvudsakliga uppdrag är att utveckla det hållbara samhället, där ”sektorn har det samlade ansvaret för att planera, bygga och förvalta samhället med hänsyn till den enskilda medborgarnas och omvärldens behov”.

Aktuell planlista, beslutad av KS 2018-11-27 §49

Förteckning över kommande planer.

Målstyrning – Måluppfölning 2022 Fastighet, rapportperiod 2022-12-31

Dokument där nämndens och verksamhetens mål har brutits ner till aktiviteter för enheten.

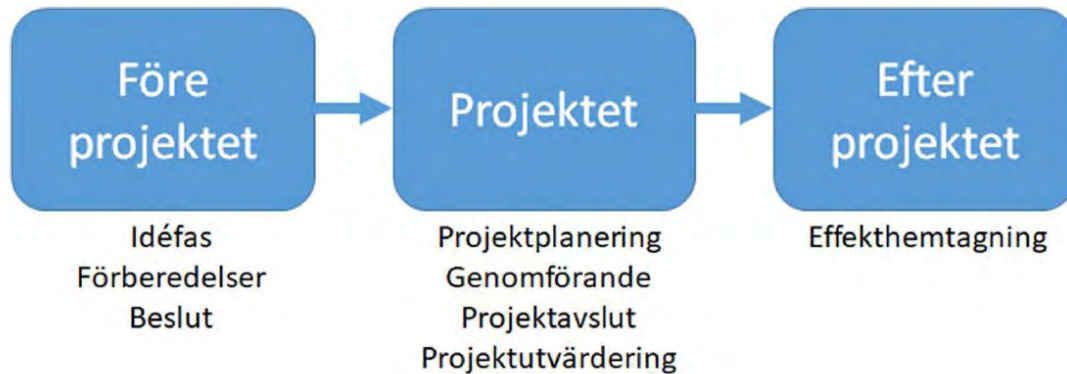
Nämndplan 2020 – 2024, antagen av Samhällsbyggnadsnämnden 2019-04-10 § 41

Samhällsbyggnadsnämndens plan som årligen ska revideras. Versionen som KPMG har fått är döpt till 2020–2024 men på framsidan står det att den avser 2020 (antagen 2019-04-10). I planen framgår att ” Samhällsbyggnadsnämnden fastställer i sin nämndplan mål inom nämndens ansvarsområde. Förvaltningschefen fastställer mål för varje verksamhetsområde som i sin tur kopplar till kommunens övergripande strategiska mål via nämndens mål. På så sätt ska samhällsbyggnadsnämnden inom sitt eget och andra nämnders ansvarsområden bidra till att förverkliga hela kommunens vision.”

Bilaga Projektmodeller Samhällsbyggnadssektorn, antagen av Samhällsbyggnadssektorn 2021-12-25

Styrdokument där samhällsbyggnadschef är dokumentägare och dokumentansvarig.

Modellen beskriver fasen före projektet, själva projektet och efter projektet.

Beroende på vad projektet behandlar finns tre olika modeller:

- Tekniska projekt - används främst för olika typer av anläggnings-, installations och byggnadsprojekt
- Standardprojekt - "traditionella" projekt, som är av engångskaraktär, till exempel utredningar, förstudier, genomförandeprojekt
- Projekt light - "projekt" som är mindre/enklare och kan genomföras utan lika mycket struktur och formalia som behövs för mer omfattande och/eller komplexa projekt.

Bilaga internkontroll 2021, beslutad av Samhällsbyggnadsnämnden 2022-02-02

§12

Förteckning över internkontroll för processer inom ledning, personal, verksamhet och ekonomi. I dokumentet *Bilaga internkontroll 2021* framgår att delegationsordningen/reglementet som är kopplat till markköp behöver förtydligas. Det är med anledning av det resultatet som ordförande har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag till ny arbetsordning som kan infogas i det kommungemensamma reglementet, som nämns under kapitel 3.1.3, 3.1.4 och 3.2.

Utkast arbetsordning markköp, daterat 2022-05-19

Icke beslutat underlag med förslag på hur arbetsordning gällande markköp kan se ut framledes.

Uppdragsbeskrivning fastighetsenheten 2022

Beskrivning av vem som gör vad inom områdena fastighetsförvaltning, lokalförvaltning och markförvaltning.

Delegationsordning Kommunstyrelsen, reviderad 2020-01-28, § 7

Bestämmelser om delegation av kommunstyrelsens beslutanderätt.

Delegationsordning Samhällsbyggnadsnämnden, uppdaterad 2022-04-13 §42

Bestämmelser om delegation av Samhällsbyggnadsnämndens beslutanderätt.

3.2.1 Bedömning

Något styrande dokument i form av en beslutad strategisk markplanering finns inte. De styrande dokumenten för bostadsförsörjning och företagsetableringar där kommunens mål återfinns är bostadsplanen, budget, Målstyrning – Måluppföljning 2022 Fastighet, verksamhetsplan för samhällsbyggnadssektorn och översiktsplan, men även i det kommunala bostadsbolagets ägardirektiv.

Mål för markförvärv beskrivs i olika styrdokument, men det är inte tydligt hur de följs upp.

Det är en brist att översiktsplanen är från 2013. Översiktsplanen ska revideras varje mandatperiod. När styrdokument inte uppdateras kontinuerligt är det svårt att avgöra om målen fortfarande är aktuella.

Dokumenterna som ligger på hemsidan är inte alltid tillgängliga, exempelvis budget för 2022 och årsredovisning för 2021 går bara att hitta som bilagor till kommunfullmäktiges nämndutskick, inte bland övriga budgetar och årsredovisningar. Även dokument som är skickade till KPMG är svåra att härleda, exempelvis *Bilaga internkontroll 2021* (det framgår inte till vilket dokument det är en bilaga). Det är av största vikt att säkerställa att alla har tillgång till samma version av dokument så man inte jobbar mot olika mål. Det står att dokument ska revideras årligen men en del dokument har namn som antyder att de gäller flera år, exempelvis Nämndplan 2020 – 2024.

De befintliga styrdokumenterna upplevs internt inte som otydliga men förvaltningen har i uppdrag att revidera dem då flera av dem inte är uppdaterade på flera år. För utomstående och nyanställda kan det upplevas som otydligt när samma dokument heter olika eller inte är daterade. När styrdokument är beslutade är det viktigt att de kommuniceras till berörda och finns tillgängliga på kommunens hemsida.

Hittills har man använt bostadsplanen för att arbeta strategiskt. Olika besked ges om bostadsplanen, om den senaste versionen är från 2016 eller 2018. Olika besked ges också om det pågår ett arbete med att revidera bostadsplanen. Det samma gäller andra styrande dokument, så som markstrategi. Samtidigt som det uttrycks att en

markstrategi ska tas fram signaleras att det inte är nödvändigt att ta fram en långsiktig strategi för markplanering.

Avsaknaden av en beslutad strategisk markplanering bidrar till att det är svårt att nå de av kommunfullmäktige satta målen, på ett effektivt och hållbart sätt.

En översiktsplan kan fungera som just en övergripande strategi, där markstrategi kan utgöra ett kapitel, eller utgå ifrån. Vid framtagande av markstrategier är en beprövad metod, att gå igenom hela markbeståndet och investera dels i områden som man bedömer behöver en etableringsskjuts för att få i gång en strategisk markutveckling, dels områden som bedöms öka i värde över tid och som är strategiskt viktiga att äga.

Det är viktigt att avsätta medel i budget och ha den politiska viljan med hela vägen. Vid utarbetande av markstrategier är det viktigt att inkludera markförvaltningssidan, för att inte glömma förvaltningen av marken när man ser till helhetsbilden av markutvecklingen.

I framtagandet av detaljplaner kan det generellt finnas ett glapp där man inte har riktigt klart för sig hur översiktsplanens visioner ska bli genomförbara. Då är en markstrategi som innehåller marknadsmässiga bedömningar värdefull.

Vår sammanvägda bedömning är att det helt saknas en struktur för hantering av dokument av styrande karaktär. Både att ta fram dokument, att hålla dem aktuella samt att ha dem tillgängliga.

3.3 Planeringsprocess i praktiken

Sammantaget uttrycks det som positivt att frågan om strategiska markinköp lyfts, då det är en angelägen fråga. Även om de politiska styrdokumenterna anger en viss riktning för kommunens markplanering upplevs den politiska styrningen inte alltid som tydlig.

Det uppges att kommunens markreserv räcker i ca 5 – 10 år till. Det gör att målet att Säterbostäder ska bygga 30 nya bostäder per år kommer att nås under ytterligare en period, men när den befintliga marken är slut finns det ingen mer att tillgå. När det gäller mark för industrifastigheter saknas det helt en markreserv.

Vid intervjuerna anges att det är enklare att hitta mark i vissa områden än andra, i Gustafs är det till exempel en stor utmaning då marken till stor del består av jordbruksmark, något som ofta inte medger bostadsbyggande. En stor del av marken i Gustafs tillhör inlandningen till Dala Airport och kan inte bebyggas på grund av för höga bullervärden.

En strategi som uppges för att möta bristen på mark är att förtäta, men även det är en metod som inte alltid fungerar, beroende på att tillgången inte alltid matchar efterfrågan.

Säter kommun

Granskning av den långsiktiga planeringen av markbehov

2022-08-24

Enligt uppgifter som lämnas upplevs det jämfört med tidigare som planeringskedjan nu är tydligare, med samhällsbyggnads verksamhetsplan som beskriver de tre "benen" – investeringsgrupp, driftgrupp och planerings- och exploateringsgrupp. Grupperna har kommit olika långt, ett område där man själv upplever sig ha kommit i gång är planerings- och exploateringsgruppen, som arbetar med tidiga skeden.

Säter är en kommun som växer, upplevelsen är att expansionstakten ökar inom flera områden. Det bekräftas av statistik från SCB som återfinns i kommunens budget för 2022.

Det uppges att det har gått åt mycket tid till projekten med Trafikverket, som i sig är mycket positiva för Sätters utveckling, men som innebär att annat strategiskt arbete får stå tillbaka. Det gäller både framtagande av detaljplaner och styrande dokument, så som översiktsplanen. Mycket tid har lagts på infrastruktur, varför planering av bostäder och industrifastigheter har fått mindre fokus. Det finns områden med mark men där saknas ofta en detaljplan som medger bostadsbyggande.

Uppfattningen som lämnas vid intervjuer är att tjänstepersoner har svårt att hinna med att ta fram nya detaljplaner. Det lyfts fram att när ett område detaljplaneläggs så borde ytterligare ett område detaljplaneläggas parallellt för planberedskapens och effektivitetens skull. Som det är idag uppstår ett tidsmässigt glapp mellan detaljplanerna, och tempot stannar av eftersom man inte kan anvisa fler tomter.

I intervjuerna är det tydligt att det finns en önskan om att politiken sätter ett mål om att fler detaljplaner ska tas fram och vinna laga kraft. Vid vår granskning uttrycks det som att det finns en känsla av att man reagerar i stället för att man agerar. Det beskrivs som en utmaning för kommunen att köpa mark, men tack vare kommunens goda relationer med näringslivet förs en regelbunden dialog med intressenter som vill sälja mark, då markägarna själva erbjuder mark. Det uttrycks som viktigt med nätverkande för att få ta del av erbjudanden.

Uppgifter lämnas om att kommunen har försökt att köpa in mer mark för att få större sammanhängande markområden och i vissa fall har lyckats. En utmaning är att utveckla dialogen med Länsstyrelsen, som inte alltid är inne på samma linje som kommunen vad gäller markförvärv. Vår granskning visar att uppfattningen är det finns mycket privat mark, och att kommunen äger mycket skog. Företagsetableringar är svårare att tillgodose, det går till exempel inte att erbjuda företag skyltläge längs med riksväg 70.

I våra intervjuer är det tydligt att det finns en politisk vilja att kommunen ska utvecklas, och genom samrådsgruppen blir det tydligt vad politiken vill. I samrådsgruppen träffas alla nämndsordföranden och kommunens högre chefer för att diskutera och informeras om byggnationer, markfrågor etc. som är på gång. Mötena är beslutade av kommunstyrelsen, men sker med en informell struktur, då det inte förs protokoll.

Enligt protokollsutdrag (KS2016/0224 § 103) har kommunstyrelsen beslutat att inrätta samrådsgrupper knutna till respektive process. Bakgrunden till det beskrivs som att en

styrgrupp sedan 2015 har arbetat med framtagandet av en bostadsplan och en lokalplan. Styrgruppen har bestått av kommunstyrelsens presidium, kommunchefen, ordförande i samhällsbyggnadsnämnden och samhällsbyggnadsförvaltningens förvaltningschef. Styrgruppsarbetet har varit mycket positivt för processen och ökat kvaliteten i arbetet, varför styrgrupper föreslås bildas inom andra områden för att säkerställa kvaliteten i pågående processer.

Investeringsbudgeten för markinköp ligger på kommunstyrelsen, något som förvaltningen upplever som hindrande då det tar lång tid, eftersom markaffärer ofta sker med en annan intensitet än beredningsprocessen av ett nämndärende. Eftersom det inte finns en långsiktig markplanering finns det en osäkerhet i om avsatta medel i budgeten täcker det faktiska behovet. Enligt uppgift är det ett uttalat politiskt mål att investeringar från externa aktörer ska prioriteras.

Enligt uppgift visar de framtagna underhållsplanerna för kommunens fastighetsbestånd på en stor underhållsskuld då många års eftersatt underhåll nu måste hanteras.

3.3.1 Bedömning

I de befintliga underlag som finns för planering saknas djupare analyser av kommunens demografi och hur den påverkar framtida behov kopplat till bostadsförsörjning. Det är viktigt att underlag som påverkar kommunens expansion är tillförlitliga och genomarbetade. Det möjliggör för en mer långsiktig planering av markförsörjningsbehovet.

För Sätters kommun finns ett uttryckt behov av att se över nuvarande översiktsplan. Utvecklingsarbetet med markstrategi och planberedskap bör synkroniseras med det övergripande strategiska arbetet kring översiktsplaneringen. Det finns ingen tydlig planeringskedja från översiktlig planering och planeringsstrategi eller motsvarande med kopplingar till markplanering. Det saknas också en tydlig koppling mellan markförvärv, ekonomisk styrning och planering.

Den ekonomiska styrningen är bristfällig kopplat till det granskade området då vi uppfattar att tjänstepersoner och politik ger helt olika bilder av hur investeringsprocessen går till. Den ekonomiska processen uppfattas som trög från tjänstepersonshåll kopplat till lämplig takt inom ärendeprocessen för förvärv av mark. Från politiskt håll uppges att investeringar från privata aktörer ska prioriteras.

Det markstrategiska arbetet är i behov av utveckling på flera håll och kopplat till flera processer. De politiska målen inom området ska vara styrande och genomsyra hela det markstrategiska arbetet. Vi bedömer det som viktigt att ta fram en markstrategi med framåtblick där möjliga förvärv, avyttringar samt strategiska markområden inkluderas.

Säterbostäder AB bör involveras i målarbetet då 30 bostäder per år förutsätter tillgänglig, lämplig mark. Målet kan behöva revideras och uppdateras utifrån de uppdaterade behov och målsättningar som framkommer när uppdatering saker i samband med att övriga revideringar genomförs.

Säter kommun

Granskning av den långsiktiga planeringen av markbehov

2022-08-24

Utifrån sitt ansvar för bostadsbyggande bör Säterbostäder AB involveras i framtagande av markstrategin som vi förordar.

Olika marktyper bör analyseras och områden som jordbruksmark, skogsmark med mera bör ingå. Markstrategin bör kopplas till det demografiska utvecklingsbehovet och harmonisera med planeringsdokument som bostadsplan och översiktsplan.

Detaljplanearbetet som utgår från översikts- och fördjupad översiktsplanering bör involveras i markstrategin och planberedskapen kan ses över kopplat till markbehovet framåt. Även underhållsplaneringen kan inkorporeras då den kan bli aktuell i frågor så som tex behov av nybyggnation på grund av eftersatt underhåll.

Vår sammanvägda bedömning är att det saknas en planeringskedja som tar hänsyn till alla de viktiga delar som är nödvändiga för en effektiv markförsörjning.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att det saknas en tydlig politisk styrning inom strategiskt markförvärv. Det finns en tydlig önskan från politiken om att kommunen ska växa men det saknas en trygg planering för hur det ska gå till. Mål för markförvärv beskrivs i olika styrdokument, det är inte tydligt hur de följs upp.

Vår bedömning är att ansvarsfrågan gällande markköp inte är tydligt angiven eller fördelad i kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens reglemente vilket skapar otydlighet i ärendesortering och beslutsprocessen.

Kommunen saknar en tydlig planeringskedja från översiktlig planering och planeringsstrategi eller motsvarande med kopplingar till markplanering. Det betyder inte att det inte planeras och byggs i kommunen, men det sker inte på ett effektivt sätt. Då det saknas en beslutad strategisk markplanering är det svårt att se kopplingar mellan markförvärv, ekonomisk styrning och planering.

Säterbostäder AB bör involveras i målarbetet då 30 bostäder per år förutsätter tillgänglig, lämplig mark. Målet kan behöva revideras och uppdateras utifrån de uppdaterade behov och målsättningar som framkommer när uppdatering saker i samband med att övriga revideringar genomförs.

Vi bedömer att kommunen inte har en effektiv arbetsprocess för framtagande av långsiktig markplanering med tydliga roller och ansvar. I stället för att ha en proaktiv förhållning till den långsiktiga strategiska planeringen, bygger arbetet till stor del på personliga relationer och är en reaktion på något.

Även om det upplevs som att markfrågor hanteras i dialog med politiken saknas en tydlig struktur för hur frågor lyfts och vilka byggnationer som blir aktuella att genomföra. Vår bedömning är att den informella hantering som angivits under intervjuerna medför en risk kopplat till personberoende.

Vi bedömer att den ekonomiska styrningen är bristfällig kopplat till det granskade området då vi uppfattar att tjänstepersoner och politik ger olika bilder av hur investeringsprocessen går till. Den ekonomiska processen uppfattas som trög från tjänstepersonshåll kopplat till lämplig takt inom ärendeprocessen för förvärv av mark. Från politiskt håll uppges att investeringar från privata aktörer ska prioriteras.

Sammanfattningsvis konstateras att arbetsprocessen för framtagande av långsiktig markplanering inte är så effektiv och säker som den skulle kunna vara. Det beror främst på att ansvar inte är tydliggjorda i reglementen, styrande dokument inte är aktuella, personbundenhet och otydlig rollfördelning samt avsaknad av tydliga arbetsprocesser.

Säter kommun

Granskning av den långsiktiga planeringen av markbehov

2022-08-24

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden att:

- Förtydliga ansvarsfrågan gällande markköp i kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens reglemente.
- Arbeta vidare med det framtagna förslaget till ny arbetsordning för markköp.
- Analysera hur satta politiska mål inom markstrategiskt område ska kunna nås.
- Ta fram en långsiktig strategisk markplaneringskedja.
- Ta fram en markstrategi med framåtblick där möjliga förvärv, avyttringar samt strategiska markområden inkluderas.
- Involvera alla delar av kommunkoncernen som berörs av markplaneringen i arbetet.
- Involvera Säterbostäder AB i markstrategiskt arbete baserat på bolagets ansvar för bostadsbyggande kopplat till kommunkoncernens politiska målsättningar.
- Säkerställa att åtgärderna skapar en tydlig planeringskedja från översiktlig planering och planeringsstrategi eller motsvarande med tydliga kopplingar till markplanering.
- Se till att styrande dokument finns tillgängliga på kommunens hemsida.

Datum som ovan

KPMG AB

Åsa Rönmark Jakobsson

Maria Schultz

Kommunal revisor

Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Kf § 14 Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och kommunerna i Dalarnas län om kollektivtrafik

KS2022/0290

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Tilläggsavtal, till ”Avtal mellan Landstinget Dalarna och Dalarnas kommuner om ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken” (skatteväxlingsavtalet), med bilaga 2 och 3, godkänns.
2. Beslutet i punkt 1 gäller under förutsättning att Region Dalarna tar initiativ till samverkan och dialog för att tillsammans med länets kommuner ta fram ett nytt trafikförsörjningsprogram och slutföra arbetet med det gemensamma skolskjutsreglementet. I tilläggsavtalets avsnitt 1 ska det ändras i texten att ev skatteväxling tidigast kan ske 2024-01-01.
3. Beslutet i punkt 1 gäller under förutsättning att Region Dalarna och samtliga kommuner i länet fattar motsvarande beslut.

Ärendebeskrivning

Den regionala utvecklingsnämnden (RUN), bestående av representanter från kommunerna och regionen har behandlat ärendet om tilläggsavtal till skatteväxlingsavtalet för kollektivtrafiken i Dalarna. Avtalet har tidigare varit på remiss till kommunerna där ett stort antal synpunkter framfördes. Det nya förslaget är genomarbetat utifrån synpunkter och RUN föreslår nu kommunerna besluta om avtalet. RUN föreslår följande beslutsformuleringar:

4. Tilläggsavtal, till ”Avtal mellan Landstinget Dalarna och Dalarnas kommuner om ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken” (skatteväxlingsavtalet), med bilaga 2 och 3, godkänns.
5. Beslutet i punkt 1 gäller under förutsättning att Region Dalarna och samtliga kommuner i länet fattar motsvarande beslut.

Beslutet ska vara regionen tillhanda senast den 15 oktober 2022.

Bakgrund

Region Dalarna har arbetat fram tilläggsavtal rörande kollektivtrafiken i Dalarna. Avtalet kopplar mot avtalet om skatteväxling och reglerar ansvarsförhållanden inom ramen för kollektivtrafiken.

Ks § 105 forts

Syftet är också att förtydliga frågor som varit oklara sen skatteväxlingsavtalet ingicks. Avtalet gör också anspråk på att beskriva ett framtida arbetssätt mellan region och kommuner som präglas av samverkan.

Avtalet har tre bilagor i form av:

- a) Bilaga 1 – Huvudavtal
- b) Bilaga 2 – Samverkansformer
- c) Bilaga 3 – Fördelningsnyckel

Beslutsunderlag

Tilläggsavtal med bilagor samt Missiv.

Delges

Region Dalarna

Tjänsteutlåtande tilläggsavtal mellan Region Dalarna och kommunerna i Dalarnas län angående kollektivtrafik

Förslag till beslut

Sektorn föreslår Kommunstyrelsen besluta:

Ärendebeskrivning

Den regionala utvecklingsnämnden (RUN), bestående av representanter från kommunerna och regionen har behandlat ärendet om tilläggsavtal till skatteväxlingsavtalet för kollektivtrafiken i Dalarna. Avtalet har tidigare varit på remiss till kommunerna där ett stort antal synpunkter framfördes. Det nya förslaget är genomarbetat utifrån synpunkter och RUN föreslår nu kommunerna besluta om avtalet. RUN föreslår följande beslutsformuleringar:

1. Tilläggsavtal, till ”Avtal mellan Landstinget Dalarna och Dalarnas kommuner om ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken” (skatteväxlingsavtalet), med bilaga 2 och 3, godkänns.
2. Beslutet i punkt 1 gäller under förutsättning att Region Dalarna och samtliga kommuner i länet fattar motsvarande beslut.

Beslutet ska vara regionen tillhanda senast den 15 oktober 2022.

Bakgrund

Region Dalarna har arbetat fram tilläggsavtal rörande kollektivtrafiken i Dalarna. Avtalet kopplar mot avtalet om skatteväxling och reglerar ansvarsförhållanden inom ramen för kollektivtrafiken. Syftet är också att förtydliga frågor som varit oklara sen skatteväxlingsavtalet ingicks. Avtalet gör också anspråk på att beskriva ett framtida arbetssätt mellan region och kommuner som präglas av samverkan.

Avtalet har tre bilagor i form av:

- a) Bilaga 1 – Huvudavtal
- b) Bilaga 2 – Samverkansformer
- c) Bilaga 3 – Fördelningsnyckel

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Beslutsunderlag

Tilläggsavtal med bilagor samt Missiv.

Delges

Region Dalarna

Underskrifter

Mikael Spjut
Biträdande Samhällsbyggnadschef

Marita Skog
Kommundirektör

Kommunerna i Dalarnas län
Region Dalarna

Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och kommunerna i Dalarnas län angående kollektivtrafik

Tilläggsavtalet med bilagor är ett tillägg till avtalet som tecknades i samband med skatteväxlingen och ansvarsöverförandet av kollektivtrafik.

Förslag till beslut

Beredningen för Dalarnas utvecklings (BDU) sammanträde den 11 maj rekommenderade att Tilläggsavtal med bilagor skulle skickas ut till samtliga parter, dvs Region Dalarna och kommunerna i Dalarnas län, för ställningstagande.

Beslutspunkterna är följande:

1. Tilläggsavtal, till "Avtal mellan Landstinget Dalarna och Dalarnas kommuner om ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken" (skatteväxlingsavtalet), med bilaga 2 och 3, godkänns.
2. Beslutet i punkt 1 gäller under förutsättning att Region Dalarna och samtliga kommuner i länet fattar motsvarande beslut.

Dokument

- a. Tilläggsavtal
- b. Bilaga 1 – Huvudavtal
- c. Bilaga 2 – Samverkansformer
- d. Bilaga 3 – Fördelningsnyckel

Förutsättningar

Beslutet ska vara Region Dalarna tillhanda senast 15 oktober 2022.

Bakgrund

Region Dalarna (dåvarande Landstinget Dalarna) och länets kommuner beslutade under 2017 att ansvaret för allmän kollektivtrafik och färdtjänst skulle överföras från kommunerna till regionen. Överförandet innebar även att regionen övertog rollen som regional kollektivtrafikmyndighet. För att

Postadress

Box 712
791 29 Falun

Besöksadress

Region Dalarna
Vasagatan 27
Falun

Kontakt

023-49 00 00
www.regiondalarna.se
232100-0180

Handläggare

Joakim Bergman
Regionjurist
070-221 78 67
joakim.bergman@regiondalarna.se

finansiera ansvarsövertagandet växlades 0,47 procentenheter på den länsvisa skattesatsen.

I samband med beslutet tecknades även en överenskommelse (skatteväxlingsavtalet) om att Region Dalarna, som regional kollektivtrafikmyndighet, ska upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster. Vidare regleras även finansieringen av dessa tjänster samt samrådsförfaranden.

Därefter har det uppkommit ett behov av att komplettera Skatteväxlingsavtalet samt reglera och förtydliga fördelning av kostnader samt samverkansformerna.

Tilläggsavtalet och bilagorna har varit ute på remiss. Remissinstanserna förde fram ett stort antal synpunkter. De handlingar som skickas ut för godkännande är genomarbetade för att försöka tillmötesgå flertalet av synpunkterna.

Handlingarna är utöver Tilläggsavtalet även dels en samverkansbilaga (bilaga 2), som reglerar formerna för samverkan mellan parterna för att utveckla kollektivtrafiken i länet, dels en fördelningsnyckel (bilaga 3), som reglerar fördelningen av kostnader mellan olika trafikslag.

Det finns även en bilaga som är en numrerad version av skatteväxlingsavtalet. Denna bilaga finns med för att hänvisningarna i tilläggsavtalet ska bli lättare att förstå och lättare att tillämpa.

Tilläggsavtalet innehåller även skrivningar om att en ytterligare skatteväxling ska genomföras för att finansiera övertagandet av färdtjänsthandläggning och riksfärdtjänst. I remissrundan fanns synpunkter om att en ytterligare skatteväxling inte kunde genomföras förrän tidigast under 2023 och börja gälla från och med 2024. Det kommer att skickas ut ett ytterligare underlag för denna skatteväxling så snart färdiga underlag finns att tillgå.

För Beredningen för Dalarnas utveckling,

Ulf Berg,
Ordförande BDU

BILAGA 1

AVTAL MELLAN LANDSTINGET DALARNA OCH DALARNAS KOMMUNER OM ANSVAR, SAMRÅD OCH EKONOMISKA EFFEKTER AV SKATTEVÄXLINGEN AV KOLLEKTIVTRAFIKEN

Genom det ändrade huvudmannskapet och skatteväxlingen kommer ansvars- och uppgiftsfördelning mellan landstinget och kommunerna att förändras. B) Nedanstående satser uttrycker landstingets och kommunernas gemensamma vilja och intentioner inför huvudmannskapsförändring och skatteväxling. **Parterna är överens om följande:**

1. Landstinget är regional kollektivtrafikmyndighet

2. Landstinget ansvarar för kollektivtrafiken i länet innefattande

- a. Allmän kollektivtrafik på hjul och räls.
- b. Sjukresor.
- c. Färdtjänst.
- d. Skolskjutsar på kommunernas uppdrag.
- e. Övriga persontransporter som beställs av kommunerna.
- f. Planerar trafik på lång och kort sikt.
- g. Övertar ägande och deläggande av kollektivtrafikbolag som idag ägs av Region Dalarna.

3. Kollektivtrafikens finansiering

- a. Landstinget står för en grundfinansiering efter att skatteväxling skett.
- b. Kommunerna betalar skolskjutsar genom köp av kort. För skolskjutsar är benämningen skolkort.
- c. Kommunerna betalar efter självkostnad den trafik de själva beställer
- d. Landstinget Dalarna förbinder sig att det skatteväxlade anslaget till kollektivtrafiken samt ev. andra ersättningar från avtal med anknytning till kollektivtrafik, ska användas för kollektivtrafikens bedrivande och utveckling.
- e. En uppföljning av extern resurs av avtalens och skatteväxlingens ekonomiska utfall för parterna skall göras under år 2019 av kollektivtrafikmyndigheten.

4. Skolkortspriset

- a. Huvudregeln är att priset på skolkort är detsamma som priset på periodkort för ungdomar, för närvarande 320 kronor i månaden.
- b. Inför eventuel.la förändringar av skolkortspriset skall landstinget i en utredning visa på behov av förändring och göra jämförelser med andra län.
- c. Ändring av skolkortspris skall ske i samråd mellan landstinget och kommunerna.

5. Ansvar för skolskjutsar

- a. Kommunerna ansvarar för och beviljar elever skolskjuts enligt gällande kommunala reglemente
- b. Landstinget ansvarar för att elever som beviljats skolskjuts erbjuds möjlighet att resa till skolan enligt reglementen. Reglementen och beslut är kommunernas ansvar.

BILAGA 1

- c. Kommunerna ansvarar för att trafik- och skolplanering genomförs på ett sådant sätt att rationalitet och effektivitet uppnås för både trafik och skola.

6. Trafikplanering

- a. För att garantera kvalitet och möjligheter att påverka trafikplaneringen på både kort och lång sikt skall landstinget utveckla planerings- och samverkansprocesser som säkerställer kommunernas möjligheter till aktiv deltagande och påverkansmöjligheter i processerna.
- b. Kommun får efter medgivande av kollektivtrafikmyndigheten göra s.k. tillköp¹ av trafik men ska då själv betala kostnaden för den tillkommande trafiken och andra ev. kostnader som följer av tillköpet. Tillköp får inte påverka kollektivtrafiksystemet negativt.
- c. Hastigt uppdykande händelser, t.ex. flyktningmottagande, väderfenomen, ekonomisk kris etc, som påkallar behov av ytterligare trafik ska hanteras av det gemensamma systemet för trafik och ekonomi och inte automatiskt leda till tillköp.

7. Organisation

- a. Landstinget planerar för och inrättar trafikverksamheten i sin organisation.
- b. Landstinget ansvarar för att det skall finnas organ för såväl politisk samverkan som för förvaltningssamverkan med kommunerna.
- c. Om väsentliga förändringar sker i lagstiftningen för kollektivtrafik kan detta avtal omförhandlas. Fråga om omförhandling skall först resas i ovan nämnda organ för samverkan som efter inhämtande av parternas synpunkter rekommenderar om omförhandling skall ske eller inte ske.

8. Övergångsregler/införandesteg

- a. Parterna är överens om att tillämpa övergångsregler eller införandesteg under tvåår för att parera ekonomiska effekter av skatteväxlingen som bedöms ogynnsamma, se tabell på nästa sida.

9. Avtalets ikraftträdande och godkännande

Avtalet gäller under förutsättning att det godkänns genom beslut av samtliga 15 kommuner och Landstinget Dalarna.

10. Tvist

Eventuella tvistigheter ska lösas genom lösningsinriktade och gemensamma ansträngningar. Tvist rörande tolkning och/eller tillämpning av avtalet ska slutligen avgöras av svensk allmän domstol med tillämpning av svensk lag.

Detta avtal träder i kraft 2018-01-01 förutsatt att avtalet har godkänts av kommunfullmäktige i Avesta, Borlänge, Falun, Gagnefs, Hedemora, Leksands, Ludvika, Malung-Sälen, Mora, Orsa, Rättviks, Smedjebackens, Sätters, Vansbro och Älvdalens kommuner och fullmäktige i Landstinget Dalarna. Detta avtal har upprättats i 16 likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt. Avtalet har godkänts av samtliga kommuner, Landstinget Dalarna samt även Region Dalarna enligt redovisning nedan.

¹ Tillköp kan bl.a. omfatta extra turer på befintlig linje, ny linje, mer trafik i ett geografiskt område men även sådant som avgiftsfri trafik eller särskilda satsningar på viss resenärgrupp. Tillköp kan ses som en "extra kvalitet". Tillköp kan gälla kortare eller längre tid.

Samverkansformer

inom kollektivtrafikområdet

mellan

Region Dalarna

och

Dalarnas kommuner

1.	Inledning	2
2.	Samverkan kollektivtrafikutveckling	3
3.	Politiska mål och viljeriktningar	3
4.	Samverkansprocessen	4
4.1	Samverkan och samråd	4
4.2	Samverkansforum	4
4.3	Samverkansmodell – regional kollektivtrafik	5
4.4	Beredningen för Dalarnas Utveckling – BDU	5
4.5	Strategiforum	5
4.6	Lokala driftforum	6
4.7	Dialogforum	6
4.8	Övriga intressenter	6
4.9	Ärendeprocess	7
5.	Särskilda processer inom samverkansprocessen	8
5.1	Framtagande av Trafikförsörjningsprogram	8
5.2	Budgetprocess	8
5.3	Upphandling av trafik	8
6.	Förändringar i utbudet	10
6.1	Tillköp – tågtrafik	10
7.	Beslutsprocess	11
8.	Årsprocess – regional kollektivtrafik	11
8.1	Trafikplan och Årsrapport	11
9.	Utvärdering	12
10.	Kommunicering vid samverkan	12

1. Inledning

Bilagan Samverkansbilagan beskriver de samverkansformer som krävs för att dels nå de uppsatta målen i Trafikförsörjningsprogrammet, dels effektivisera fullgörandet och formerna för den regionala kollektivtrafikmyndighetens (RKM) uppdrag från kommunerna i Dalarnas län avseende upphandling, planering och samordning av transporttjänster som kommunerna är ansvariga för.

Trafikförsörjningsprogrammet är RKM:s styrande policydokument som beskriver de övergripande målen för utformning och utveckling av den regionala kollektivtrafiken. Kravet om trafikförsörjningsprogram är reglerat i EU:s kollektivtrafikförordning och i lag (2010:1065) om kollektivtrafik.

För att kollektivtrafiken ska vara ett effektivt instrument för regional utveckling och utgöra ett reellt medel för att nå målen krävs att såväl Region Dalarna (Regionen) och kommunerna samt övriga aktörer strävar i en gemensam riktning.

Samverkansbilagan beskriver utöver samverkansformer även beslutsprocesser och hur de förhåller sig till varandra. Framtagna samverkansformer ska möjliggöra dialog och samverkan kring såväl strategiska som operativa frågor. Samtidigt ska en effektiv och smidig förankrings- och beslutsprocess kring frågor på lokal och regional nivå säkerställas. Intentionen är att skapa förtroende och en god relation mellan Regionen, regionen som regional kollektivtrafikmyndighet och kommunerna. Detta kräver ett stort ansvarstagande från samtliga parter.

Samverkan innefattar ett aktivt agerande från samtliga inblandade parter och är att likställa med

samarbete, dvs arbeta tillsammans för ett gemensamt syfte.

Vikten av samverkan mellan trafikföretagen, RKM och kommunerna m.fl. finns beskrivet i en av Partnersamverkan för en förbättrad kollektivtrafiks vägledning, *Vägledning – Upphandling av kollektivtrafik 2020: "Utöver den naturliga samverkan som RKM och trafikföretaget bedriver inom kontraktet krävs en vidare samverkan genom fler parter för att kunna integrera och utveckla funktionella kollektivtrafiksystem samt tillgodose och lösa nya behov, dvs. trepartssamverkan. Även sannolikheten för att omhänderta resenärsbehov och få mer ekonomiska bärkraftiga lösningar ökar med samverkan.*

Med samverkan menas i detta avseende att flera formellt självständiga organisationer arbetar tillsammans för att etablera, realisera och styra mot gemensamma mål inom det aktuella trafikområdet. Samverkan bör ses som en styrningsform för att skapa förutsättningar för en hållbar och sammanhållen kollektivtrafik. Den bidrar till att utveckla gemensamma överenskommelser om prioriteringar för kollektivtrafik och för att RKM ska kunna säkra genomförandet av långsiktiga planer, t.ex. i en situation där kommuner bestämmer kring markanvändning."

Samverkansbilagan och samverkansformerna bör regelbundet utvärderas. De olika samverkansforumen som beskrivs nedan kan därför förändras över tid.

2. Samverkan kollektivtrafikutveckling

Region Dalarna är regional kollektivtrafikmyndighet i Dalarna, vilket innebär ansvar och beslutsrätt rörande den regionala kollektivtrafiken och dess utveckling i länet. För att kollektivtrafiken ska ha möjlighet att utvecklas och vara ett effektivt och hållbart transportsystem är det mycket viktigt att alla intressenter arbetar i samverkan enligt gällande trafikförsörjningsprogram.

Samverkan mellan regionen och kommunerna är en av de allra viktigaste framgångsfaktorerna för att skapa samsyn kring kollektivtrafikens utvecklingsbehov. Kollektivtrafikens behov måste bli en självklar del i kommunernas infrastruktur och samhällsplanering. För att åstadkomma maximal nytta och effekt av de resurser som satsas på kollektivtrafiken, i ett samlat regionalt perspektiv, är det viktigt att kommunerna fortsatt tar aktiv del i planering och utveckling av kollektivtrafiken.

De samverkansformer som föreslås i dokumentet utgår från att allmän kollektivtrafik fortsatt är en gemensam angelägenhet för parterna och att trafikutbudet ska planeras utifrån både behoven för länets medborgare och behoven för kollektivtrafikens resenärer. Vidare möjliggör samverkan ett effektivare nyttjande av resurserna i den särskilda kollektivtrafiken. Det innebär att regionen samt alla kommuner i länet behöver organisera sig internt för att uppnå bästa möjliga hantering av kollektivtrafikfrågor. För att underlätta samordning

mellan samhällsplanering och kollektivtrafikens utveckling bör kommunerna informera om eventuella förändringar gällande översiktsplaner och andra planer som bedöms ha nära koppling till kollektivtrafikens utveckling. Exempelvis vid större exploateringar, förändringar eller inriktningar såsom nya bostadsområden, uppstart eller nedläggning av skolor, lägesförändringar av stora arbetsplatser. Lika viktigt är att regionen genom samverkan delger sina planer på förändringar i kollektivtrafiken.

Regional kollektivtrafikmyndighet – RKM: s ansvar och befogenheter regleras av kollektivtrafiklagen, exempelvis fastställande av trafikförsörjningsprogram, beslut om allmän trafikplikt och eventuella upphandlingar. RKM: högsta beslutande organ är regionfullmäktige. Myndighetens beslut kan prövas rättsligt.

Kollektivtrafiknämnd i Region Dalarna – Nämndens arbete regleras av kommunallagen. Här ingår politiker som utses av regionfullmäktige. Regionfullmäktige har till kollektivtrafiknämnden delegerat vissa av RKM:s beslutsbefogenheter. Nämnden beslutar bl.a. om allmän trafikplikt och fastställande av trafikplan.

Dalarnas kommuner – Skapar förutsättningar genom samhällsplanering och infrastruktur som gynnar kollektivtrafikens genomslagskraft på lokal och regional nivå. Huvudmän för länets skolskjutsar.

3. Politiska mål och viljeriktningar

Syftet med skatteväxlingen och det avtal som tecknades i samband med beslutet, var att skapa ett samlat sammanhållet system för allmän och särskild kollektivtrafik. Tanken var att behoven av särskild kollektivtrafik i största möjliga utsträckning ska ersättas av allmän kollektivtrafik och att samhällsbetalda resor därmed skulle stå öppna för allmänheten, vilket skulle kunna hålla nere den totala kostnaden för kollektivtrafiken i länet.

Kollektivtrafikens främsta uppgift är därför att genom effektivt resursutnyttjande, knyta samman olika befolkningscentra såväl inom Dalarna som över länsgräns. Syftet är att skapa förutsättningar för effektiv arbetspendling, god tillgänglighet till utbildning och god tillgänglighet till vård- och andra serviceinrättningar. Detta görs genom att främst expandera trafiken i starka stråk. Dessa stråk kännetecknas av ett bra trafikutbud, stort resande och god trafikekonomi. Här finns också de bästa förutsättningarna för ytterligare ökat utbud, hög

konkurrenskraft och resandeökning. En sådan utveckling bidrar till ytterligare regional integration och därmed bättre fungerande arbetsmarknad, ökad sysselsättning och ekonomisk tillväxt.

En särställning inom den starka trafiken har den snabba långväga trafiken särskilt på järnväg, men till viss del också med buss. Mot bakgrund av att Dalarna består till stora delar av glest befolkade områden med begränsat resandeunderlag har kollektivtrafiken en viktig uppgift att tillgodose behovet av regional tillgänglighet även för de boende i glesbygd.

I dessa områden krävs en lokal yttäckande matartrafik, som ansluter till starka stråk. Uppgiften innebär således att upprätthålla en bra kollektivtrafikförsörjning på alla nivåer, från det mest lokala till det regionala och interregionala, som handlar om att knyta samman olika regiondelar till en gemensam marknad för boende, arbete, utbildning, service och fritidsupplevelser.

Styrande dokument för den regionala kollektivtrafiken i länet är Trafikförsörjningsprogrammet. Målbilden för kollektivtrafiken som beskrivs i Trafikförsörjningsprogrammet bygger på Dalastrategin som stödjer sig på fyra viktiga delar: tillgänglighet och infrastruktur, kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud,

innovativa miljöer och entreprenörskap samt sist men inte minst livskvalitet och attraktionskraft.

Därtill påverkas även verksamheten av Regionplanens uppsatta mål och uppdrag samt kollektivtrafiknämndens tilldelade budget.

4. Samverkansprocessen

4.1 Samverkan och samråd

Samverkan är att samarbeta. Samarbete kräver tillit och hänsynstagande. Det kräver också pragmatism och kompromissvilja. Samverkan ska leda fram till bättre genomarbetade och underbyggda beslut som uppfyller de mål som parterna gemensamt satt upp utifrån den politiska visionen om ett sammanhängande kollektivtrafiksystem.

Kollektivtrafikens utveckling påverkas även av beslut inom andra områden, såsom exempelvis statliga eller kommunala infrastruktursatsningar och kommunala bostadssatsningar. Genom samverkan ska parterna informera varandra i så god tid, så att tidtabeller och skolscheman kan anpassas utan att merkostnader för den andre parten uppkommer.

Samverkan är en del av den stora processen som handlar om att ta utveckla, anpassa och effektivisera kollektivtrafiken genom att löpande utreda och följa

upp samhällsutvecklingen och ta fram underlag och förslag till förändringar. Samverkan handlar till stora delar om att förankra förslag till förändringar eller tillägg i trafiken på alla nivåer inom respektive part.

Samverkansmodellen visar övergripande hur arbetet mellan parterna kommer att ske i strategiska frågor. Nedanstående bilder illustrerar även var frågorna bereds och var besluten tas.

Samverkan kan ske både på både politisk nivå och tjänstepersonsnivå eller enbart tjänstepersonsnivå beroende på frågans art och karaktär. Politiska beslut kräver beredning på tjänstepersonsnivå och därefter politisk samverkan och förankring. Om samverkan sker på tjänstepersonsnivå bör även beslutsfattandet ske av tjänsteperson, det högsta samverkansorganet BDU ska dock informeras om förändringen.

4.2 Samverkansforum

4.3 Samverkansmodell – regional kollektivtrafik

Samverkansmodellen innebär att regionen och kommunerna ska samarbeta och föra dialog sinsemellan för att säkerställa att kollektivtrafiken i länet blir både kostnadseffektiv och tillgodoser länets demografi. De olika samverkansinstanserna ska säkerställa att parterna får tillräcklig insyn i, och förståelse för, respektive organisations strategiska planering.

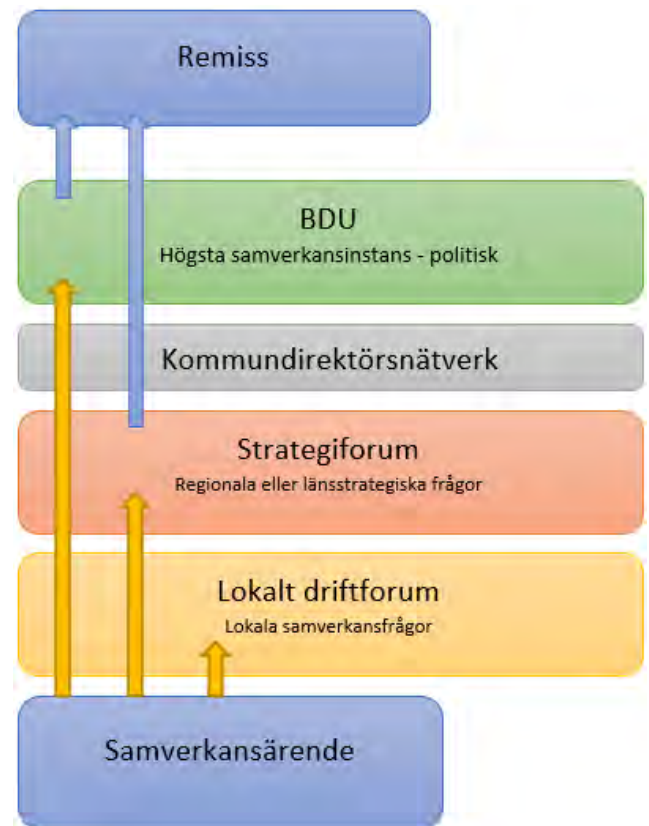
Lokala frågor lyfts upp på Lokala driftforum. Frågorna hanteras direkt av tjänstepersoner, men frågan kan föras vidare till strategiforum om frågan berör flera eller samtliga kommuner eller om frågan är av principiell vikt för länets kollektivtrafik i stort. Strategiforum fattar beslut i frågan eller bereder frågan inför den politiska samverkan i BDU. Detta beror helt och hållet på frågans art och karaktär. Om BDU eller Strategiforum är slutlig samverkansinstans ska ärendet gå ut på remiss.

Kommundirektörnätverkets roll i samverkansprocessen är att vara en förankringsyta mellan tjänstepersoner och politiken inför den slutliga samverkan i BDU.

Frågor som lyfts i POLSAM (se 4.7) kan tas vidare antingen direkt i kollektivtrafiknämnden eller i BDU för att sedan bli ett uppdrag som i sin tur ska in i samverkansprocessen.

Skolskjutsreglementet beslutas av respektive kommunfullmäktige. RKM tar upp

skolskjutsreglementet till beslut såsom en del av uppdraget från kommunerna.

4.4 Beredningen för Dalarnas Utveckling – BDU

Beredningen för Dalarnas utveckling (BDU) är ett politiskt samverkansorgan för regionen och kommunerna. Det är det högsta samverkansorganet där frågor av principiell art och karaktär samverkas. BDU behandlar frågor som är av strategisk karaktär. BDU är ett forum för hållbar samhällsutveckling och regionala utvecklingsfrågor, däribland kollektivtrafik. Minnesanteckningar skickas alltid ut till respektive kommuns myndighetsbrevlåda.

4.5 Strategiforum

Strategiska möten på tjänstepersonsnivå ska genom samverkan bereda underlagen inför den politiska samverkan och förankringen i BDU. Ärenden som ska beredas är av länsstrategisk karaktär, bl.a. Trafikförsörjningsprogrammet, större trafikförändringar, prisstrategier, skolkortskostnader, övergripande skolskjutsfrågor och rutiner, utvecklingsfrågor, strategiska samhällsplanering med

BDU består av kommunstyrelsens ordförande i respektive kommun samt presidiet i både regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden.

BDU ska slutligt samverka och politiskt förankra Trafikförsörjningsprogrammet, större trafikförändringar, prisstrategi, skolkortskostnader, övergripande skolskjutsfrågor och rutiner, utvecklingsfrågor, strategisk samhällsplanering med mera. Även skolskjuts- och färdtjänstreglemente ska beredas genom samverkan.

Även skolskjuts- och färdtjänstreglemente bereds genom samverkan i strategiforum innan den politiska samverkan i BDU.

I strategiska möten deltar utsedda tjänstepersoner, lämpliga för olika sakfrågor, från munkollektivet och regionen. Kommunerna kan utse gemensamma representanter.

Möten hålls med lämpligt intervall. Det grundläggande behovet av möten är en gång per kvartal. Vid behov kan projektgrupper tillsättas.

Region Dalarnas tjänstepersoner ansvarar tillsammans med utsedda kommunrepresentanter för att ta fram en agenda för årets möten. Vid behov kan andra intressenter, t ex Trafikverket, trafikföretag eller representanter från angränsande län/kollektivtrafikmyndigheter bjudas in. Region Dalarna är sammankallande, men kommunerna kan

4.6 Lokala driftforum

Lokala driftmöten genomförs antingen på kommun- eller trafikområdesnivå. De ingår i det löpande samarbetet kring driftsfrågor, trafikplanering och skoltrafik. Här tas även upp trafikutveckling och analyser av den allmänna och särskilda kollektivtrafiken i området. Driftmöte och driftmöteskoltrafik kan genomföras samtidigt eller var för sig. Parterna ansvarar för att aktuella frågor tas upp på agendan. Denna fastställs och skickas ut från regionen en vecka innan mötet. Kommun och regionen ansvarar för vilka tjänstepersoner som deltar beroende på mötets innehåll. Löpande arbete med operativa frågor, enklare tidtabells- och hållplatsfrågor, marknadsföring med mera sköts främst på tjänstemannanivå genom vardagliga kontakter och avstämningar mellan regionens och kommunernas tjänstepersoner. Frågor av principiell

4.7 Dialogforum

Kommundirektörsmöten

Kommundirektörsnätverkets syfte är att möjliggöra dialog och förankring av större strategiska frågor inför politisk behandling. Frågor som lyfts i Strategiforum och som kräver politisk samverkan ska passera kommundirektörsnätverket innan de diskuteras i BDU. Minnesanteckningar skickas alltid till respektive part.

4.8 Övriga intressenter

Övriga intressenter är exempelvis Trafikverket, trafikföretagen inom buss-, tåg- och taxiverksamheterna samt angränsande läns kollektivtrafikmyndigheter och aktörer från privata och mer kommersiella områden. Privata aktörer kan vara representanter för näringsliv och handel, fastighets- och infrastrukturägare, vägföreningar, befintliga och potentiella resenärer, resenärsorganisationer samt andra intresseorganisationer. Regionen har en väl upparbetad brukarsamverkanprocess med både med organisationer som företräder dels

initiera möten vid behov om ärendet inte kan hanteras på ordinarie möte.

Region Dalarna ansvarar för att frågor tas upp till samverkan och samråd under beredningen inför beslut, såsom vid framtagande av mål och visioner. Parterna är tillsammans ansvariga för att samverkan eller samråd sker på rätt nivå i samverkansprocessen.

och strategisk karaktär hänskjuts från de lokala driftforumen till strategiforum.

Driftforum – Trafik

Forumet hanterar bland annat frågor gällande hållplatser, väderskydd och vändplatser. Övriga väghållarfrågor tas också upp i denna samverkansform. Möten hålls fyra gånger per år. Fler möten kan vid behov initieras av berörda parter.

Driftforum – Skoltrafik

Här sker dialog och samverkan angående administration, rutiner och processer. Avstämning görs enligt planeringsprocessen. Formerna för beställning av skolkort och skoltidsresor tas upp liksom andra direkta och praktiska frågor rörande skoltrafik, skolhållplatser och väderskydd.

POLSAM – lokalt dialogforum

POLSAM är ett politiskt samverkansråd för varje kommun. Företrädare för såväl kommunledning samt regionledning tar upp gemensamma ärenden som kan innefatta kollektivtrafik. Frågor som lyfts eller diskuterats i POLSAM kan lyftas till BDU om dessa påverkar flera kommuner eller om frågan är av vikt för utvecklingen kollektivtrafiken i länet

funktionshindrade, dels pensionärer genom Regionens pensionärsråd (RPR) och Funktionshinderrådet i Dalarna (FRID). Denna samverkansprocess ska ingå i beredningen av ett ärende.

Övriga intressenter bjuds in till dialog och information vid större strategiska frågor såsom Trafikförsörjningsprogram samt vid utveckling och större förändringar av den regionala kollektivtrafiken.

4.9 Ärendeprocess

Samverkansprocessen är en del av beredningen av ett ärende. Beredningen inleds vanligtvis med ett initiativ, som innebär att en utredning initieras och information samlas in. Nästa steg är att bearbeta

informationen och ta fram ett förslag. I denna process inleds samverkan. Regionens handläggare ansvarar för att det finns faktaunderlag och annan information när samverkan inleds.

5. Särskilda processer inom samverkansprocessen

5.1 Framtagande av Trafikförsörjningsprogram

Region Dalarna, som RKM, har ansvaret för att upprätta och besluta om regionalt trafikförsörjningsprogram. Trafikförsörjningsprogrammet är en politisk viljeinriktning för den trafik som ska finnas i länet. Det är lämpligt, enligt förarbetena¹ till lagen (2010:1064) om kollektivtrafik, att en bredare översyn av programmet sker minst en gång per mandatperiod.

Programmet ska upprättas i samråd med motsvarande myndigheter i angränsande län, övriga berörda myndigheter, intresseorganisationer, kollektivtrafikföretag, kommuner samt företrädare för näringsliv och resenärer. Programmet ska kunna

läsas av alla regionala aktörer som påverkar olika delar av kollektivtrafiken.

Det är viktigt att programmet samordnas med andra planeringsprocesser och beaktar omvärldsfaktorer. Trafikförsörjningsprogrammet ska ses som en möjlighet till målstyrning av länets strategiska utveckling. Det ska innehålla en redovisning av behovet av regional kollektivtrafik i länet samt inriktningen och målen för kollektivtrafikförsörjningen. I arbetet ska hänsyn tas till övergripande strategiska kollektivtrafikfrågor. Sådana frågor kan vara regionala strategier med betydande påverkan på kollektivtrafikens utformning samt pris-, miljö-, tillgänglighets- och tågstrategi.

5.2 Budgetprocess

För att säkerställa en fungerande verksamhet är det viktigt att regionen och kommunerna årligen diskuterar och samråder innan budgetarbetet i respektive organisation påbörjas.

Kommunernas budgetprocess

Flera kommuner fattar beslut om nästa års budget i juni. Definitivt beslut om budget görs i de flesta kommunerna i november.

Inför ovanstående tillfällen behöver kommunerna ha underlag från Regionen i form av utfall för föregående och delar av innevarande år. Kommunen å sin sida ska ge Regionen prognos i form av vilka behov som finns inför kommande år till exempel antal skolkortsberättigade elever samt antalet omsorgstagare.

Regionens budgetprocess

Regionfullmäktige beslutar om Regionplan inklusive Finansplan i juni året före budgetåret. Budget för kollektivtrafiken fastställs slutligt i november. Beslutsprocessen för regionens budget ska beredas i regionstyrelsens arbetsutskott och regionstyrelsen innan fullmäktige.

Gemensam budgetprocess

Utifrån de gemensamma underlagen bereds i budgeten i Strategiforum och samverkas slutligt i BDU. Samverkan ska vara genomförd innan budgetbehandlingen i november.

Region Dalarna ska lämna månadsvis ekonomirapporter till respektive kommun som underlag för uppföljning och prognos.

5.3 Upphandling av trafik

Regionen anskaffar genom upphandling av trafikleverantörer den kollektivtrafik som bedrivs i länet. Den senaste upphandlingen omfattade upphandling av samtliga sex stycken trafikavtalsområden och då både allmän och särskild kollektivtrafik i samma avtal för respektive trafikavtalsområde. De olika trafikavtalen har olika villkor, vilket bl.a. gör att kostnaderna skiljer sig mellan olika trafikområden.

Upphandling av kollektivtrafik ska utgå ifrån de mål och visioner som finns i Trafikförsörjningsprogrammet. Alla allmänna trafikplikter ska gå att härleda ur programmet.

Vidare ska RKM, vid utformningen av förfrågningsunderlag inför upphandling, verka för en tillfredsställande taxiförsörjning i länet.

Anskaffningen av trafik utgör ramen för regionens möjlighet att tillgodose önskemål om tillköp av trafik, eftersom Regionen är en upphandlande myndighet.

¹ Prop 2009/10:200 s. 47

Allmän kollektivtrafik

Enligt de vägledningarna som branschen² tagit fram för upphandlingar bör RKM inleda sitt upphandlingsarbete avseende allmän kollektivtrafik senast tre år innan trafikstart.

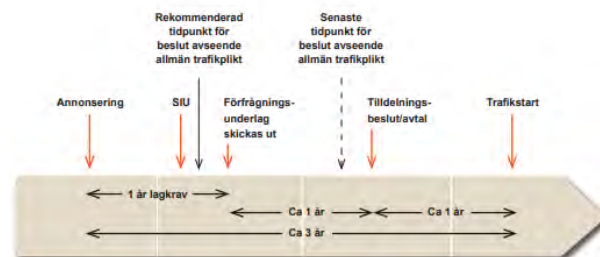
Arbetet inleds med att RKM beaktar den allmänna trafikplikten för att t.ex. säkra att det inte finns ett intresse att bedriva trafik på kommersiella grunder på vissa linjer. Beslut om allmän trafikplikt innebär ett verkställande av trafikförsörjningsprogrammet.

Ungefär samtidigt (se processbeskrivning ovan) ska myndigheten även avisera (annonsera) sin avsikt att ingå avtal i Europeiska unionens officiella tidning.

Efter annonseringen, men innan dess att förfrågningsunderlaget skickas ut ska upphandlande myndighet genomföra ett samråd inför upphandling (SIU). Samrådet ger svar på om det finns intresse att utföra trafiken kommersiellt eller inte. Efter samrådet bör beslut om allmän trafikplikt tas på grundval av det som kommit fram på samrådet. Därefter skickas förfrågningsunderlaget ut.

Det tar cirka ett år innan tilldelningsbeslut kan tas, vilket är ett år innan trafikstarten.

Samverkan och samråd mellan kommunerna och regionen inför en upphandling behöver grunda sig ett gediget samarbete i processen att ta fram ett trafikförsörjningsprogram. Parterna måste också aktivt delta i arbetet med beslut om allmän trafikplikt.

Dessa beslut måste vara väl förankrade hos samtliga parter. Det är därför oerhört viktigt samverkan sker på ett mycket stringent och tydligt sätt, där inblandade personer har rätt kompetens.

Särskild kollektivtrafik

Upphandling av särskild kollektivtrafik, eller anropsstyrd trafik, innefattar inte beslut om allmän trafikplikt. Upphandlingen regleras av annat regelverk än den allmänna kollektivtrafiken, bl.a. krävs ingen annonsering vilket bl.a. medför att upphandlingens tidsramar är lite kortare än för den allmänna kollektivtrafik.

Upphandlingen kräver dock en analys/förstudie av det framtida behovet av anropsstyrd trafik i kommunerna och regionen. Analysen bör bl.a. innehålla hur den demografiska utvecklingen förväntas se ut under avtalsperioden. Analysen ska tas fram i samverkan med berörda parter. Analysen ska ligga till grund för behovet av antalet fasta fordon och antalet avropsfordon samt basproduktion under avtalsperioden. Avropsfordon är en avtalad resurs utöver de fasta fordonen.

² Svensk kollektivtrafik, *Vägledning – Upphandling av kollektivtrafik 2020* samt *Allmän trafikplikt – En vägledning*

6. Förändringar i utbudet

Kollektivtrafikens förändringar ska samverkas mellan kommuner och Regionen. Samverkan kan ske på olika nivåer beroende på omfattningen av förändringarna. Stora förändringar, såsom exempelvis hela trafikpaket, eller principiella förändringar, såsom förskjutning av kollektivtrafiksystemet från buss till spårburen trafik, ska alltid samverkas i BDU. Före förändringen ska en gemensam beredning ske i Strategiforum och i Lokala driftforum för aktuellt trafikområde. Mindre förändringar kan däremot samverkas enbart i strategiforum. Parterna ska gemensamt tillse att förändringar samverkas på rätt nivå.

Parternas önskemål eller behov av förändringar i kollektivtrafiksystemet gällande exempelvis trafikutbud ska lyftas inom samverkansprocessen,

stämmas av mot gällande Trafikförsörjningsprogram och beslutas av Regionen.

Varje tillköp av extra trafik behöver utredas av regionen och måste därför beställas i så god tid att trafikleverantörerna kan leverera enligt gällande trafikavtal. Kommunerna måste skriftligen skicka in önskemålen i god tid inför utredning, bedömning och beslut. Vid ett beslut som resulterar i ett avtal om tillköp, måste tillräcklig tid för planering finnas innan trafikbeställning sker. Sådan planering kan innefatta ändrade/nya fordonsomlopp, nya hållplatser, fordonsbeställningar mm beroende på vilken typ av tillköp som parterna avtalat. Vid tillköp av allmän kollektivtrafik sker trafikstart endast vid planerade tidtabellsskiften, för närvarande i juni, augusti och december.

6.1 Tillköp – tågtrafik

Kommunernas ansökningar om tillköp av tågtrafik ska inges senast första juni året innan tåglägesbeslutet från Trafikverket. RKM beslutar om tillköp och därefter följer planering, anmälan om trafikförändring

samt tåglägesbeställning till Trafikverket. Slutgiltigt besked lämnas i september med trafikstart i december, året efter inlämnad och beslutad ansökan.

7. Beslutsprocess

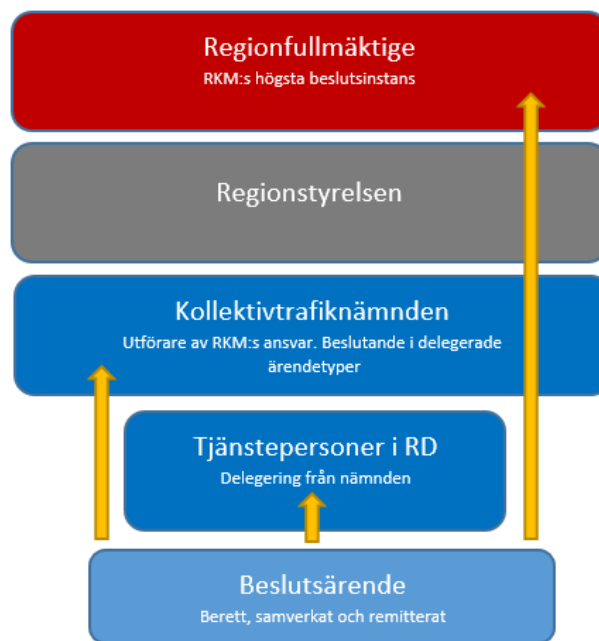
I strategiska frågor till exempel vid beslut om antagande av Trafikförsörjningsprogram och vid avtalsskrivning krävs att remiss skickas till kommunerna minst tre månader innan beslut ska fattas av Regionen. Svarstiden bör förlängas vid utskick i samband med semesterperiod. Remiss skickas till kommunernas myndighetsbrevlådor. Underlaget ska vara samverkat i strategiforum och i BDU innan det går ut på remiss, vilket innebär att underlaget ska vara färdigt för utskick efter att BDU ställt sig bakom förslaget.

Kommunerna beslutar om exempelvis remissvar, tecknande och uppsägning av avtal och andra principiella beslut. Regionen ansvarar att samla in och gå igenom remissvaren.

Regionen är RKM i Dalarna. Regionfullmäktige får därför två roller; högsta beslutande organ i myndigheten och högsta beslutande organ i Region Dalarna. Vissa beslut är myndighetens, såsom Trafikförsörjningsprogram, och vissa är Region Dalarnas, såsom exempelvis skatteväxlingsärenden, Regionplan och budget. När regionen övertar ansvar för en viss funktion, såsom övertagande av färdtjänst, så är det, enligt gällande författningar, myndigheten som övertar ansvaret och inte Region Dalarna.

Kollektivtrafiknämnden beslutar i de ärenden som regionfullmäktige delegerat till nämnden och är regionens utförare av RKM:s ansvar och uppgifter. Nämnden har även delegerat ansvar till tjänstepersoner, exempelvis för tillståndsgivning av färdtjänst.

Processbeskrivning

8. Årsprocess – regional kollektivtrafik

Ett förslag till årsprocess tas fram av Region Dalarna och stäms av på strategiforum och BDU.

Årsprocessen innehåller tider och datum för BDU, strategiforum, budget, budgetuppföljning och forum för beslut. Övriga tidpunkter återfinns i planeringsprocess för skolskjuts respektive trafikbeställning.

8.1 Trafikplan och Årsrapport

Trafikförsörjningsprogrammet ligger till grund för utförandet av kollektivtrafiken i länet. Trafikredovisning presenteras i en bilaga till kollektivtrafikförvaltningens årliga verksamhetsplan.

Trafikredovisning och årsrapport kallades tidigare Trafikplan.

I Trafikredovisningen redovisas kommande års;

- beslut om allmän trafikplikt,
- mål och budget (1-årsperspektiv),
- eventuella tillköp/tilläggsbeställningar,

- utvecklingsområden enligt gällande Trafikförsörjningsprogram t.ex. timmestrafik Dalabanan, och
- aktiviteter för att nå målen i trafikförsörjningsprogrammet.

Innevarande verksamhetsårs utförda trafik redovisas årligen i en årsrapport.

Trafikredovisning och årsrapport presenteras för Kollektivtrafiknämnd och strategiforum samt presenteras i samråd för kommundirektörsmöte och BDU.

Då trafikredovisningen och årsrapport endast är en sammanställning krävs inget särskilt beslut innan den presenteras och skickas ut.

Transportstyrelsen är tillsynsmyndighet.

9. Utvärdering

Denna samverkansbilaga ska utvärderas vart tredje år och revideras vid behov då p.g.a. exempelvis ändrade förutsättningar och övrig samhällsutveckling.

10. KommunikERING vid samverkan

All information, såsom minnesanteckningar och kallelser, som gäller samverkan ska kommuniceras skriftligen via parternas respektive myndighetsbrevlåda samt kollektivtrafik@regiondalarna.se.

Ansvarig dokumentet:

Kollektivtrafikförvaltningen Region Dalarna

Kontakt:

Box 924

781 29 Borlänge

kollektivtrafik@regiondalarna.se

Bilaga 3 som beskriver fördelningsnyckel för fördelning av Region Dalarnas overhead och trafik kostnader vid utförandet av uppdraget avseende serviceresor

För att Region Dalarnas kollektivtrafikförvaltning ska kunna utföra uppdraget gällande serviceresor, såsom exempelvis omsorgsresor eller kommunresor, krävs det att regionen har en organisation och stödsystem som är adekvata för uppdraget, nedan kallat overheadkostnader. Med anledning av att självkostnadsprincipen så ska kostnader för att upprätthålla detta fördelas på de som är beställare av trafiken. Därtill har regionen upphandlade trafikföretag med åtföljande trafik kostnader för utförande av trafiken.

Regionen avser att redovisa fördelning av kostnader med stöd av fördelningsnycklar enligt följande;

Overheadkostnader

Overheadkostnader är personal, systemstöd, övriga stödfunktioner och annat som tillkommer för att upprätthålla adekvat nivå för trafikuppdraget åt kommunerna och regionen. Kostnaderna fördelas procentuellt efter nyttjandegrad.

Personal som arbetar med annat belastar inte kostnadsstället, däremot fördelas och belastas kostnadsstället med delar av administrativ och stödjande personals lönekostnad utifrån hur stor del av respektive arbetstagares uppgifter som ankommer på servicetrafiken. Den personal som arbetar enbart med sjukresor belastar enbart kostnadsstället för sjukresor.

Den totala kostnaden för systemstöd, såsom planeringssystem, lönesystem, uppföljningssystem mm., fördelas utifrån hur stor procentuell del av systemstödet som ankommer på servicetrafiken i förhållande till andra uppgifter som kollektivtrafikförvaltningen har. Exempelvis fördelas kostnader för lönesystem utifrån hur stor del av lönekostnaden som löper på anställda som arbetar med serviceresor. Planeringssystemet SAM 3001 används idag enbart till serviceresor och kostnaderna för drift och support för detta system belastar kostnadsmissigt fullt ut på kostnaderna för serviceresor fördelat på antalet resor inom respektive reseslag (kommunresor, sjukresor osv).

Kostnader som härrör till linjetrafik, såsom exempelvis hållplatser, biljettmaskiner och personal som arbetar med linjetrafik, ska inte belasta kostnaderna för serviceresor.

Trafikkostnader

Utöver overheadkostnader så har regionen kostnader för utförande av servicetrafiken. Trafikkostnaderna utgår ifrån det upphandlade trafikavtalets ersättningsnivåer med tillkommande indexering.

Trafikkostnaderna består dels av produktionskostnader, såsom kilometer-, tim- och kapitalersättning, dels av fasta kostnader baserade på övergripande funktion. De fasta kostnaderna skiljer sig beroende på trafikavtalsområde (det finns sex stycken trafikavtalsområden).

Utöver direkta kostnader för utförd trafik uppkommer även kostnader för tomkörningar och bomkörningar. Kostnaderna för dessa ska fördelas.

Fördelning av kostnader

För att få en rättvis fördelning av kostnaderna utgår fördelningen från följande modell:

- a. Produktionskostnaderna för en enskild resa ska ersättas av regionen eller den kommun som ansvarar för beställningen.
- b. Bomresor och tomkörningar fördelas av tekniska skäl ut på samtliga serviceresor på länsnivå med en lika del per utförd resa.
- c. Övergripande fasta trafikkostnader varierar beroende på trafikavtalsområde och kostnaderna fördelas därför ut med en lika del per utförd resa inom respektive trafikavtalsområde.
Exempel: totalt antal utförda resor är 1000. Trafikavtalsområdet har haft 250 av dessa resor. De fasta trafikkostnaderna fördelas i detta exempel på dessa 250 resorna.
- d. De totala overheadkostnaderna fördelas genom att varje utförd resa på länsnivå belastas kostnadsmässigt med en lika del per utförd resa.

TILLÄGGSAVTAL

mellan

Region Dalarna

och

Dalarnas kommuner

avseende

**ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen
av kollektivtrafiken i Dalarnas län**

Innehåll

1.	Parternas vilja och intentioner inför ändrat huvudmannaskap och skatteväxling	3
2.	Regional kollektivtrafikmyndighet.....	3
3.	Uppdrag	4
4.	Samverkan- och planeringsprocesser.....	5
5.	Finansiering	6
5.1	Ekonomiskt ansvar.....	6
5.2	Överförande av finansieringsansvar genom skatteväxling	7
5.3	Självkostnadsprincipen och fördelningsnyckel.....	7
5.4	Tillköp	7
6.	Register.....	8
7.	Avtalets giltighet.....	8
8.	Uppsägning, tillägg eller ändringar.....	8
9.	Tvist	8

Parter

- a) Region Dalarna, org.nr 232100–0180, nedan kallad regionen
- b) Avesta kommun, Borlänge kommun, Falu kommun, Gagnefs kommun, Hedemora kommun, Leksands kommun, Ludvika kommun, Malung-Sälens kommun, Mora kommun, Orsa kommun, Rättviks kommun, Smedjebackens kommun, Sätters kommun, Vansbro kommun, och Älvdalens kommun, nedan kallade kommunerna

Mellan å ena sidan Regionen och å andra sidan Kommunerna, har följande tilläggsavtal träffats, innebärande tillägg, förtydligande och förändring av tidigare tecknat avtal mellan Region Dalarna (tidigare Landstinget Dalarna) och Dalarnas kommuner om ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken¹, nedan Huvudavtalet, förkortat HA. **bilaga 1²** ;

1. Parternas vilja och intentioner inför ändrat huvudmannaskap och skatteväxling

Syftet med skatteväxlingen och det avtal som tecknades i samband med beslutet, var att skapa ett samlat sammanhållet system för allmän och särskild kollektivtrafik. Tanken var att behoven av särskild kollektivtrafik i största möjliga utsträckning ska ersättas av allmän kollektivtrafik och att samhällsbetalda resor därmed skulle stå öppna för allmänheten, vilket skulle kunna hålla nere den totala kostnaden för kollektivtrafiken i länet. För att uppnå denna vision, krävs förändringar i planeringsprocessen och andra processer³, med hänsyn tagen till de lagar och regler som för var tid gäller.

Parterna är ense om att syftet med tilläggsavtalet och samverkansbilagan är att skapa förutsättningar för ökad samverkan mellan parterna och en förståelse för hur den offentligt finansierade kollektivtrafiken fungerar och kan effektiviseras och samutnyttjas. Syftet med samverkansbilagan är därför att skapa transparens och förutsebarhet samt att förtydliga påverkansmöjligheter.

Parternas ska genomföra en skatteväxling, innebärande en överföring av ansvaret från och med 2023-01-01 för riksfärdtjänst och handläggningen av tillstånd för färdtjänst och riksfärdtjänst.

Parterna bekräftar genom detta tilläggsavtal att tidigare tecknade avtal⁴ mellan parterna gällande kollektivtrafiken, med undantag av HA, upphört att gälla.

2. Regional kollektivtrafikmyndighet

Lag (2010:1065) om kollektivtrafik reglerar ansvaret för regional kollektivtrafik och organiseringen av regional kollektivtrafikmyndighet (RKM).

Region Dalarna är RKM och ansvarar för att besluta om allmän trafikplikt samt att upprätta och besluta om trafikförsörjningsprogrammet och fastställa mål. Genom trafikförsörjningsprogrammet presenteras visionen för länets kollektivtrafik. Denna vision konkretiseras i den årliga trafikplanen, som är en redovisning av nästkommande års trafik och vilken kollektivtrafik som omfattas av allmän trafikplikt.

¹ Skatteväxlingen trädde i kraft 1 januari 2018 och omfattade allmän kollektivtrafik och färdtjänst, se beslut LF 2016-06-12—13 §60, LD17/0211.

² HA innehåller fem sidor, varav sid 1-2 ren avtalstext. Sid 3 tabell fördelning övergångsersättning 2017-2019 samt tvisteklausul och sid 4-5 namnteckningar, se protokoll LF 2017-06-12—13 §60. Bilagan utgör ett numrerat utdrag.

³ HA 5 c och Utredningen i samband med skatteväxlingsbeslutet, 2017-05-22 s. 22.

⁴ Samarbetsavtal avseende särskild kollektivtrafik och Uppdragsavtal avseende särskild kollektivtrafik (RD2015/40), Avtal om finansiering av Särskild kollektivtrafik i Dalarnas län (2016/147), Reviderat avtal om överlåtelse av huvudmannaskapet för färdtjänst och riksfärdtjänst (RD2013/36), Tidigare gjorda trafikbeställningar 2006.

3. Uppdrag

- 3.1 Kommunernas uppdrag till Regionen framgår nedan. Finansieringen av kollektivtrafiken inklusive uppdragen från kommunerna, framgår av punkt 5.
- 3.2 Kommunerna uppdrar till Regionen att planera och tillhandahålla särskild kollektivtrafik för vilken kommunen ansvarar⁵, samt att administrera persontransporter och samordningstjänster för resor i allmän och särskild kollektivtrafik. Kommunerna har tidigare överlåtit ansvaret att tillhandahålla färdtjänst⁶ till Regionen.
- 3.3 Kommunernas uppdrag till Regionen gällande skolskjuts innebär att planera, administrera och tillhandahålla skolskjuts för elever som beviljats skolskjuts i enlighet med skollagen (2010:800) för elever i grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola, inklusive skoltidsresor⁷, där uppdraget dels finansieras genom köp av skolkort för resor mellan hem, alternativt uppsamlingsplats och skola och dels genom utställd faktura för övriga resor såsom skoltidsresor, elevresor, särskoleresor på grund- och gymnasienivå samt tilläggsbeställningar för återkommande eller tillfälliga resor under skoltid (bad, slöjd mm).⁸

Skolskjutsarna ska så långt som möjligt ses som kollektivtrafiken i övrigt och integreras i denna.

När en elev beviljats skolskjuts och fått sitt skolkort är det Region Dalarna som bestämmer hur resan skall ordnas och organiseras inom det samlade trafiksystemet. Region Dalarna gör också de individuella beställningar av trafik som kan vara nödvändiga.⁹

Särskilt anordnad skolskjuts för grundskoleelever och särskoleelever på grund- och gymnasienivå som inte kan resa med allmän kollektivtrafik planeras och upphandlas av Regionen efter det att kommunen beviljat skolskjuts.

Vid avvikelse från gemensamt skolskjutsreglemente ansvarar Regionen för att debitering för tilläggsköp sker så att full kostnadstäckning uppnås.

- 3.4 Övriga persontransporter¹⁰ som kommunerna uppdrar till Regionen att planera och tillhandahålla är, elevresor, omsorgsresor¹¹, korttidsresor¹², och kommunresor¹³. Elever med inackorderingsersättning eller kontant ersättning omfattas inte av rätten till elevresor.
- 3.5 Regionen uppdras att i samverkan med kommunerna tillse att det för var tid finns ett gällande och uppdaterat länsgemensamt färdtjänstreglemente, som beslutas av regionfullmäktige.
- 3.6 Regionens uppdrag omfattar tillhandahållande av uppföljning, statistik och rapporter, i enlighet med överenskommelser som träffas i samverkans- och planeringsprocessen. Analyserna ska omfatta bland annat resandeutveckling, måluppfyllelse, biljettintäkter, självfinansieringsgrad och kostnader, fördelade på respektive trafikslag¹⁴.
- 3.7 Med giltighet från och med 2023-01-01 och under förutsättning av att skatteväxling sker, överförs ansvaret för följande uppdrag från kommunerna till Regionen;

⁵ HA 2 d-e

⁶ Av Welins utredning framgår att omsorgsresor inte ingick i skatteväxlingen

⁷ I Welins utredning benämns skoltidsresor som verksamhetsresor

⁸ HA 5 b. Med skolskjuts som finansieras genom köp av skolkort avser parterna resa mellan hem/upsamlingsplats-skola enligt den utredning som låg till grund för beslut om skatteväxling.

⁹ Enligt Welins utredning s. 10 var detta en ideologisk förutsättning för ersättningsystemet för skolskjutsar.

¹⁰ HA 2 e

¹¹ Återkommande färdtjänstresor mellan boende och daglig verksamhet, överfördes inte i samband med skatteväxlingen

¹² Resor för i huvudsak barn, vid resa mellan korttidsboende och skola eller korttidsboende och bostad

¹³ Resor för tjänstepersoner eller liggande transporter för icke färdtjänstlegitimerade i särskilt boende; se också HA 2 e samt den utredning som föregick skatteväxlingen där det med skolskjuts endast avser grundskoleelevers resa mellan hem o skola

¹⁴ HA 7 a

- planering, administration och tillhandahållande av riksfärdtjänst till personer som beviljats tillstånd i enlighet med lagen (1997:735) om riksfärdtjänst, samt
- alla åtgärder vid tillståndsprövning och beslut vid beviljande av färdtjänst¹⁵ inklusive RIAK¹⁶ (Resa i annan kommun¹⁷) och riksfärdtjänst, samt inklusive rätt att företräda kommunerna vid domstolsprövning vid överklagande av beslut.

4. Samverkan- och planeringsprocesser

4.1 Samverkans- och planeringsprocess beskrivs i Samverkansbilaga, bilaga 2.

4.2 Regionen ansvarar för att leda samverkans- och planeringsprocesser vid upprättande av trafikförsörjningsprogram, trafikplan, gemensamt skolskjutsreglemente, färdtjänstreglemente och reglemente för riksfärdtjänst.

Regionen ska ta ett övergripande ansvar för att processerna inklusive årlig uppföljning och utvärdering bedrivs i samverkan med kommunerna samt i samråd med övriga intressenter¹⁸.

4.3 Kommunerna ansvarar för att samråda med Regionen i sin samhällsplanering och ta hänsyn till den gemensamma kollektivtrafiken, till exempel vid planering av nya bostadsområden eller förtätning av bostadsområden.

4.4 Parterna ansvarar för att utse representanter samt att aktivt delta i samverkansforum enligt Samverkansbilagan, samt i samverkans- och planeringsprocesser, utvärdering och uppföljning.

4.5 Kommunen ansvarar för att pröva elevernas rätt till skolskjuts enligt skollagen och regionalt, gemensamt skolskjutsreglemente och tillhandahåller kollektivtrafikförvaltningen underlag på skolskjutsberättigade elever¹⁹.

4.6 Kommunerna och Regionen förbinder sig att från och med höstterminen 2023 tillämpa ett i samverkan framtaget gemensamt tillägg till gemensamt skolskjutsreglemente som förutom restid, och väntetid också reglerar avstånd, skolkort till friskolor samt att markera bedömningen av farlig skolväg i det gemensamma tekniska stödet. Avståndsregeln är att se som det kortaste avstånd som en viss grupp av elever ska ha för att de ska kunna beviljas skolskjuts.

4.7 Parterna har överenskommit om ett gemensamt skolkortspris för resor mellan hem, alternativt uppsamlingsplats och skola, oavsett om resorna genomförs i allmän linjetrafik som är öppen för allmänheten, eller särskild, anropsstyrd kollektivtrafik. Överenskommelsen innebär ett första steg i tillskapandet av ett samlat, sammanhållet system för allmän och särskild kollektivtrafik. Parterna är ense om att en förutsättning för denna solidariska finansieringsmodell med ett gemensamt, avtalat skolkortspris, är följsamhet mot ett gemensamt skolskjutsreglemente och en noggrann reglering av tillköp och tilläggsbeställningar vid avvikelser från det gemensamma skolskjutsreglementet²⁰.

4.8 Den solidariska finansieringsmodellen för skolkorten enligt HA och den genomförda skatteväxlingen med rationaliserings- och besparingskrav om 55 mkr/år under tre år²¹ förutsätter en fortsatt samordning av kollektivtrafiksystemet, så att den totala kostnaden för kollektivtrafiken i länet kan hållas nere och bättre matar resenärer till stråktrafiken.²² Optimeringen förutsätter att kommunerna fattar nödvändiga beslut om skolornas ramtider, innebärande gemensamma lov- och studiedagar samt läsårstider och samplanering av skoldagarnas start- och sluttider.

¹⁵ HA 2 c

¹⁶ Regionen finansierar RIAK, ingår i färdtjänst

¹⁷ Färdtjänst vid resa i annan kommun än hemkommunen vid tillfällig vistelse

¹⁸ HA 2 f, 6 a, 7 a-b

¹⁹ HA 5 a

²⁰ HA 5 c

²¹ Bengt Welins utredning 2017-05-22, s. 2-3, med hänvisning till beslut om ålagt besparingskrav om 55 mkr/år under tre år, se "Plan för effektiviseringar av kollektivtrafiken i Dalarnas län 2017-12-14, reviderad 2018-04-04, se även Trafikförsörjningsplan 2020 s. 4

²² Trafikförsörjningsplan 2020 s. 11ff

- 4.9 Genom samverkan ska parterna informera varandra i så god tid, så att tidtabeller och skolscheman kan anpassas utan merkostnader för den andre parten i anledning av bristande framförhållning. Vid ändringar av tidtabeller och volymförändringar avseende trafik måste hänsyn tas till tecknade trafikavtal vid anskaffning av trafik, byte av fordon mm. Förändringar kan innebära krav på beslut om trafikplikt och nya hållplatser/upsamlingsplatser. Anpassning av skolscheman förutsätter hänsyn till kommunernas beslutsgång och resursutnyttjande.

5. Finansiering

5.1 Ekonomiskt ansvar

- 5.1.1 Regionen bär det ekonomiska ansvaret för den av RKM beslutade allmänna kollektivtrafiken enligt vad som framgår av HA punkt 3 a. Regionen bär också det ekonomiska ansvaret för den särskilda kollektivtrafik som Regionen själv beställer.
- 5.1.2 Regionen bär också det ekonomiska ansvaret för de kostnader som belastar allmän kollektivtrafik för system, biljettsystem, depåer, trafikdatabas, planeringsprogram m.m, med följande undantag; vid tillköp av allmän kollektivtrafik belastas kommunen av samtliga kostnader vid tillköpet, inklusive dessa delar.
- 5.1.3 Genom överskommelse i samband med skatteväxling (HA) finansierar Regionen också färdtjänst, inklusive RIAK. Under förutsättning av att en ytterligare skatteväxling sker, ansvarar Regionen även för finansieringen av riksfärdtjänst och tillståndshandläggningen av färdtjänst och riksfärdtjänst, från och med 2023-01-01, eller från och med den dag då ytterligare skatteväxling skett.
- 5.1.4 Parterna är överens om att resor till och från daglig verksamhet (omsorgsresor) inte ingick i skatteväxlingen. Respektive kommun är därmed den part som ska ha beslutsmandatet för om resa ska beviljas eller inte, den part som fastställer egenavgifterna för denna restyp samt den part som bär det ekonomiska ansvaret för resorna. Regionen är den part som utför resorna på uppdrag av respektive kommun.
- 5.1.5 Genom tecknande av denna tilläggsöverenskommelse övertar Regionen såväl finansieringsansvaret som ansvaret vid tillståndsprovning för mobilitetsstöd²³, som utgör ett komplement till färdtjänst.
- 5.1.6 Kommunerna bär det ekonomiska ansvaret för kollektivtrafik inom sina verksamhetsområden, d.v.s. skolskjuts i enlighet med skollagen (2010:800), omsorgsresor, riksfärdtjänst, kommunresor, korttidsresor, skoltidsresor, elevresor, särskoleskjuts på grundskole- och gymnasienivå och tilläggsbeställningar.
Kommunerna bär också det ekonomiska ansvaret för tillståndsprovning vid färdtjänst, inklusive RIAK samt riksfärdtjänst.
Regionen ersätts enligt självkostnadsprincipen – se dock punkt 5.2 och 5.1.7.
- 5.1.7 För resor mellan hem alternativt uppsamlingsplats och skola, har parterna i HA avtalat om särskilt pris på skolkort²⁴, oavsett om resorna företas i linjetrafik, i ej öppnade skolskjutslinjer eller i individuellt beställda serviceresor²⁵.
Övriga resor som omfattas av kommunens ekonomiska ansvar enligt skollagen (2010:800) omfattas inte av skolkorten, såsom skoltidsresor, elevresor, särskolesor på grund- och gymnasienivå som inte företas i linjetrafik samt tilläggsbeställningar för återkommande eller tillfälliga resor under skoltid (bad, slöjd mm).
Med skolskjuts avses i HA resor mellan hem och skola 9 månader per år²⁶.
- 5.1.8 Parterna är genom denna tilläggsöverenskommelse och med förtydligande och ändring av HA, överens om att;
- mervärdesskatt tillkommer till den avtalade skolkortskostnaden enligt HA,

²³ Lag (2014:132) om mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst

²⁴ Se Welins utredning s.10, en förutsättning var dels att skolskjutsarna integreras i kollektivtrafiken och dels att regionens trafikorganisation beslutar om hur skolskjuts ska ske och gör individuella beställningar.

²⁵ HA 3 b samt den utredning som föregick skatteväxlingen, s 11.

²⁶ HA 3 b och 2 d se också s 9 i utredningen i samband med beslut om skatteväxling

- den avtalade skolkortskostnaden är 350 kr per 2022-01-01 inklusive administrativa kostnader, och exklusive mervärdesskatt,
- jämförelse med priset på ungdomskort inte ska ske²⁷,
- förändringar av skolkortspriset ska föregås av att BDU behandlar frågan och godkänns av respektive kommun.

5.2 Överförande av finansieringsansvar genom skatteväxling

Parterna förbinder sig att träffa överenskommelse om ytterligare skatteväxling under 2023 innebärande att Regionen från och med tidpunkten för skatteväxling övertar kommunernas finansieringsansvar för

- riksfärdtjänst samt
- handläggning av alla åtgärder vid tillståndsprövning, beslut vid beviljande av färdtjänst inklusive RIAK och riksfärdtjänst²⁸, samt handläggning vid överklagande av beslut ²⁹.

5.3 Självkostnadsprincipen och fördelningsnyckel

Kostnaderna för Beställningcentral (BC), personal och administration och kostnader för andra funktioner som behövs för att bedriva särskild kollektivtrafik (dvs resor som företas på annat sätt än i linjetrafik) såsom exempelvis sjukresor, färdtjänst, omsorgsresor, skoltidsresor m.m. finansieras enligt självkostnadsprincipen i enlighet med vad som gäller enligt 2 kap 6§ kommunallagen och debiteras respektive huvudman/uppdragsgivare med transparent fördelningsnyckel. Fördelningsnyckeln baseras dels på respektive trafikslag och dels nyttjande, vilket utgår ifrån faktiskt antal uppdrag och part. Vid avtalets tecknande beskrivs framtagna fördelningsnyckel i bilaga 3.

Parterna är ense om att inom ramen för den gemensamma samverkans- och planeringsprocessen gemensamt ta fram beräkningsmodeller och verktyg, för utvisande av självkostnader. Debiteringar sker löpande under året med slutavräkning om så behövs. Regionens ersättningsanspråk får dock inte omfatta krav uppkomna tiden före föregående budgetår.

5.4 Tillköp

5.4.1 Parterna är överens om målsättningen att Regionen ska tillhandahålla allmän och särskild kollektivtrafik som motsvarar länets och den enskilda kommunens behov såsom det presenteras i det regionala trafikförsörjningsprogrammet.

Kommunala tillköp av allmän eller särskild³⁰ kollektivtrafik samt servicefunktioner bör därför ske undantagsvis och förutsätter att RKM bedömer att tillköpet dels är förenlig med det regionala trafikförsörjningsprogrammets mål för kollektivtrafiksystemets utveckling, dels omfattas av beslut om allmän trafikplikt och dels inte riskerar att påverka kollektivtrafiksystemet på ett negativt eller svåröverskådligt sätt³¹.

5.4.2 Tillköp³² regleras genom avtal mellan Regionen och kommunen.

5.4.3 RKM:s prövning av frågan om tillköpt trafik ska övergå till Regionens ekonomiska ansvar, kan endast ske i samband med att tillköpsavtalet upphör, eller när en ny/reviderad trafikplan, som även uttryckligen omfattar tillköpet, vunnit laga kraft och börjat tillämpas.

Stora förändringar eller stora tillköp, såsom avvikande biljettavgifter eller avgiftsfri trafik som omfattar en eller flera enskilda kommuner, ingår inte i ordinarie trafikutbud, såvida inte RKM så beslutar. Allmän linjetrafik har samma biljettpriser inom hela regionen. Avvikelser från detta utgör alltid tillköp.

²⁷ HA 4 a

²⁸ Tillägg till HA

²⁹ HA 2 c

³⁰ HA 6 b

³¹ HA 6 b

³² 2 kap 1 b § lag om kollektivtrafik ”... regional kollektivtrafik som är av bättre kvalitet eller billigare för resenärerna än vad regionen annars skulle tillhandahålla”.

5.4.4 Parterna är ense om att lokala avvikelser som inte framgår av, eller står i strid med ett gemensamt skolskjutsreglemente från och med 2022-01-01 alltid betraktas som tillköp och merkostnaden finansieras enligt självkostnadsprincipen av den kommun som beställt trafik med stöd av lokala avvikelser från gemensamt skolskjutsreglemente.

6. Register

Kommunerna utlämnar personuppgifter, bl.a. om de elever som beviljats skolkort och gällande personer som beviljats färdtjänst eller omsorgsresor, till Regionen, som självständigt utför personuppgiftsbehandling och därmed är personuppgiftsansvarigt för de uppgifter som inkommer till Regionen.

Regionen ansvarar för att de register, för vilka regionen är personuppgiftsansvarig, kvalitetssäkras och uppdateras.

Kommunerna ansvarar för att tillhandahålla och uppdatera de register som Regionen behöver vid utförande av kommunens uppdrag, gällande regelsystem, kundtillstånd och tillståndsregistrering.

7. Avtalets giltighet

Detta avtal gäller från och med den dag då samtliga parter undertecknat avtalet och löper tills vidare; dock gäller avtalet, i de delar som förutsätter att skatteväxling skett, från och med beslut om skatteväxling.

Avtalets giltighet är villkorat av att likalydande avtal underställs och godkänns av samtliga Parter.

8. Uppsägning, tillägg eller ändringar

Avtalet kan inte sägas upp av enskild part såvitt avser trafik som omfattats av beslut om skatteväxling.

Uppsägning av avtalet såvitt avser trafik som omfattas av kommuns uppdrag till regionen i enlighet med punkt 3 ovan, knyts till avtalstiden för tecknade trafikavtal. Kommunen förbinder sig att senast två (2) år innan berört trafikavtal upphör, skriftligen varsla regionen om att kommunen avser att säga upp avtalet såvitt avser trafik som inte omfattats av skatteväxling.

Tillägg eller ändringar av såväl Huvudavtal som detta tilläggsavtal ska ske skriftligen och undertecknas av firmatecknare, efter enhälliga och likalydande beslut av respektive fullmäktige.

9. Tvist

HA har tolkningsföretråde framför tilläggsavtalet; dock innebär ändring av HA, i enlighet med punkt 5.1.8 att detta tilläggsavtal i dessa delar har tolkningsföretråde.

Regionen å ena sidan och kommunerna å andra sidan är ense om hänskjuta tvister som inte kan lösas i samverkan till en partssammansatt styrgrupp, som vid behov adjungerar en jurist från vardera region respektive kommunkollektivet. Parternas gemensamma ambition att lösa tvister i konsensus innebär ingen inskränkning i parternas rätt att hänskjuta tvister till allmän domstol. Varken HA eller den här lösningen kan därför åberopas som ett rättegångshinder.

Parterna är ense om att ovan nämnda adjungerade jurister ansvarar för tillhandahållande av en FAQ till stöd för förvaltningar och styrgrupp. Parterna är ense om att solidariskt acceptera de råd som den partssammansatta styrgruppen lämnar.

Styrgruppen utses enligt följande; tvistande kommun har en representant, regionen en representant och BDU utser ytterligare två representanter, varav en från regionen.

Avtalet har upprättats i 16 likalydande exemplar där varje part har ett exemplar.

Ort och datum

Region Dalarna

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Avesta kommun

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Borlänge kommun

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Hedemora kommun

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Falu kommun

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Gagnefs kommun

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Leksands kommun

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Ludvika kommun

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Malung-Sälens kommun

.....

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Mora kommun

.....

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Orsa kommun

.....

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Rättviks kommun

.....

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Smedjebackens kommun

.....

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Sätters kommun

.....

.....

Namnförtydligande

Ort och datum

Vansbro kommun

.....

.....

Namnförtydligande

Ort och datum.....

Älvdalens kommun

.....

.....

Namnförtydligande

Från: "joakim.bergman@regiondalarna.se" <joakim.bergman@regiondalarna.se>
Skickat: den 21 juni 2022 10:55:24
Till: "info@ludvika.se" <info@ludvika.se>; "kommun@borlange.se" <kommun@borlange.se>; "kommun@hedemora.se" <kommun@hedemora.se>; "kommun@leksand.se" <kommun@leksand.se>; "kommun@alvdalen.se" <kommun@alvdalen.se>; "kontaktcenter@falun.se" <kontaktcenter@falun.se>; "Säters Kommun - Kommun" <kommun@sater.se>; "kommun@rattvik.se" <kommun@rattvik.se>; "kommun@smedjebacken.se" <kommun@smedjebacken.se>; "mora.kommun@mora.se" <mora.kommun@mora.se>; "orsa.kommun@orsa.se" <orsa.kommun@orsa.se>; "registrator@gagnef.se" <registrator@gagnef.se>; "servicecenter@avesta.se" <servicecenter@avesta.se>; "vansbro.kommun@vansbro.se" <vansbro.kommun@vansbro.se>; "kommun@malung-salen.se" <kommun@malung-salen.se>
Ämne: SV: Beslutsunderlag Tilläggsavtal med bilagor mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende kollektivtrafik

Du får inte e-post ofta från joakim.bergman@regiondalarna.se. [Se varför det här är viktigt.](#)

Hej,

Med anledning av gårdagens utskick enligt nedan, kompletteras ärendet med ärendenummer. Region Dalarnas ärendenummer är RS 2022/258.

Med vänlig hälsning
Joakim Bergman

Från: Bergman Joakim /Regionstyrelsens förvaltning Expertfunktioner i stab /Falun
Skickat: den 20 juni 2022 12:41
Till: 'info@ludvika.se' <info@ludvika.se>; 'kommun@borlange.se' <kommun@borlange.se>; 'kommun@hedemora.se' <kommun@hedemora.se>; 'kommun@leksand.se' <kommun@leksand.se>; Älvdalen Kommun <kommun@alvdalen.se>; Falu Kommun <kontaktcenter@falun.se>; Säters kommun <kommun@sater.se>; Rättvik Kommun <kommun@rattvik.se>; Smedjebacken Kommun <kommun@smedjebacken.se>; Mora Kommun <mora.kommun@mora.se>; Orsa Kommun <orsa.kommun@orsa.se>; Gagnef Kommun <registrator@gagnef.se>; Avesta Kommun <servicecenter@avesta.se>; Vansbro Kommun <vansbro.kommun@vansbro.se>; Malung-Sälens Kommun <kommun@malung-salen.se>
Kopia: Region Dalarna <region.dalarna@regiondalarna.se>
Ämne: Beslutsunderlag Tilläggsavtal med bilagor mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende kollektivtrafik

Hej,

Härmed skickas Tilläggsavtal, med bilagor, till tidigare skatteväxlingsavtal avseende kollektivtrafik ut till samtliga parter för beslut.

Handlingar som ingår är utöver beslutsmissiv:
Tilläggsavtal, Bilaga 1, Bilaga 2 samt Bilaga 3.

För BDU och Region Dalarna,

Med vänlig hälsning,

Joakim Bergman – Regionjurist
Region Dalarna – Rättsavdelningen
Mobil: 070-221 78 67
E-post: joakim.bergman@regiondalarna.se
www.regiondalarna.se

Kf § 15 Patientavgifter för hjälpmedel

KS2022/0191

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. Avgift på 250 kr per personligt föreskrivet hjälpmedel fastställs.
2. Gemensamt högkostnadsskydd för Region Dalarna och Dalarnas kommuner, införs och ska räknas fram på samma sätt som för hälso- och sjukvården enligt Hälso- och sjukvårdslagens 17 kap 6 §.
3. Den nya avgiftsnivån och högkostnadsskydd träder i kraft 2023-01-01.

Ärendebeskrivning

Regionfullmäktige i Dalarna beslutade vid sammanträde den 13 juni 2022 att rekommendera Region Dalarnas och Dalarnas kommuner att besluta om gemensamma hjälpmedelsavgifter enligt följande:

1. Avgift på 250 kr per personligt föreskrivet hjälpmedel fastställs.
2. Gemensamt högkostnadsskydd för Region Dalarna och Dalarnas kommuner, införs och ska räknas fram på samma sätt som för hälso- och sjukvården enligt Hälso- och sjukvårdslagens 17 kap 6 §.
3. Den nya avgiftsnivån och högkostnadsskydd träder i kraft 2023-01-01.

Bakgrund

På uppdrag av Hjälpmedelsnämnden Dalarna har Dalarnas Hjälpmedelscenter genomfört en översyn av patientavgifter för hjälpmedel i länet. Översynen gäller de hjälpmedel som hanteras inom förvaltningarna Hjälpmedel Dalarna och Hörsel och Syn Region Dalarna. Ett särskilt uppdrag i översynen var att utreda högkostnadsskydd för hjälpmedel.

I Dalarna får hjälpmedelsanvändare betala olika former av avgifter för lån av det behövda hjälpmedlet. Det gäller oavsett om förskrivaren finns inom regionens eller kommunernas hälso- och sjukvård.

Delges

Hjälpmedelsnämnden

Patientavgifter för hjälpmedel

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. Avgift på 250 kr per personligt föreskrivet hjälpmedel fastställs.
2. Gemensamt högkostnadsskydd för Region Dalarna och Dalarnas kommuner, införs och ska räknas fram på samma sätt som för hälso- och sjukvården enligt Hälso- och sjukvårdslagens 17 kap 6 §.
3. Den nya avgiftsnivån och högkostnadsskydd träder i kraft 2023-01-01.

Ärendebeskrivning

Regionfullmäktige i Dalarna beslutade vid sammanträde den 13 juni 2022 att rekommendera Region Dalarnas och Dalarnas kommuner att besluta om gemensamma hjälpmedelsavgifter enligt följande:

1. Avgift på 250 kr per personligt föreskrivet hjälpmedel fastställs.
2. Gemensamt högkostnadsskydd för Region Dalarna och Dalarnas kommuner, införs och ska räknas fram på samma sätt som för hälso- och sjukvården enligt Hälso- och sjukvårdslagens 17 kap 6 §.
3. Den nya avgiftsnivån och högkostnadsskydd träder i kraft 2023-01-01.

Bakgrund

På uppdrag av Hjälpmedelsnämnden Dalarna har Dalarnas Hjälpmedelscenter genomfört en översyn av patientavgifter för hjälpmedel i länet. Översynen gäller de hjälpmedel som hanteras inom förvaltningarna Hjälpmedel Dalarna och Hörsel och Syn Region Dalarna. Ett särskilt uppdrag i översynen var att utreda högkostnadsskydd för hjälpmedel.

I Dalarna får hjälpmedelsanvändare betala olika former av avgifter för lån av det behövda hjälpmedlet. Det gäller oavsett om förskrivaren finns inom regionens eller kommunernas hälso- och sjukvård.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Delges

Hjälpmedelsnämnden

Marita Skog
Kommundirektör

Från: marina.norrstrom@regiondalarna.se
Skickat: den 17 maj 2022 15:28
Till: servicecenter@avesta.se; kommun@borlange.se;
kommun@hedemora.se; Sätters Kommun - Kommun; info@ludvika.se;
kontaktcenter@falun.se; kommun@malung-salen.se;
kommun@alvdalen.se; orsa.kommun@orsa.se; kommun@leksand.se;
kommun@rattvik.se; mora.kommun@mora.se; registrator@gagnef.se;
vansbro.kommun@vansbro.se; kommun@smedjebacken.se
Kopia: sekreterare.hjalpmedelsnamnden@regiondalarna.se;
namndteam.regionstyrelsen@regiondalarna.se
Ämne: Förslag till beslut Patientavgifter för hjälpmedel - sänds för beaktande till
kommunernas fullmäktige
Bifogade filer: Protokoll arbetsutskottet 2022-05-16 § 60 omedelbar justering.pdf (8).pdf

Till samverkande kommuner,

Region Dalarnas regionstyrelses arbetsutskott har 2022-05-16 beslutat om en ändring i utsänt förslag från den gemensamma nämnden Hjälpmedelsnämnden Dalarna gällande patientavgifter för hjälpmedel.

Ändringen gäller delen om gemensamt högkostnadsskydd där hjälpmedelsnämnden föreslår införande av gemensamt högkostnadsskydd för Region Dalarna och Dalarnas kommuner med ett kostnadstak på 1 150 kr per tolv månadersperiod, enligt bilaga b) Rekommendation för patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna.

Anledningen till det reviderade förslaget är att underlätta administrationen eftersom index reglerar storleken på högkostnadsskyddet och beslut i alla samverkande kommuners fullmäktige inte krävs för förändring om behov av det uppstår.

Regionstyrelsens arbetsutskottets beslut lyder:

Gemensamt högkostnadsskydd för Region Dalarna och Dalarnas kommuner, införs och ska räknas fram på samma sätt som för hälso- och sjukvården enligt Hälso- och sjukvårdslagens 17 kap 6 §.

Ni finner omedelbart justerat protokoll från arbetsutskottet bifogat och vill be kommunerna att ha det i beaktande för eget beslut i ärendet.

Med vänlig hälsning
Regionstyrelsens ordförande Ulf Berg
Region Dalarna

Enligt uppdrag

Med vänlig hälsning

Marina Norrström

Nämndcontroller

Region Dalarna – Administrativ enhet – Kansliavdelningen

Mobil: 070-253 93 47

E-post: marina.norrstrom@regiondalarna.se

www.regiondalarna.se

2022-06-13

§53 Patientavgifter för hjälpmedel

Diarienummer RS2022/575

Regionfullmäktiges beslut

1. Avgift på 250 kr per personligt förskrivet hjälpmedel fastställs.
2. Gemensamt högkostnadsskydd för Region Dalarna och Dalarnas kommuner, införs och ska räknas fram på samma sätt som för hälso- och sjukvården enligt Hälso- och sjukvårdslagens 17 kap 6 §.
3. Den nya avgiftsnivån och högkostnadsskydd träder i kraft 2023-01-01.

Sammanfattning av ärendet

På uppdrag av Hjälpmedelsnämnden Dalarna, utifrån regionplanen 2020-2022, har Dalarnas Hjälpmedelscenter genomfört en översyn av patientavgifter för hjälpmedel i länet. Översynen gäller de hjälpmedel som hanteras inom förvaltningarna Hjälpmedel Dalarna och Hörsel och Syn Region Dalarna. Ett särskilt uppdrag i översynen var att utreda högkostnadsskydd för hjälpmedel.

Översynen pågick från 1 januari 2020 till 11 mars 2021 då den slutrapporterades för Hjälpmedelsnämnden.

Slutresultatet av översynen är en analys och konsekvensbeskrivning av tre möjliga spår för patientavgifter för hjälpmedel; samma avgift för de hjälpmedel som omfattas i översynen, högkostnadsskydd och abonnemang. Ansatsen för översynen var att de tre spåren innefattade samtliga definierade hjälpmedelsgrupper samt att avgiftssystemet var detsamma oavsett om förskrivningen skedde inom kommun eller region.

Vid slutrapporteringen för Hjälpmedelsnämnden den 11 mars 2021 beslutade nämnden att utifrån resultatet av översynen ge Dalarnas

Hjälpmedelscenter fortsatt uppdrag att utreda de olika avgiftsalternativen i mer avgränsade varianter än utifrån tidigare ansats som beskrivs ovan.

Det utifrån vidare uppdrag utarbetade förslaget presenterades för Hjälpmedelsnämnden den 30/9 2021 som godkände förslaget för remissgång.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Protokollsutdrag regionstyrelsen 2022-05-30 § 83
2. Protokollsutdrag regionstyrelsens arbetsutskott 2022-05-16 §60
3. Tjänsteutlåtande daterat 2022-04-25
4. Rekommendationer för patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna
5. Beslutsunderlag Hjälpmedelsnämnden
6. Protokollsutdrag Hjälpmedelsnämnden 2022-03-10 § 7
7. Följebrev gällande beslut till patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna daterat 2022-04-21

Förslag till beslut under sammanträdet

Lisbeth Mörk-Amnelius (DSP), Elin Norén (S), Kerstin Lundh (MP), Ingvar "Nille" Niilimaa (DSP), Ulf Berg (M) och Maja Gilbert Westholm (V) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

Yttrande

Oppositionsrådet Sebastian Karlberg (S) yttrar sig i ärendet.

Skickas till

Dalarnas kommuner
Förvaltningschef Hjälpmedel

Protokoll från Regionstyrelsens arbetsutskotts sammanträde

Datum: 2022-05-16
Tid: Kl. 10:00 – 12:15
Plats: Futurum, Regionkontoret, Falun

Beslutande

Ulf Berg (M), Ordförande
Sofia Jarl (C), 1:e vice ordförande
Elin Norén (S), 2:e vice ordförande
Christer Carlsson (M)
Abbe Ronsten (S)
Maja Gilbert Westholm (V)
Svante Parsjö Tegnér (L) ers: Birgitta Sacrédeus (KD)

Ersättare

Lisbet Mörk-Amnelius (DSP)
Kerstin Lundh (MP)
Sebastian Karlberg (S)
Mari Rustad (S)

Tjänstepersoner

Regiondirektör Karin Stikå Mjöberg
Ekonomidirektör Tobias Dahlström
Kommunikationsdirektör Henrik Pederby
Nämndcontroller Marina Norrström

Protokollsjustering

Utses att justera: Elin Norén (S)

Protokollet justeras och anslås digitalt på Region Dalarnas officiella anslagstavla. Protokollet förvaras på Regionkontoret, Vasagatan 27, Falun. Finns även tillgängligt på regionens webbsida.

2022-05-16

§60 Patientavgifter hjälpmedel

Diarienummer RS2022/575

Regionstyrelsens arbetsutskott beslut

Arbetsutskottet föreslår regionstyrelsen

1. Avgift på 250 kr per personligt förskrivet hjälpmedel fastställs.
2. Gemensamt högkostnadsskydd för Region Dalarna och Dalarnas kommuner, införs och ska räknas fram på samma sätt som för hälso- och sjukvården enligt Hälso- och sjukvårdslagens 17 kap 6 §.
3. Den nya avgiftsnivån och högkostnadsskydd träder i kraft 2023-01-01.

Regionfullmäktige fattar slutligt beslut.

Arbetsutskottet beslutar för egen del

4. Paragrafen förklaras omedelbar justerad och beslutet sänds till kommunerna.

Sammanfattning av ärendet

På uppdrag av Hjälpmedelsnämnden Dalarna, utifrån regionplanen 2020-2022, har Dalarnas Hjälpmedelscenter genomfört en översyn av patientavgifter för hjälpmedel i länet. Översynen gäller de hjälpmedel som hanteras inom förvaltningarna Hjälpmedel Dalarna och Hörsel och Syn Region Dalarna. Ett särskilt uppdrag i översynen var att utreda högkostnadsskydd för hjälpmedel.

Översynen pågick från 1 januari 2020 till 11 mars 2021 då den slutrapporterades för Hjälpmedelsnämnden.

Slutresultatet av översynen är en analys och konsekvensbeskrivning av tre möjliga spår för patientavgifter för hjälpmedel; samma avgift för de hjälpmedel som omfattas i översynen, högkostnadsskydd och abonnemang. Ansatsen för översynen var att de tre spåren innefattade samtliga definierade hjälpmedelsgrupper samt att avgiftssystemet var detsamma oavsett om förskrivningen skedde inom kommun eller region.

Vid slutrapporteringen för Hjälpmedelsnämnden den 11 mars 2021 beslutade nämnden att utifrån resultatet av översynen ge Dalarnas

Hjälpmedelscenter fortsatt uppdrag att utreda de olika avgiftsalternativen i mer avgränsade varianter än utifrån tidigare ansats som beskrivs ovan.

Det utifrån vidare uppdrag utarbetade förslaget presenterades för Hjälpmedelsnämnden den 30/9 2021 som godkände förslaget för remissgång.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande daterat 2022-04-25

2. Rekommendationer för patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna
3. Beslutsunderlag Hjälpmedelsnämnden
4. Protokollsutdrag Hjälpmedelsnämnden 2022-03-10 § 7
5. Följebrev gällande beslut till patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna daterat 2022-04-21

Förslag till beslut under sammanträdet

Ordförande Ulf Berg (M) yrkar bifall till förslaget från Hjälpmedelsnämnden Dalarna med ändringsförslag i punkt två: högkostnadsskyddet ska räknas fram på samma sätt som för hälso- och sjukvården enligt Hälso- och sjukvårdslagens 17 kap 6 § anger, i yrkandet instämmer Elin Norén (S).

Ordförande Ulf Berg (M) yrkar utöver ändringsförslaget att paragrafen justeras omedelbart och att beslutet sänds till kommunerna för beaktande innan beslut i respektive kommunfullmäktige, vilket blir arbetsutskottets beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer Hjälpmedelsnämnden Dalarnas förslag mot eget ändringsförslag och finner att arbetsutskottet beslutar enligt ordförandes förslag.

Skickas till

Samtliga kommuner ingående i den gemensamma nämnden
Regionstyrelsen

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: ULF BERG
Date: 2022-05-16 16:53:21
BankID refno: b6613091-3533-42ab-97f9-444676328c78

Ordförande: Ulf Berg

Signed by: ELIN NORÉN
Date: 2022-05-16 17:46:32
BankID refno: 2f8f70cc-0e78-4507-b79d-64a0396682aa

2:e vice ordförande: Elin Norén

Signed by: MARINA NORRSTRÖM
Date: 2022-05-17 09:05:25
BankID refno: 257c5a27-57fc-4520-9106-4cffb0c38033

Sekreterare: Marina Norrström

Följebrev gällande beslut till patientavgift för hjälpmedel i Dalarna.

Den gemensamma nämnden för hjälpmedel i Dalarna beslutade vid sitt sammanträde den 10 mars 2022 att rekommendera det slutliga förslaget till patientavgifter för hjälpmedel som är resultatet av den översyn som Dalarnas Hjälpmedelscenter genomfört under 2020-2021.

För att uppnå målet med översynen av patientavgifter för hjälpmedel är ett enhetligt beslut utifrån rekommendationen i regionfullmäktige och samtliga Dalarnas kommunfullmäktige viktigt och avgörande. Beslutet kan också komma att vara betydande i den nationella debatten om patientavgifter för hjälpmedel.

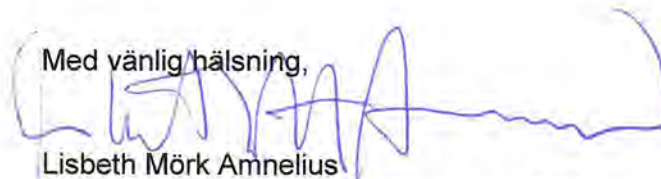
Angående gemensamt högkostnadsskydd för region och kommun finns idag goda förutsättningar för ett genomförande i angiven tid och arbete pågår med att lösa de tekniska konfigurationer som krävs.

En implementeringsplan kommer att upprättas efter att beslut tagits i respektive fullmäktige. Vi förväntar oss återkoppling av beslut till Hjälpmedelsnämnden **senast den 31 juli 2022**.

Den nya avgiftsnivån och högkostnadsskydd beräknas träda i kraft 2023-01-01 (observera att i beslutsunderlagets bilag B har felaktigt datum för detta angivits).

Vid frågor kontakta respektive representant i Hjälpmedelsnämnden eller projektledare katarina.nordinkajblad@regiondalarna.se.

Med vänlig hälsning,

Lisbeth Mörk Amnelius
ordförande Hjälpmedelsnämnden Dalarna

Linus Nielsen
bitr. förvaltningschef Dalarnas Hjälpmedelscenter

Regionfullmäktiges beslutsärenden

§ 7 Patientavgifter för hjälpmedel

Diarienummer RD21/00617

Hjälpmedelsnämnden Dalarnas beslut

Hjälpmedelsnämnden Dalarna rekommenderar Region Dalarna och Dalarnas kommuner att besluta om gemensamma hjälpmedelsavgifter enligt följande

1. Samma avgift på 250 kr per personligt förskrivet hjälpmedel samt införande av gemensamt högkostnadsskydd för Region Dalarna och Dalarnas kommuner med ett kostnadstak på 1 150 kr per tolv månadersperiod, enligt bilaga b) Rekommendation för patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna.
2. Den nya avgiftsnivån och högkostnadsskydd träder i kraft 2023-01-01.

Hjälpmedelsnämnden Dalarna fattar för egen del beslut om

1. Att ta fram en införandeplan för implementering i Region Dalarna samt Dalarnas kommuner.

Sammanfattning av ärendet

På uppdrag av Hjälpmedelsnämnden Dalarna, utifrån regionplanen 2020-2022, har Dalarnas Hjälpmedelscenter genomfört en översyn av patientavgifter för hjälpmedel i länet. Översynen gäller de hjälpmedel som hanteras inom förvaltningarna Hjälpmedel Dalarna och Hörsel och Syn Region Dalarna. Ett särskilt uppdrag i översynen var att utreda högkostnadsskydd för hjälpmedel.

Utdrag exp **2022-03-31** till **1.** Akten
2. Förvaltningschef
3. Region Dalarna
4. Dalarnas kommuner

Vid protokollet :

Jenni Sjöblom

Bestyrkes i tjänsten

[Intygarens namn]

Översynen pågick från 1 januari 2020 till 11 mars 2021 då den slutrapporterades för Hjälpmedelsnämnden.

Slutresultatet av översynen är en analys och konsekvensbeskrivning av tre möjliga spår för patientavgifter för hjälpmedel; samma avgift för de hjälpmedel som omfattas i översynen, högkostnadsskydd och abonnemang. Ansatsen för översynen var att de tre spåren innefattade samtliga definierade hjälpmedelsgrupper samt att avgiftssystemet var detsamma oavsett om förskrivningen skedde inom kommun eller region.

Vid slutrapporteringen för Hjälpmedelsnämnden den 11 mars 2021 beslutade nämnden att utifrån resultatet av översynen ge Dalarnas Hjälpmedelscenter fortsatt uppdrag att utreda de olika avgiftsalternativen i mer avgränsade varianter än utifrån tidigare ansats som beskrivs ovan.

Det utifrån vidare uppdrag utarbetade förslaget presenterades för Hjälpmedelsnämnden den 30/9 2021 som godkände förslaget för remissgång.

I ärendet redovisas följande dokument:

a) Beslutsunderlag

Bilaga §7 A

b) Rekommendation för patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna

Bilaga §7 B

c) Presentation av Rekommendationen

Bilaga §7 C

Katarina Kajblad Nordin föredrar ärendet, det finns goda möjligheter att vi kan få ett gemensamt system för patientavgifter för hjälpmedel i länet.

Helena Strandberg berättar om hur kopplingen till E-frikort fungerar för regionen och kommunerna. Helena berättar att man måste styra vissa behörigheter i systemet så att kommunerna och förskrivare bara ser den information de ska ha tillgång till.

Hjälpmedelsnämndens arbetsutskott 2022-02-24
Hjälpmedelsnämnden 2022-03-10
Regionstyrelsens arbetsutskott 2022-05-16
Regionstyrelsen 2022-05-30
Regionfullmäktige 2022-06-13

Patientavgifter för hjälpmedel

Ordförandens förslag

Hjälpmedelsnämnden Dalarna rekommendera Regionstyrelsens arbetsutskott föreslå Regionstyrelsen föreslå Regionfullmäktige att

1. Samma avgift på 250 kr per personligt förskrivet hjälpmedel samt införande av gemensamt högkostnadsskydd för Region Dalarna och Dalarnas kommuner med ett kostnadstak på 1 150 kr per tolv månadersperiod, enligt bilaga b) Rekommendation för patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna.
2. Den nya avgiftsnivån och högkostnadsskydd träder i kraft 2023-01-01.

I det fall Regionfullmäktige beslutar enligt förslag beslutar Hjälpmedelsnämnden Dalarna för egen del att:

1. Ta fram en införandeplan för implementering i Region Dalarna samt Dalarnas kommuner.

Sammanfattning

På uppdrag av Hjälpmedelsnämnden Dalarna, utifrån regionplanen 2020-2022, har Dalarnas Hjälpmedelscenter genomfört en översyn av patientavgifter för hjälpmedel i länet. Översynen gäller de hjälpmedel som hanteras inom förvaltningarna Hjälpmedel Dalarna och Hörsel och Syn Region Dalarna. Ett särskilt uppdrag i översynen var att utreda högkostnadsskydd för hjälpmedel.

Översynen pågick från 1 januari 2020 till 11 mars 2021 då den slutrapporterades för Hjälpmedelsnämnden.

Slutresultatet av översynen är en analys och konsekvensbeskrivning av tre möjliga spår för patientavgifter för hjälpmedel; samma avgift för de hjälpmedel som omfattas i översynen, högkostnadsskydd och abonnemang. Ansatsen för översynen var att de tre spåren innefattade samtliga definierade hjälpmedelsgrupper samt att avgiftssystemet var detsamma oavsett om förskrivningen skedde inom kommun eller region.

Vid slutrapporteringen för Hjälpmedelsnämnden den 11 mars 2021 beslutade nämnden att utifrån resultatet av översynen ge Dalarnas

Hjälpmedelscenter fortsatt uppdrag att utreda de olika avgiftsalternativen i mer avgränsade varianter än utifrån tidigare ansats som beskrivs ovan.

Det utifrån vidare uppdrag utarbetade förslaget presenterades för Hjälpmedelsnämnden den 30/9 2021 som godkände förslaget för remissgång.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Rekommendation för patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Inom hjälpmedelsområdet i Sverige har genom årens lopp ett ökat ansvar för kostnader lagts på hjälpmedelsanvändaren. 2016 genomförde Socialstyrelsen en kartläggning av regelverk, avgifter för samt förskrivning av hjälpmedel i landet. Rapporten syftade också till att ge ett underlag för kommuner och regioner i deras arbete med att utveckla regelverken för hjälpmedelsområdet eller avgiftsfrågor.

Socialstyrelsen konstaterar att det finns stora skillnader både inom och mellan regioner och kommuner när det gäller avgifter inom hjälpmedelsområdet. Avgifterna är kopplade till specifika hjälpmedel men varierar också mellan de olika hjälpmedelsområdena. Av fallbeskrivningarna framgår att de samlade avgifterna för de olika personerna skiljer sig mycket åt, från 0 kr till flera tusen kronor beroende var i landet man bor.

I Dalarna får hjälpmedelsanvändare betala olika former av avgifter för lån av det behövda hjälpmedlet. Det gäller oavsett om förskrivaren finns inom regionens eller kommunernas hälso- och sjukvård.

I dag ingår enbart besöksavgiften i ett högkostnadsskydd. Patientavgiften för hjälpmedel är av engångskaraktär, som gäller de flesta hjälpmedelsgrupper, eller av hyreskaraktär. Förbrukningsmaterial till de olika hjälpmedlen bekostas i regel av hjälpmedelsanvändaren medan tillbehör som är avgörande för optimal funktion ingår i patientavgiften.

Hjälpmedel för helt eget ansvar benämns egenansvarsprodukter som hjälpmedelsanvändaren köper själv antingen i hjälpmedelsbutiker eller vid förskrivande enhet. Prissättningen är enhetlig i länet och ansvaret har Hjälpmedelsnämnden, både vad gäller sortiment och prissättning.

Besök är kostnadsfria för barn och unga under 20 år samt de över 85 år. De allra flesta hjälpmedel är kostnadsfria för barn och unga under 20 år.

Hjälpmedel för urinblåsa/tarm är de enda av de samhällsägda hjälpmedlen som är helt kostnadsfria för hjälpmedelsanvändaren.

Riksdagen fattade 1997 beslut om prioriteringar inom hälso- och sjukvården och slog fast att tre principer ska ligga till grund för prioriteringar inom vården: människovärdesprincipen, behovs- och solidaritetsprincipen och kostnadseffektivitetsprincipen. Dessa principer samt hälso- och sjukvårdslagens (HSL 2017:30) mål om en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen utgör grunden för denna översyn av patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna.

Syfte

Översyn av patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna inklusive utredning om möjlighet till högkostnadsskydd för hjälpmedel.

Utarbeta och presentera ett slutligt förslag med analys och konsekvensbeskrivning som underlag för politiskt beslut om eventuella ändringar.

Mål

Att patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna är satta utifrån hållbarhetsperspektiven social, miljö och ekonomi. Att patientavgifterna för hjälpmedel är jämlika, lätta att administrera och kostnadsnyttan effektiv för individ och samhälle.

Patientperspektiv

Tas i beaktande i de analyser och konsekvensanalyser som görs i slutrapporten. Användarsamverkan har skett i hela processen.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Redovisas och tydliggörs i slutrapporten tillsammans med Analysavdelningens sammanställning.

Hållbarhet

Ett perspektiv som finns med i hela översynen.

Likabehandling

Ett av de viktiga kriterier som vi lyfter fram i översynen.

Barn och unga

Besök är kostnadsfria för barn och unga under 20 år samt de över 85 år. De allra flesta hjälpmedel är kostnadsfria för barn och unga under 20 år.

Juridik

Där vi behövt förhålla oss till juridiken så har vi tagit reda på vad som gäller och förhållit oss till det.

Arbetsmiljö och medarbetare

Delaktiga under hela utredningen, utförare, verksamhetsrepresentanter och chefer.

Expediering av beslut

Regionstyrelsens arbetsutskott

Kommunernas fullmäktige

Förvaltningschef

Samverkan med fackliga organisationer

Kontinuerlig information i förvaltningssamverkan under uppdraget.

Återrapportering

Hjälpmedelsnämnden önskar återkoppling från samtliga kommun fullmäktige i samband med att beslut är taget i respektive fullmäktige, dock senast den 31 juli 2022. Därefter sker en återrapportering till nämnden.

Rekommendation för patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna

Samma avgift på 250 kr/personligt förskrivet hjälpmedel samt införande av gemensamt högkostnadsskydd för region och kommun med ett kostnadstak på 1150 kr/tolv månadersperiod.

- Rekommendationen gäller för de hjälpmedelsgrupper som hanteras inom ramen för Dalarnas Hjälpmedelscenter med undantag av de hjälpmedel som idag:
 - är avgiftsfria; diabeteshjälpmedel, hjälpmedel för urinblåsa/tarm samt medicinska behandlingshjälpmedel (undantaget CPAP/APAP).
 - är belagda med en egenavgift beräknad utifrån en viss procentsats; cyklar och ortopediska skor
 - är belagd med eget val; hårsättning
- Rekommendationen för särskilda boenden (SÄBO) gäller enbart personligt förskrivna hjälpmedel i samband med hemgång. I övrigt gäller tidigare rekommendationer (*beslut Hjälpmedelsnämnden 2016-05-26*).
- Ingen förändring vad gäller nuvarande riktlinjer angående tillbehör vid förskrivning av huvudhjälpmedel (*se riktlinjer för respektive hjälpmedelsgrupp*).
- Ingen förändring vad gäller nuvarande riktlinjer angående förbrukningsartiklar kopplat till det förskrivna huvudhjälpmedlet som bekostas av användaren (*se riktlinjer för respektive hjälpmedelsgrupp*).
- Ingen förändring från nuvarande riktlinjer vad gäller LSS boenden och palliativ vård (*beslut Hjälpmedelsnämnden 2016-05-26*). Rekommendationen om ny avgift på 250 kr gäller där avgift tas ut i samband med personlig förskrivning av hjälpmedel.
- Ingen förändring vad gäller nuvarande riktlinjer för barn, unga och personer över 85 år (*barn och unga; avgiftsfritt enligt beslut Hjälpmedelsnämnden 2016-05-26. Personer över 85+; avgiftsfritt inom regionen utifrån HSL 2017:30*)
- Ingen förändring vad gäller nuvarande riktlinjer för vad som räknas till egenansvarsprodukter. Det vill säga produkter som inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens för utprovning och som användaren betalar själv.

- Avgiftsändringen gäller från det beslutade datumet; 2021-01-01. Inga avgifter kommer att återbetalas eller inkrävas retroaktivt.
- Rekommendationen innefattar en införandeplan för implementering i Region Dalarna samt respektive kommun.

Kf § 16 Nytt uppdrag för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel gällande tobaksfria nikotinprodukter

KS2022/0335

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Den kommunala skyldigheten enligt lag om tobaksfria nikotinprodukter ska ingå i uppdraget för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.
2. Godkänna förslag till reviderat reglemente för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.
3. Godkänna förslag till reviderat samarbetsavtal för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.
4. Godkänna förslag till avgifter gällande tobaksfria nikotinprodukter.
5. Beslut i punkt 1-4 gäller under förutsättning att samtliga kommuner i den gemensamma nämnden fattar motsvarande beslut.

Ärendebeskrivning

Lag om tobaksfria nikotinprodukter Riksdagen har den 21 juni 2022 beslutat om lag om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257) som trädde i kraft den 1 augusti 2022. Syftet med lagen är att begränsa de hälsorisker och olägenheter som är förenade med bruk av tobaksfria nikotinprodukter. Lagen innebär att näringsidkare som vill sälja tobaksfria nikotinprodukter ska anmäla detta till kommunen. Näringsidkaren ska utöva egenkontroll över försäljningen, vilket ska beskrivas i ett egenkontrollprogram. I lagen regleras försäljningen med bland annat åldersgräns, krav på märkning och begränsningar i marknadsföringen. Kommunen har ansvaret över tillsynen på de fysiska försäljningsställena. Lagen har stora likheter med delen om e-cigarettor och påfyllningsbehållare i lag om tobak och liknande produkter (2018:2088). Eftersom kommunens skyldigheter i den nya lagen liknar dem som den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel redan ansvarar för föreslås att uppdraget ska tillhöra den gemensamma nämnden. I likhet med de andra anmälningspliktiga varorna föreslås att tillsyn ska ske en gång per år för de tobaksfria nikotinprodukterna.

Ks § 108 forts

Då lagen börjar gälla i augusti är det inte rimligt att alla ställen ska hinna få ett tillsynsbesök innan årsskiftet, därför kommer tillsynen till största del ske på de ställen där tillsyn redan är inplanerad för andra varor.

Bakgrund

Den gemensamma nämnden har ansvar för de sju samverkande kommunernas skyldigheter utifrån alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter (exklusive tillsynen av rökfria miljöer) samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel. Nämndens uppdrag består av myndighetsutövning. Värdkommun är Falu kommun.

Konsekvensbeskrivning

Verksamheten i den gemensamma nämnden är finansierad via tillstånds- och tillsynsavgifter samt verksamhetsbidrag från de samverkande kommunerna. Uppdraget med de tobaksfria nikotinprodukterna bedöms kunna utföras med befintlig personal, därmed bör uppdraget inte innebära några negativa ekonomiska konsekvenser för de samverkande kommunerna.

Beslutsunderlag

1. Förslag till revidering av reglemente
2. Förslag till revidering av samarbetsavtal
3. Förslag till avgift gällande tobaksfria nikotinprodukter
4. Förslag till reviderad delegationsordning för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Nytt uppdrag för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel gällande tobaksfria nikotinprodukter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar

1. Den kommunala skyldigheten enligt lag om tobaksfria nikotinprodukter ska ingå i uppdraget för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.
2. Godkänna förslag till reviderat reglemente för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.
3. Godkänna förslag till reviderat samarbetsavtal för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.
4. Godkänna förslag till avgifter gällande tobaksfria nikotinprodukter.
5. Beslut i punkt 1-4 gäller under förutsättning att samtliga kommuner i den gemensamma nämnden fattar motsvarande beslut.

Ärendebeskrivning

Lag om tobaksfria nikotinprodukter Riksdagen har den 21 juni 2022 beslutat om lag om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257) som trädde i kraft den 1 augusti 2022. Syftet med lagen är att begränsa de hälsorisker och olägenheter som är förenade med bruk av tobaksfria nikotinprodukter. Lagen innebär att näringsidkare som vill sälja tobaksfria nikotinprodukter ska anmäla detta till kommunen. Näringsidkaren ska utöva egenkontroll över försäljningen, vilket ska beskrivas i ett egenkontrollprogram. I lagen regleras försäljningen med bland annat åldersgräns, krav på märkning och begränsningar i marknadsföringen. Kommunen har ansvaret över tillsynen på de fysiska försäljningsställena. Lagen har stora likheter med delen om e-cigarettor och påfyllningsbehållare i lag om tobak och liknande produkter (2018:2088). Eftersom kommunens skyldigheter i den nya lagen liknar dem som den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel redan ansvarar för föreslås att uppdraget ska tillhöra den gemensamma nämnden. I likhet med de andra anmälningspliktiga varorna föreslås att tillsyn ska ske en gång per år för de tobaksfria nikotinprodukterna.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Då lagen börjar gälla i augusti är det inte rimligt att alla ställen ska hinna få ett tillsynsbesök innan årsskiftet, därför kommer tillsynen till största del ske på de ställen där tillsyn redan är inplanerad för andra varor.

Bakgrund

Den gemensamma nämnden har ansvar för de sju samverkande kommunernas skyldigheter utifrån alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter (exklusive tillsynen av rökfria miljöer) samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel. Nämndens uppdrag består av myndighetsutövning. Värdkommun är Falu kommun.

Konsekvensbeskrivning

Verksamheten i den gemensamma nämnden är finansierad via tillstånds- och tillsynsavgifter samt verksamhetsbidrag från de samverkande kommunerna. Uppdraget med de tobaksfria nikotinprodukterna bedöms kunna utföras med befintlig personal, därmed bör uppdraget inte innebära några negativa ekonomiska konsekvenser för de samverkande kommunerna.

Beslutsunderlag

1. Förslag till revidering av reglemente
2. Förslag till revidering av samarbetsavtal
3. Förslag till avgift gällande tobaksfria nikotinprodukter

Marita Skog
Kommundirektör

Nytt uppdrag för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel gällande tobaksfria nikotinprodukter

Förslag till beslut

Förslag till respektive kommuns fullmäktige:

1. Den kommunala skyldigheten enligt lag om tobaksfria nikotinprodukter ska ingå i uppdraget för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.
2. Godkänna förslag till reviderat reglemente för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.
3. Godkänna förslag till reviderat samarbetsavtal för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.
4. Godkänna förslag till avgifter gällande tobaksfria nikotinprodukter.

Förslag till gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

5. Godkänna förslag till reviderad delegationsordning

Sammanfattning

Lag om tobaksfria nikotinprodukter

Riksdagen har den 21 juni 2022 beslutat om lag om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257) som trädde i kraft den 1 augusti 2022. Syftet med lagen är att begränsa de hälsorisker och olägenheter som är förenade med bruk av tobaksfria nikotinprodukter. Lagen innebär att näringsidkare som vill sälja tobaksfria nikotinprodukter ska anmäla detta till kommunen. Näringsidkaren ska utöva egenkontroll över försäljningen, vilket ska beskrivas i ett egenkontrollprogram. I lagen regleras försäljningen med bland annat åldersgräns, krav på märkning och begränsningar i marknadsföringen. Kommunen har ansvaret över tillsynen på de fysiska försäljningsställena.

Lagen har stora likheter med delen om e-cigaretter och påfyllningsbehållare i lag om tobak och liknande produkter (2018:2088). Eftersom kommunens

skyldigheter i den nya lagen liknar dem som den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel redan ansvarar för föreslås att uppdraget ska tillhöra den gemensamma nämnden.

I likhet med de andra anmälningspliktiga varorna föreslås att tillsyn ska ske en gång per år för de tobaksfria nikotinprodukterna. Då lagen börjar gälla i augusti är det inte rimligt att alla ställen ska hinna få ett tillsynsbesök innan årsskiftet, därför kommer tillsynen till största del ske på de ställen där tillsyn redan är inplanerad för andra varor.

Nuläge för den gemensamma nämnden

Den gemensamma nämnden har ansvar för de sju samverkande kommunernas skyldigheter utifrån alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter (exklusive tillsynen av rökfria miljöer) samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel. Nämndens uppdrag består av myndighetsutövning. Värdkommun är Falun kommun och den gemensamma nämnden hör således till Falun kommuns nämndsorganisation.

Verksamheten består av fem årsarbetare varav en är enhetschef och fyra handläggare. Tjänstepersonerna är sedan 2021 anställda på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen i Falun, och ställs till den gemensamma nämndens förfogande genom ATL-kontoret.

Ekonomiska konsekvenser

Verksamheten i den gemensamma nämnden är finansierad via tillstånds- och tillsynsavgifter samt verksamhetsbidrag från de samverkande kommunerna. Uppdraget med de tobaksfria nikotinprodukterna bedöms kunna utföras med befintlig personal, därmed bör uppdraget inte innebära några negativa ekonomiska konsekvenser för de samverkande kommunerna.

En kommun får ta ut avgift för sin tillsyn av den som bedriver anmälningspliktig försäljning av tobaksfria nikotinprodukter. Om förslaget om avgifter godkänns kommer det att innebära nya intäkter till den gemensamma nämnden vilket kommer medföra lägre kostnader för de samverkande kommunerna. De nya intäkterna kommer inte öka nämndens intäkter så att de överstiger kostnaderna, och det finns därför ingen risk att kommunerna bryter mot självkostnadsprincipen i kommunallagen.

Övrig bedömning och konsekvenser

Arbetsbelastning

Tillkommer uppdraget gällande tobaksfria nikotinprodukter den gemensamma nämnden kommer det innebära en ökad arbetsbelastning på handläggarna. Inledningsvis kommer det innebära en stor administrativ belastning när ärendehanteringssystemet OL2 behöver uppdateras och anpassas, nya dokument måste skapas, information behöver skickas till näringsidkarna och inkommande frågor behöver besvaras. Det kommer även

att bli en tillfälligt högre arbetsbelastning när alla anmälningar om nuvarande försäljning ska granskas och hanteras inom en kort tidsperiod. När uppdraget uppnår ett normalläge kommer arbetsbelastningen påverkas genom att inkommande anmälningar ska hanteras, samt att tidsaspekten vid tillsynsbesöken kommer att påverkas. Bedömningen är att de flesta som säljer tobaksfria nikotinprodukter redan får tillsynsbesök då de säljer andra varor så som tobak, men det kan även tillkomma helt nya försäljningsställen som behöver tillsynas. Tillsynsbesöken kan förväntas ta längre tid då det är fler punkter att kontrollera samt administrera i tillsynsappen, även i efterarbetet kan det krävas mer arbete med tillsynsprotokoll men framför allt om det uppmärksammas brister. Hur många försäljningsställen som kommer anmäla försäljning är svårt att uppskatta då försäljningen tidigare varit oreglerad, men det kan vara intressant att jämföra med antalet försäljningsställen med försäljningstillstånd för tobak vilket i dagsläget är 127 stycken. Bedömningen är att även om uppdraget innebär en ökad arbetsbelastning kommer det att kunna utföras av den befintliga personalstyrkan, men om det visar sig att uppdraget medför en betydande arbetsbörda kan en ny bedömning behöva göras.

Reglemente och samverkansavtal

Om uppdraget gällande tobaksfria nikotinprodukter tilldelas den gemensamma nämnden behöver reglemente och samverkansavtalet revideras så att den nya lagen införs i nämndens uppdrag. En översyn har gjorts över det nuvarande reglementet och samverkansavtalet och förslag har tagits fram med betydande förändringar. Den gemensamma nämndens grunduppdrag är inte förändrat, däremot har flera förtydliganden tagits med. Det gäller bland annat avtalets giltighet, de samverkande kommunernas ansvar, inträde i och utträde ur den gemensamma nämnden, ekonomiska förutsättningar och om det skulle uppstå tvister.

Delegationsordning

Tilldelas den gemensamma nämnden uppdraget av de tobaksfria nikotinprodukterna behöver delegationsordningen revideras, ett förslag har tagits fram där den nya lagen har införts. I samband med detta har en översyn av delegationsordningar gjorts med vissa mindre ändringar: då vissa paragrafer har bytt nummer har dessa korrigerats, punkt 3.1.11 har lagts till då den saknades och vissa språkliga ändringar har gjorts. De ändringar som är gjorda är markerade med gult, och text som ska tas bort är överstruken och markerad med rött.

Bilagor

1. Förslag till revidering av reglemente
2. Förslag till revidering av samarbetsavtal
3. Förslag till avgift gällande tobaksfria nikotinprodukter
4. Förslag till reviderad delegationsordning för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Beslutet ska skickas till

Samtliga samverkande kommuner i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Slutligt beslutsorgan

Punkt 1-4: Kommunfullmäktige i respektive samverkande kommun

Punkt 5: Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Marcus Tell
Enhetschef ATL-kontoret

REGLEMENTE

1. Parter

Detta reglemente gäller mellan de kommuner som ingår i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (nedan ATL-nämnden). Värdkommun för ATL-nämnden är Falu kommun.

Reglementet gäller nedanstående parter.

Borlänge Kommun	210000–2262
Falu kommun	212000–2221
Gagnef kommun	212000–2155
Hedemora kommun	212000–2254
Ludvika kommun	212000–2270
Säters kommun	212000–2247
Smedjebackens kommun	212000–2205

Utöver vad som föreskrivs om gemensamma nämnder i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente samt det som överenskommits i ett särskilt samarbetsavtal mellan kommunerna.

2. Uppgifter

ATL-nämnden ska svara för kommunernas lagliga skyldigheter enligt:

- alkohollagen (2010:1622)
- lag om tobak och liknande produkter (2018:2088) exklusive tillsyn av rökfria miljöer (7 kap 3 § p 5)
- lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)
- lag om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257)

Nämnden ska i enlighet med värdkommunens ekonomiska styrprinciper redovisa till respektive kommunfullmäktige det ekonomiska utfallet samt hur verksamheten bedrivits och utvecklats.

3. Sammansättning

Varje deltagande kommun i ATL-nämnden ska utse en ledamot och en ersättare var. Ordförandeskapet åligger utsedd person i Falu kommun, vice ordförande är utsedd person i Borlänge kommun.

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer. Nämnden sammanträder i Falu kommun om inte nämnden själv bestämmer annat.

4. Beslutsfattande

Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Nämnden ska besluta om delegering av nämndens uppgifter.

Nämnden ska vid behov samråda med styrelser och nämnder i de samverkande kommunerna. Innan beslut fattas i nämnden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska kommunikering ske till samtliga samverkande kommuner för att ges tillfälle att ta ställning. Beslut om avgifter inom verksamhetsområdet ska inte ingå i den gemensamma nämndens uppgifter.

5. Ersättarnas tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare från den kommun som valt ledamoten tjänstgöra i ledamotens ställe. Om även kommunens ersättare är förhindrad att inställa sig kallas annan ersättare in till tjänstgöring från övriga kommuner enligt ett rullande schema med ordningen: Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Smedjebacken och Säter. Under 2023 kallas i första hand ersättaren från Borlänge, under 2024 ersättaren från Falun och sedan fortsätter det med ett år i taget för varje kommun.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Ersättarna har rätt att närvara och yttra sig på sammanträde även när de inte tjänstgör.

6. Ersättning till ledamot och ersättare

Ledamot och ersättare i nämnden ska erhålla ersättning för uppdraget från den kommun som valt ledamoten och ersättaren i enlighet med den kommunens ersättningsregler för förtroendevalda.

Även kostnader i samband med inställelse och tjänstgöring i den gemensamma nämnden bekostas av den kommun som valt ledamoten och ersättaren.

7. Anmälan av förhinder

En ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till nämndens sekretariat, som är miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens nämndsekreterare, och som inkallar ersättare som står i tur att tjänstgöra och som inte redan kallats in.

8. Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen ska vara skriftlig eller elektronisk och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Sammanträdet är normalt fysiskt, men ordföranden kan besluta att sammanträdet ska ske på distans.

Kallelsen ska på lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare senast sju dagar före sammanträdesdagen. Kallelsen ska även tillställas respektive kommun för kännedom.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller vice ordföranden kan kalla till sammanträde ska den ledamot som har längst tjänstgöringstid i ATL-nämnden göra detta, och vid lika tjänstgöringstid för flera ledamöter den som är till åldern äldst.

9. Ersättare för ordföranden

Om varken ordföranden eller vice ordföranden kan delta i ett sammanträde eller del av ett sammanträde fullgör den ledamot som har längst tjänstgöringstid i nämnden ordförandens uppgifter. Vid lika tjänstgöringstid för flera ledamöter utses den som är till åldern äldst. Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget under längre tid än en månad får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

10. Justering och anslag av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan nämnden justerar den.

Nämndens protokoll ska tillkännages på var och en av de samverkande kommunernas anslagstavlor.

Protokollen ska tillställas samtliga samverkande kommuner och de samverkande kommunernas revisorer.

11. Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligen.

Motiveringen ska lämnas före den tidpunkt som har fastställts för justering av protokollet.

12. Dataskyddsförordningen

ATL-nämnden är inom sitt verksamhetsområde, personuppgiftsansvarig enligt dataskyddsförordningen.

13. Delgivning

Delgivning med nämnden sker med ordföranden eller en anställd som nämnden bestämmer.

14. Undertecknande av handlingar och expediering

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutats av nämnden ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne av vice ordföranden och kontrasigneras av anställd som nämnden bestämmer. I övrigt bestämmer nämnden vem som ska underteckna handlingar.

15. Mandatperioden

Mandatperioden ska följa de ordinarie mandatperioderna.

Nämndens verksamhet ska dock upphöra under löpande mandatperiod om parternas överenskommelse upphör att gälla före periodens utgång.

16. Utskott

Gemensamma nämnden får inte inrätta utskott.

Samarbetsavtal

1. Parter

Detta samarbetsavtal gäller mellan de kommuner som ingår i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (nedan ATL-nämnden) och i enlighet med kommunallagen (2017:725) 9 kap. 19 – 35 §§. Världkommun för ATL-nämnden är Falu kommun.

Samarbetsavtalet gäller nedanstående parter.

Borlänge Kommun	210000–2262
Falu kommun	212000–2221
Gagnef kommun	212000–2155
Hedemora kommun	212000–2254
Ludvika kommun	212000–2270
Säters kommun	212000–2247
Smedjebackens kommun	212000–2205

2. Syfte

ATL-nämnden ska svara för kommunernas lagliga skyldigheter enligt:

- alkohollagen (2010:1622)
- lag om tobak och liknande produkter (2018:2088) exklusive tillsyn av rökfria miljöer (7 kap 3 § p 5)
- lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)
- lag om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257)

3. Avtalets giltighet

Detta samverkansavtal gäller till och med 31 december 2026 och förlängs automatiskt med fyra (4) år i taget såvida inte avtalet och sägs upp senast 15 månader innan avtalets utgång.

4. Samverkanskommunernas ansvar

Kommunerna förbinder sig att ingå i och följa vad som regleras kring arbetet i ATL-nämnden i enlighet med vad som framgår av detta avtal med bilagor. Det innebär bland annat att varje kommun ska följa gällande lagstiftning och styrdokument inom ramen för denna samverkan.

Kommunerna inklusive världkommunen har ett gemensamt ansvar gentemot medborgarna som innebär att respektive kommun ska kunna hjälpa en medborgare som vänder sig till kommunen och yrkar skadestånd med anledning av personuppgiftshandlingen, jämför artikel 26 i dataskyddsförordningen. Den kommun som tar emot skadeståndsanspråket lämnar över detta till världkommunen för hantering. Denna hantering ska tillförsäkra den registrerades rättigheter enligt dataskyddsförordningen.

5. Ordförandeskap

Ordförandeskapet åligger utsedd person i Falu kommun. Vice ordförande är utsedd person i

Borlänge kommun

6. Vårdkommunens ansvar och åtagande

Vårdkommun för ATL-nämnden är Falu kommun. Uppdraget som vårdkommun sträcker sig under hela avtalsperioden.

Vårdkommunens åtagande är följande;

- Ansvara för diarieföring, dokumenthantering, arkivering
- Sammankalla till ATL-nämndens möten
- Att Falu kommuns dataskyddsombud ska vara parternas övergripande dataskyddsombud
- Upprätta årlig budget
- Sammanställa en årlig redovisning
- Att genom utsedd behörig person, föra parternas talan inför domstol och andra myndigheter samt företräda kommunerna vid anspråk om skadestånd.
- Att åta sig att genomföra uppdraget på ett professionellt sätt med för ändamålet kvalificerade och kompetenta resurser.

För detta arbete ersätter övriga kommuner Falu kommun enligt punkt *10 Ekonomiska förutsättningar, budget och fakturering.*

7. Kontaktpersoner

Varje kommun ska utse en kontaktperson och meddela namn och kontaktuppgifter till vårdkommunen.

8. Inträde i ATL-nämnden

För part som vill ansluta sig till samverkan i ett senare skede kan ett inträde vara möjligt under förutsättning att alla parter godkänner det. Inträde ska ske i samband med nytt budgetår (1 januari), beslut om inträde ska ha skett senast sex (6) månader innan budgetårets slut (30 juni).

9. Utträde ur ATL-nämnden

Alla parter ingår och deltar i denna samverkan i sin helhet en stödande och samordnande roll, part kan inte välja att delta enbart i vissa delar av samverkan. Önskar part frånträda del av samverkan räknas det som en begäran om utträde ur ATL-nämnden i sin helhet. En utträdande part har fortsatt ansvar (så kallat retroaktivt ansvar) för eventuella sanktionsavgifter och skadestånd till följd av en inträffad personuppgiftsincident enligt dataskyddsförordningen eller andra skador man orsakat och har ansvar för och som uppkommit under den tid som kommunen fortfarande var part i ATL-nämnden. Efter att en part begärt utträde ska personuppgifterna i det gemensamma systemet och som tillhör den utträdande kommunen gallras i enlighet med gällande lagstiftning och styrdokument och/eller lämnas tillbaka till den utträdande kommunen.

En begäran om utträde ur ATL-nämnden ska vara skriftlig, undertecknad av behörig företrädare och vara vårdkommunen till handa senast sex (6) månader innan innevarande budgetår löper ut. Utträde ur ATL-nämnden sker i samband med att nytt budgetår startar.

Vårdkommunen ansvarar i sin tur för att övriga parter får del av utträdet. Efter att begäran om utträde lämnats in ska arbetet och de ekonomiska skyldigheterna fortskrida enligt plan tills utträdet sker. Den uppsägande parten har rätt att avstå från kostnader och skyldigheter som inte fanns beslutade innan uppsägningen.

I de fall en part frånträder samverkan fortsätter övriga parter samverkan enligt samma villkor som tidigare.

Uppdraget som vårdkommun kan sägas upp av vårdkommunen och/eller övriga parter gemensamt i enlighet med denna punkt.

10. Ekonomiska förutsättningar, budget och fakturering

ATL-nämnden har en gemensam budget för verksamheten. Verksamheten bekostas till stor del genom intäkter från avgifter men även genom att parterna betalar en nettokostnad. Intäkterna från respektive verksamhetsområde förs direkt till ATL-nämnden, och de ingående kommunerna betalar in respektive nettokostnad till ATL-nämnden.

Den faktiska nettokostnaden regleras inför varje år. Respektive kommuns nettokostnad beräknas i budgeten för året och fastställs vid årsbokslutet då en avräkning görs.

ATL-nämnden ska framöver ha gemensamma avgifter i samtliga kommuner för att leva upp till likställighetsprincipen i kommunallagen. Beslut om nya avgifter/taxor inom verksamhetsområdet ska fattas av varje kommuns kommunfullmäktige.

11. Verksamhetsberättelse

En verksamhetsberättelse som beskriver det gångna verksamhetsåret ska tillställas varje kommuns kommunfullmäktige senast den 30 april året efter verksamhetsåret.

Verksamhetsberättelsen bör innehålla statistik över bland annat antalet tillstånd och ärenden. Verksamhetsberättelsen ska innehålla en uppföljning av verksamhetsplanen för året som gått.

12. ATL-nämndens gemensamma riktlinjer

ATL-nämnden ska ha gemensamma riktlinjer för alla de ingående kommunerna som tillämpas inom respektive verksamhetsområde.

13. Upplåtelse av avtal

Ingen av parterna får upplåta någon rättighet eller ingå avtal med tredje part som kan få konsekvenser för detta avtal utan att ha erhållit samtliga övriga parters skriftliga godkännande.

14. Omförhandling av samverkansavtal

Om väsentlig grund föreligger får part påkalla omförhandling av hela eller delar av detta avtal. En påkallad omförhandling ska ske skriftligt och skickas till den gemensamma nämnden via vårdkommunen. Beslut om omförhandling eller ändring i fråga som rör avtalet kan endast tas av samtliga parter gemensamt efter samråd dem emellan.

Om parterna efter omförhandling inte kan enas om ändringar/tillägg gäller avtalet på oförändrade villkor till dess att avtalet upphör för part enligt vad som stadgas i punkt 9 Utträde ur ATL-nämnden.

Förhandlingar befriar inte parterna från att fullfölja avtalet.

15. Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg ska ske skriftligen och vara undertecknade av samtliga parter genom behörig företrädare som har delegation att underteckna detta avtal för att vara gällande.

16. Befrielsegrund (force majeure)

Part ska vara befriad från ansvar, skadestånd och andra påföljder om fullgörandet av visst åtagande förhindras eller väsentligen försvåras av omständigheter som parten inte rimligen kunnat råda över eller förutse. Exempel på detta är krig, revolution, strejk, lockout, blockad, brand, pandemi/epidemi, myndighetsåtgärd, miljökatastrofer eller liknande förhållanden.

17. Hävning

Parterna är överens om att en part inte kan häva detta samverkansavtal. Om en part vill träda ur samverkansavtalet gäller reglerna i punkt 9 Utråde ur ATL-nämnden.

18. Tvist

Tvister angående tolkning och/eller tillämpning av detta avtal, och övriga överenskommelser mellan parterna, ska i första hand lösas genom förhandling mellan parterna. För den händelse överenskommelse inte kan träffas ska tvist avgöras av svensk allmän domstol och enligt svensk rätt.

Det ankommer på parterna att genom tydlig kommunikation och god vilja lösa problemställningar för att undvika tvister.

Avtalet har upprättats i 7 kopior varav parterna tagit var sitt.

PART	BEHÖRIG FÖRETRÄDARE
BORLÄNGE KOMMUN	
FALU KOMMUN (VÄRDKOMMUN)	
GAGNEFS KOMMUN	
HEDEMORA KOMMUN	
LUDVIKA KOMMUN	
SMEDJEBACKENS KOMMUN	
SÄTERS KOMMUN	

Förslag till avgift gällande tobaksfria nikotinprodukter

Riksdagen har den 21 juni 2022 beslutat om lag om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257) som träder i kraft den 1 augusti 2022. Kommunens rätt att ta ut avgifter anges i 2 kap. 5 § kommunallagen:

Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.

I 40 § lag om tobaksfria nikotinprodukter anges att:

En kommun får ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt 17 §.

Förslag på avgift

Utifrån ovanstående föreslås att kommunfullmäktige i samtliga deltagande kommuner i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel beslutar att tillsynsavgiften för tobaksfria nikotinprodukter ska vara 3,2 % av prisbasbeloppet. Det är samma tillsynsavgift som för de andra anmälningspliktiga varorna folköl samt e-cigarett och påfyllningsbehållare i Borlänge, Falun, Hedemora, Ludvika, Smedjebacken och Säter. 3,2 % av prisbasbeloppet medför att avgiften för 2022 är 1 600 kronor.

För att samma tillsynsavgifter ska gälla samtliga anmälningspliktiga varor föreslås att Gagnefs kommun beslutar att tillsynsavgiften för folköl samt e-cigarett och påfyllningsbehållare ska vara 3,2 % av prisbasbeloppet. För att tillsynsavgifterna ska vara lika i alla deltagande kommuner föreslås Gagnefs kommun att besluta att tillsynsavgiften för tobak ska vara 8,4 % av prisbasbeloppet, samt att tillsynsavgiften för receptfria läkemedel ska vara 1,1 % av prisbasbeloppet. Eftersom tillsynsavgifterna för tobak, folköl, e-cigarett och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel har fakturerats för 2022 bör beslut om nya tillsynsavgifter för dessa varor gälla från och med 2023.

Tillämpningsregler för avgifterna

Tillsynsavgifterna för tobaksfria nikotinprodukter bör gälla från 1 augusti 2022 då lagen om tobaksfria nikotinprodukter trädde i kraft. De försäljningsställen som säljer tobaksfria nikotinprodukter och där tillsyn genomförs faktureras för tillsynen i efterhand under 2022. Från och med 2023 kommer avgiften att faktureras samtidigt som tillsynsavgiften för tobak, folköl, e-cigarett och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel.

Avgifterna föreslås beräknas och tillämpas på samma sätt som avgifterna för tobak, e-cigarett och påfyllningsbehållare, folköl och receptfria läkemedel. Det innebär bland annat att beloppet avrundas uppåt till närmaste 100-tal kronor.

Kf § 17 Lönepolicy

KS2022/0296

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta anta reviderad lönepolicy.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Personalchefen redovisar förslag till ändringar i lönepolicy.

**SÄTERS
KOMMUN**

SÄTERS
KOMMUN

Lönepolicy

Underrubrik

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Lönepolicy	Policy	Samtliga medarbetare
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
	HR enheten	
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer

Författningsstöd
Revidering
2022-
Bör revideras senast

Innehåll

1	Inledning	5
1.1	Grundläggande principer	5
1.2	Målgrupp	5
1.3	Styrdokument och relaterad information	5
2	Ansvarsfördelning	6
3	Ändrade arbetsuppgifter	6
4	Enskilda överenskommelser vid förändrade arbetsuppgifter	6
5	Lönetillägg	7
6	Vikariebesättning vid ställföreträdarskap	7
7	Lönekartläggning	7
8	Löneöversyn	8
8.1	Överläggning och avstämning	9
8.2	Övergripande lönekriterier för medarbetare	9
8.3	Övergripande lönekriterier för chefer	9
8.4	Medarbetar- och lönesamtal	10
9	Lönesättning vid intern rekrytering	11
10	Nyanställning	11
11	Omplacering	12
11.1	Reglering av lön vid omplacering, regleras i HÖK med respektive förbund	12

1 Inledning

Inledning Sätters kommuns lönepolitik ska spegla kommunens personalpolitik och skapa grunden för kommunen att kunna rekrytera, behålla och stimulera medarbetare. Lönepolicyen är beslutad av kommunfullmäktige och gäller för samtliga verksamheter. En väl förankrad lönepolitik är ett effektivt styrmedel när det gäller att uppfylla kommunens övergripande mål.

Förändringar av löner och anställningsvillkor får stor betydelse för kommunens samlade ekonomi. Det är viktigt att i det lönepolitiska arbetet ta hänsyn till både de kort- och långsiktiga följderna för verksamheten.

Lönen ska vara likartad mellan kommunens lika och likvärdiga arbeten. Skillnader i lönesättning på grund av kön, funktionshinder, etnicitet, sexuell läggning eller anställningsform ska inte förekomma. Kommunens förvaltningar konkurrerar inte lönemässigt mellan sig, men kommunen ska stimulera till personlörörligheten. Byte av befattning med samma typ av uppgifter och/eller ansvar är inte skäl till löneförändringar utan ska hanteras i löneöversynen

1.1 Grundläggande principer

Arbetets svårighet och den anställdes utveckling, kompetens och arbetsresultat är grunden för lönesättningen. Lönen på individnivå ska avgöras på den nivå i organisationen där den enskildes resultat kan bedömas. Lönepolitiken skall vara känd och förankrad bland chefer och medarbetare.

Lönepolitiken skall ha ett långsiktigt syfte och verka för en praktisk och resultatnriktad lönesättning och bidra till en lönedifferentiering som av de anställda uppfattas som rättvis och tydlig. Lönesättningen skall utgå från gällande lagar, avtal och andra föreskrifter.

1.2 Målgrupp

Samtliga medarbetare

1.3 Styrdokument och relaterad information

Medarbetarpolicy, HÖK med respektive arbetstagarorganisation

2 Ansvarsfördelning

- Kommundirektören har i samråd med ledningsgrupp och HR-chef det övergripande ansvaret för ett gemensamt förhållningssätt kring lönefrågor. Förankrar lönekriteriearbetet och följer upp att medarbetarsamtal genomförs. Ansvarar för att cheferna inom respektive förvaltning har god kännedom om Sätters kommuns lönepolitik och har den information och utbildning som krävs.
- Närmaste chef genomför medarbetarsamtal med medarbetarna minst en gång varje år. Målet är att strukturerade samtal med medarbetare ska föras oftare. Sätter lön utifrån dialog chef- medarbetare där den modellen fastställs. Ger förslag på ny lön för medarbetare med traditionell förhandling. Ansvarar för att Säter kommuns lönepolicy följs.
- Personalenheten
Ger stöd kring lönefrågor. Genomför tillsammans med förvaltningarna överläggningar och avstämningar med de fackliga organisationerna inför löneöversynen.
Svarar för underlag inför löneöversynen, löneanalyser och lönekartläggningar.

3 Ändrade arbetsuppgifter

Förändringar av arbetsinnehåll och ansvarstagande är en naturlig utveckling i de flesta befattningar och innebär inte att ny lönesättning ska göras. Grundprincipen är att förändrade arbetsuppgifter ska hanteras i löneöversynen. För att kunna bedöma om befattningen ändrats så att det är skäligt att göra en ny löneprövning av befattningen ska samma kriterier som i arbetsvärderingen användas.

Ändringar som påverkar lönen kan endast ske efter godkännande av personalchef

4 Enskilda överenskommelser vid förändrade arbetsuppgifter

Sätters kommuns principiella inställning i frågan om enskilda överenskommelser mellan löneöversynstillfällena är att det ska ske endast då synnerliga skäl föreligger. Ett sådant skäl kan vara då arbetsuppgifterna förändrats avsevärt och stadigvarande. I överenskommelsen (anställningsinformationen) ska det tydlig framgå när personen ska ingå i nästa löneöversyn. Beslut om enskild överenskommelse ska fattas av sektorchef

och godkännas av personalchef. Gällande frågor om anställning och lönesättning av chefer ska alltid dialog föras med närmaste chef och godkännas av personalchefen.

5 Lönetillägg

Sätters kommun är mycket restriktiv med lönetillägg. I de fall då lönetillägg kan användas ska uppdraget vara tidsbegränsat och tydligt definierat. Förändrade arbetsuppgifter eller utökat ansvar som ingår i befattningen ska hanteras i löneöversynen. Beslutet av lönetillägg ska dokumenteras på därav avsedd blankett och med tydlig motivering. Beslut om lönetillägg görs av sektorchef och personalchef i samråd.

6 Vikariebesättning vid ställföreträdarskap

Om det finns behov att utse en ställföreträdande eller vikarierande chef vid ordinarie chefs frånvaro ska bedömas från fall till fall. För frånvaro under fyra veckor utses ingen ersättare om det inte finns särskilda skäl. Att göra en överordnandes arbetsuppgifter i dennes frånvaro kan vara en del av medarbetarens arbetsuppgifter och vara en del av den individuella bedömningen i löneöversynen.

Medarbetare som får ersättning för uppdraget ersätter chefen både i arbetsuppgifter och i ansvar. Gällande arbetsmiljöansvar så kvarstår den skriftliga uppgiftsfördelning som finns och följer inte med ställföreträdarskapet.

Nivå på ersättning ska ske i samråd med personalchef. Vid oenighet avgör personalchef.

7 Lönekartläggning

Lönekartläggning ska säkerställa att alla ges lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Arbetsgivare ska årligen kartlägga och analysera löner mellan kvinnor och män som utför arbete som är att betrakta lika eller likvärdigt. Detta gör man för att kunna upptäcka, åtgärda och förebygga löneskillnader som inte kan förklaras med könsneutrala argument.

Arbetsvärdering är en systematisk metod att jämföra olika arbeten genom att värdera de krav arbetsuppgifterna ställer på den anställde. Kraven i arbetet motsvaras av den kompetens som krävs för att utföra arbetsuppgifterna på ett fullgott sätt.

Arbetsvärdering utgör en hjälp i lönesättningsarbetet men kan även utgöra ett underlag för diskussion mellan chef och medarbetare om innehåll och förändring/utveckling av arbetsuppgifter, prestationsvärdering och kompetensbehov.

8 Löneöversyn

Enligt de centrala avtalen görs en översyn av alla medarbetares löner.

Förutsättningarna regleras i de centrala avtalen och i de överläggningar som görs lokalt med respektive facklig organisation.

I samband med löneöversyn ska chefen värdera medarbetarens prestation och dennes bidrag till verksamhetens mål utifrån de individuella lönekriterier som gäller för verksamheten. Medarbetarna ska veta på vilka grunder lönen sätts och av vem.

Varje verksamhet eller arbetsplats kan själva ta fram kriterier för lönesättning. Detta för att så nära verksamheten som möjligt skapa förståelse för koppling mellan uppdrag, mål och resultat. Lönekriterier ska ha tydlig koppling mot uppdraget. För verksamheter som inte arbetat fram egna kriterier finns kommunövergripande lönekriterier.

Lönen ska spegla sambandet mellan uppdraget, mål, resultat och lön. Goda arbetsprestationer ska premieras. Vad som är goda arbetsprestationer har sin grund i verksamhetens uppdrag, mål och fastlagda lönekriterier

Vid löneöversynen kan inte löften ges om utfall i kommande löneöversyner

- Chefer ska tydligt klargöra vad som förväntas av varje medarbetare utifrån tydliga kommunicerade uppdrag.
- Chefer ska genomföra årliga medarbetar- och lönesamtal.
- Medarbetare ska känna till vad som förväntas av dem.
- Chefens ansvar för lönesättning gäller både för tillsvidare- och tidsbegränsat anställda.

Föräldralediga ska inte missgynnas. Den värdering som gällde då medarbetaren senast var i tjänst ska vara grunden vid lönesättningen.

Även medarbetare med lång sjukledighet ska ingå i löneöversynen.

Vid tjänsteledigheter ska individuell prövning göras om befattningen ska ingå i löneöversynen eller om lönesättning ska ske när medarbetaren återgår i arbete

8.1 Överläggning och avstämning

- Överläggning inför löneöversyn genomförs av personalenheten och de fackliga organisationerna
- Avstämning efter löneöversyn genomförs av personalenheten och de fackliga organisationerna. Innan avstämning ska medarbetare ha besked om ny lön.
- Används traditionell förhandling ska besked om ny lön ges när förhandlingen är slutförd.

8.2 Övergripande lönekriterier för medarbetare

Följande områden ingår i bedömningen. Lokala anpassningar görs i av kriterierna i verksamheterna vid behov

Medarbetarskap
Ekonomi
Verksamhet
Samverkan i uppdraget
Arbetsmiljö
Resultat

8.3 Övergripande lönekriterier för chefer

Ledarskap
Ekonomi
Verksamhet
Samverkan
Arbetsmiljö
Resultat

8.4 Medarbetar- och lönesamtal

Medarbetarsamtal och lönesamtal hör ihop, de kan genomföras vid samma tillfälle om medarbetare och chef är överens om det och att den fackliga organisationen godkänt men en tydlig markering mellan samtalen krävs. Medarbetarsamtal ska genomföras minst en gång per år men helst med tätare regelbundenhet

Medarbetarsamtalet ska innehålla:

- Uppdraget
- Mål och planering
- Uppföljning sedan senaste samtal
- Feedback på resultat och prestation
- Genomgång av arbetsmiljö och OSA
- Vid behov en individuell utvecklingsplan

Lönesamtal är ingen förhandling mellan chef och medarbetare men ska ske i dialog och arbetsgivaren ska kunna förklara på vilka grunder den nya lönen sätts.

Att lönen ska förändras vid löneöversynen är inte självklart men när ingen löneutveckling sker ska det finnas kommunicerade skäl till detta. Det kan t ex vara en prestation som är lägre än den lön medarbetaren redan har eller att lönesättning har skett på en högre nivå än vad som är skäligt för befattningen

Lönesamtal kan genomföras på två sätt

- Lönesättandesamtal – resultat och prestation samt ny lön vid ett och samma samtal
- Lönesamtal - ett samtal om resultat och ett resultatsamtal.

Det kan vara olika form på samtalen utifrån olika överenskommelser med olika fackliga organisationer. Inför lönesamtalet ska chefen värdera medarbetarens arbetsprestationer utifrån medarbetarens uppdrag och mål. Lönesamtalet ska innehålla:

Bedömning av individuell prestation utifrån, - yrkesskicklighet -
utvecklingsförmåga

- Lönen ska ha en verklig koppling till medarbetarens arbetsresultat.
- förmåga att nå mål och goda resultat
- förmåga att planera, organisera och följa upp arbetet.

9 Lönesättning vid intern rekrytering

Vid byte mellan likvärdiga befattningar görs ingen ny löneprövning.

Internrekryteringar till annan typ av befattning är att betrakta som nyanställningar och lönen ska ses över som vid nyanställning. Byte till en befattning med lägre krav på utbildning eller lägre kvalifikationer kan medföra en lägre lön utifrån den befattningens löneläge. Vid löneprövning finns ingen garanti för löneförändring. Bedömningen vid varje enskilt fall görs i samråd med personalchef, vid oenighet beslutar personalchef

10 Nyanställning

Vid nyanställning sätts lön av lönesättande chef i samråd med personalchef. Vid oenighet tas beslut av personalchef. I de fall där fastställda löneriktlinjer finns sätts lön av närmsta chef. Lönesättning görs vanligtvis för ett år och befattningen ingår inte i kommande löneöversyn. Vad som gäller ska framgå av anställningsinformationen. Lönesättning kan göras för längre period i speciella fall, det skall i så fall framgå i anställningsavtalet. Vid anställningar efter den 1 december gäller lönesättningen alltid för nästkommande år.

Om anställning vid ett tidigare datum inte ska ingå i kommande löneöversynen ska detta framgå av anställningsavtalet.

Lönen ska sättas med hänsyn till de faktorer som redovisas nedan och landa på en lönepolitisk försvarbar nivå. För höga ingångslöner utan tydliga objektiva skäl får en oönskad lönedrivande effekt. För låga ingångslöner skapar problem i kommande löneöversyner. Lönesättande chef ansvarar för att lönesättningarna ligger på de nivåer som är lönepolitiskt och ekonomiskt försvarbara. Lönen ska sättas utifrån den faktiska bedömning som görs. Lönesättningen vid anställningen är en överenskommelse mellan medarbetare och chef. Löften om framtida nivåer av löneökningar i samband med anställning kan aldrig ges.

I Sätters kommun ska ingen anställas utan att lönen är överenskommen innan anställningen börjar. Är det fråga om befattning där övertidsersättning ingår i överenskommen lön, ska detta framgå av anställningsavtalet

Följande faktorer ska beaktas vid lönesättning av nyanställd:

- Befattningens krav på
 - Ansvarstagande, arbetsinsats/komplexitet/ansträngningar, arbetsmiljö, kompetens
- Utbildningsbakgrund

- erforderlig utbildning
- annan adekvat utbildning
- Den nyanställdes erfarenhet
 - i yrket, i yrkeslivet, andra erfarenheter av betydelse
- Aktuellt löneläge för motsvarande eller likvärdig befattningen i Sätters kommun
- Eventuellt marknadsläge

11 Omplacering

Omplaceringen kan ske till alla typer av befattningar. Omplacering kan göras av olika orsaker, de vanligaste är på grund av medicinska skäl, organisationsförändringar eller eget val. Vid omplaceringen av eget val ska lönesättning göras utifrån den nya befattnings löneläge. Vid omplacering av medicinska skäl eller organisationsförändringar till en befattning med lägre löneläge tillämpas HÖK.

11.1 Reglering av lön vid omplacering, regleras i HÖK med respektive förbund

HÖK 20 Svenska kommunalarbetsförbundet, OFR Allmän kommunal verksamhet (AKV) Vision Akademikerförbundet SSR Ledarna Teaterförbundet,

HÖK 21 Lärarnas samverkansråd

Lön vid annan anställning på grund av organisatoriska skäl eller sjukdom 10.

Om inte annat överenskoms mellan arbetsgivare och arbetstagare och/eller arbetstagarorganisation gäller följande:

Om en arbetstagare på grund av organisatoriska skäl eller sjukdom omplaceras till en annan anställning utanför anställningsavtalet och överenskommelse träffats om lägre lön utges ett tillägg till arbetstagaren. Tillägget utgörs av mellanskillnaden mellan den gamla och den nya lönen. De första 12 månaderna utbetalas hela tillägget. Därefter minskas tillägget med 1/12 av tillägget per kalendermånad. Om den nya anställningen innebär lägre sysselsättningsgrad reduceras tillägget enligt följande $(a - b) \times c = d$ a = ursprunglig lön vid heltid b = ny lön vid heltid c = ny sysselsättningsgrad d = tillägg Vid stadigvarande förflyttning enligt AB § 6 tillämpas inte denna reglering. För det fall avvikande lokal överenskommelse har träffats som reglerar ovanstående äger dessa fortsatt giltighet.

HÖK 22, Vårdförbundet

Punkt 4 nedan gäller t.o.m. 2022-09-30

Lön vid annan anställning på grund av organisatoriska skäl eller sjukdom 4. Om inte annat överenskoms mellan arbetsgivare och arbetstagare och/eller arbetstagarorganisation gäller följande. Om en arbetstagare på grund av organisatoriska skäl eller sjukdom omplaceras till en annan anställning utanför anställningsavtalet och överenskommelse träffats om lägre lön utges ett tillägg till arbetstagaren. Tillägget utgörs av mellanskillnaden mellan den gamla och den nya lönen. De första 12 månaderna utbetalas hela tillägget. Därefter minskas tillägget med 1/12 av tillägget per kalendermånad. Om den nya anställningen innebär lägre sysselsättningsgrad reduceras tillägget enligt följande $(a - b) \times c = d$ a = ursprunglig lön vid heltid b = ny lön vid heltid c = ny sysselsättningsgrad d = tillägg Vid stadigvarande förflyttning enligt AB § 6 tillämpas inte denna reglering. För det fall avvikande lokal överenskommelse har träffats som reglerar ovanstående äger dessa fortsatt giltighet.

Punkt 4 nedan gäller fr.o.m. 2022-10-01

Lön vid annan anställning på grund av organisatoriska skäl eller sjukdom 4. Om inte annat överenskoms mellan arbetsgivare och arbetstagare och/eller arbetstagarorganisation gäller följande:

Om en arbetstagare på grund av organisatoriska skäl eller sjukdom omplaceras till en annan anställning utanför anställningsavtalet och överenskommelse träffats om lägre lön utges ett tillägg till arbetstagaren. Tillägget utgörs av mellanskillnaden mellan den gamla och den nya lönen. Tillägget utbetalas de första 6 månaderna. Om den nya anställningen innebär lägre sysselsättningsgrad reduceras tillägget enligt följande $(a - b) \times c = d$ a = ursprunglig lön vid heltid b = ny lön vid heltid c = ny sysselsättningsgrad d = tillägg Vid stadigvarande förflyttning enligt AB § 6 tillämpas inte denna reglering. För det fall avvikande lokal överenskommelse har träffats som reglerar ovanstående äger dessa

Lönepolicy för Sätters kommun

Innehåll

Inledning.....	1
Grundläggande principer.....	2
Ansvarsfördelning.....	2
Ändrade arbetsuppgifter.....	2
Enskilda överenskommelser vid förändrade arbetsuppgifter.....	2
Lönetillägg	3
Vikariebesättning vid ställföreträdarskap	3
Lönekartläggning.....	3
Löneöversyn	3
Överläggning och avstämning	4
Övergripande lönekriterier för medarbetare.....	4
Övergripande lönekriterier för chefer.....	5
Medarbetar- och lönesamtal.....	5
Lönesättning vid intern rekrytering.....	6
Nyanställning.....	6
Omplacering	7
Reglering av lön vid omplacering, regleras i HÖK med respektive förbund.....	7

Inledning

Sätters kommuns lönepolitik ska spegla kommunens personalpolitik och skapa grunden för kommunen att kunna rekrytera, behålla och stimulera medarbetare. Lönepolicyn är beslutad av kommunfullmäktige och gäller för samtliga verksamheter.

En väl förankrad lönepolitik är ett effektivt styrmedel när det gäller att uppfylla kommunens övergripande mål.

Förändringar av löner och anställningsvillkor får stor betydelse för kommunens samlade ekonomi. Det är viktigt att i det lönepolitiska arbetet ta hänsyn till både de kort- och långsiktiga följderna för verksamheten.

Lönen ska vara likartad mellan kommunens lika och likvärdiga arbeten. Skillnader i lönesättning på grund av kön, funktionshinder, etnicitet, sexuell läggning eller anställningsform ska inte förekomma. Kommunens förvaltningar konkurrerar inte lönemässigt mellan sig, men kommunen ska stimulera

till personalrörligheten. Byte av befattning med samma typ av uppgifter och/eller ansvar är inte skäl till löneförändringar utan ska hanteras i löneöversynen

Grundläggande principer

Arbetets svårighet och den anställdes utveckling, kompetens och arbetsresultat är grunden för lönesättningen. Lönen på individnivå ska avgöras på den nivå i organisationen där den enskildes resultat kan bedömas. Lönepolitiken skall vara känd och förankrad bland chefer och medarbetare.

Lönepolitiken skall ha ett långsiktigt syfte och verka för en praktisk och resultatriktad lönesättning och bidra till en lönedifferentiering som av de anställda uppfattas som rättvis och tydlig.

Lönesättningen skall utgå från gällande lagar, avtal och andra föreskrifter.

Ansvarsfördelning

- Kommundirektören har i samråd med ledningsgrupp och personalchef det övergripande ansvaret för ett gemensamt förhållningssätt kring lönefrågor.
Förankrar lönekriteriearbetet och följer upp att medarbetarsamtal genomförs
Ansvarar för att cheferna inom respektive förvaltning har god kännedom om Sätters kommuns lönepolitik och har den information och utbildning som krävs.
- Närmaste chef genomför medarbetarsamtal med medarbetarna minst en gång varje år.
Målet är att strukturerade samtal med medarbetare ska föras oftare
Sätter lön utifrån dialog chef- medarbetare där den modellen fastställs
Ger förslag på ny lön för medarbetare med traditionell förhandling
Ansvarar för att Säter kommuns lönepolicy följs.
- Personalenheten
Ger stöd kring lönefrågor. Genomför tillsammans med förvaltningarna överläggningar och avstämningar med de fackliga organisationerna inför löneöversynen.
Svarar för underlag inför löneöversynen, löneanalyser och lönekartläggningar.

Ändrade arbetsuppgifter

Förändringar av arbetsinnehåll och ansvarstagande är en naturlig utveckling i de flesta befattningar och innebär inte att ny lönesättning ska göras. Grundprincipen är att förändrade arbetsuppgifter ska hanteras i löneöversynen. För att kunna bedöma om befattningen ändrats så att det är skäligt att göra en ny löneprövning av befattningen ska samma kriterier som i arbetsvärderingen användas.

Ändringar som påverkar lönen kan endast ske efter godkännande av personalchef

Enskilda överenskommelser vid förändrade arbetsuppgifter

Sätters kommuns principiella inställning i frågan om enskilda överenskommelser mellan löneöversynstillfällena är att det ska ske endast då synnerliga skäl föreligger. Ett sådant skäl kan vara då arbetsuppgifterna förändrats avsevärt och stadigvarande. I överenskommelsen (anställningsinformationen) ska det tydlig framgå när personen ska ingå i nästa löneöversyn. Beslut

om enskild överenskommelse ska fattas av sektorchef i samråd med **och godkännas av** personalchef. Gällande frågor om anställning och lönesättning av chefer ska alltid dialog föras med närmaste chef **och godkännas av** personalchefen.

Lönetillägg

Säters kommun är mycket restriktiv med lönetillägg. I de fall då lönetillägg kan användas ska uppdraget vara tidsbegränsat och tydligt definierat. Förändrade arbetsuppgifter eller utökat ansvar som ingår i befattningen ska hanteras i löneöversynen. Beslutet av lönetillägg ska dokumenteras på därav avsedd blankett och med tydlig motivering. Beslut om lönetillägg görs av **förvaltningschef** sektorschef och personalchef i samråd.

Vikariebesättning vid ställföreträdarskap

Om det finns behov att utse en ställföreträdande eller vikarierande chef vid ordinarie chefs frånvaro ska bedömmas från fall till fall. För frånvaro under fyra veckor utses ingen ersättare om det inte finns särskilda skäl. Att göra en överordnandes arbetsuppgifter i dennes frånvaro kan vara en del av medarbetarens arbetsuppgifter och vara en del av den individuella bedömningen i löneöversynen.

Medarbetare som får ersättning för uppdraget ersätter chefen både i arbetsuppgifter och i ansvar. Gällande arbetsmiljöansvar så kvarstår den skriftliga uppgiftsfördelning som finns och följer inte med ställföreträdarskapet.

Nivå på ersättning ska ske i samråd med ~~kommundirektör~~ eller personalchef. Vid oenighet avgör ~~kommundirektör~~ **personalchef**

Lönekartläggning

Lönekartläggning ska säkerställa att alla ges lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Arbetsgivare ska årligen kartlägga och analysera löner mellan kvinnor och män som utför arbete som är att betrakta lika eller likvärdigt. Detta gör man för att kunna upptäcka, åtgärda och förebygga löneskillnader som inte kan förklaras med könsneutrala argument.

Arbetsvärdering är en systematisk metod att jämföra olika arbeten genom att värdera de krav arbetsuppgifterna ställer på den anställde. Kraven i arbetet motsvaras av den kompetens som krävs för att utföra arbetsuppgifterna på ett fullgott sätt.

Arbetsvärdering utgör en hjälp i lönesättningsarbetet men kan även utgöra ett underlag för diskussion mellan chef och medarbetare om innehåll och förändring/utveckling av arbetsuppgifter, prestationsvärdering och kompetensbehov.

Löneöversyn

Enligt de centrala avtalen görs en översyn av alla medarbetares löner. Förutsättningarna regleras i de centrala avtalen och i de överläggningar som görs lokalt med respektive facklig organisation.

I samband med löneöversyn ska chefen värdera medarbetarens prestation och dennes bidrag till verksamhetens mål utifrån de individuella lönekriterier som gäller för verksamheten. Medarbetarna ska veta på vilka grunder lönen sätts och av vem.

Varje verksamhet eller arbetsplats kan själva ta fram kriterier för lönesättning. Detta för att så nära verksamheten som möjligt skapa förståelse för koppling mellan uppdrag, mål och resultat. Lönekriterier ska ha tydlig koppling mot uppdraget. För verksamheter som inte arbetat fram egna kriterier finns kommunövergripande lönekriterier.

Lönen ska spegla sambandet mellan uppdraget, mål, resultat och lön. Goda arbetsprestationer ska premieras. Vad som är goda arbetsprestationer har sin grund i verksamhetens uppdrag, mål och samt fastlagda lönekriterier

Vid löneöversynen kan inte löften ges om utfall i kommande löneöversyner

- Chefer ska tydligt klargöra vad som förväntas av varje medarbetare utifrån tydliga kommunicerade uppdrag.
- Chefer ska genomföra årliga medarbetar- och lönesamtal.
- Medarbetare ska känna till vad som förväntas av dem.
- Chefens ansvar för lönesättning gäller både för tillsvidare- och tidsbegränsat anställda.

Föräldralediga ska inte missgynnas. Den värdering som gällde då medarbetaren senast var i tjänst ska vara grunden vid lönesättningen.

Även medarbetare med lång sjukledighet ska ingå i löneöversynen.

Vid tjänsteledigheter ska individuell prövning göras om befattningen ska ingå i löneöversynen eller om lönesättning ska ske när medarbetaren återgår i arbete

Överläggning och avstämning

- Överläggning inför löneöversyn genomförs av personalenheten och de fackliga organisationerna
- Avstämning efter löneöversyn genomförs av personalenheten och de fackliga organisationerna. Innan avstämning ska medarbetare ha besked om ny lön.
- Används traditionell förhandling ska besked om ny lön ges när förhandlingen är slutförd.

Övergripande lönekriterier för medarbetare

Följande områden ingår i bedömningen. Lokala anpassningar görs i av kriterierna i verksamheterna vid behov

Medarbetarskap
Ekonomi
Verksamhet
Samverkan i uppdraget
Arbetsmiljö
Resultat

- ◆ ~~Arbetsprestation – ansvar – omdöme~~
 - ~~Förmåga att utföra och ta ansvar för den huvudsakliga uppdraget och arbetsuppgifter.~~
 - ~~Medansvar för enhetens gemensamma uppdrag och arbetsuppgifter.~~
 - ~~Förmåga att utveckla och förändra arbetsinnehållet i enlighet med verksamhetens mål.~~
 - ~~Omdöme ⇔ initiativförmåga ⇔ idériakedom.~~
- ◆ ~~Samverkan – samarbete – kommunikation~~
 - ~~Samarbetsförmåga.~~
 - ~~Förmåga att dela med sig av och ta till sig kunskaper och färdigheter.~~
 - ~~Serviceinriktat och etiskt förhållningssätt i kontakten med Säterbon och andra.~~
 - ~~Medverkan till ett positivt arbetsklimat.~~
- ◆ ~~Kompetensutveckling~~
 - ~~Förmåga och vilja att utveckla den egna kompetensen.~~
 - ~~Förmåga att använda sig av förvärvade kunskaper.~~

Övergripande lönekriterier för chefer

Ledarskap
Ekonomi
Verksamhet
Samverkan
Arbetsmiljö
Resultat

Medarbetar- och lönesamtal

Medarbetarsamtal och lönesamtal hör ihop, de kan genomföras vid samma tillfälle om medarbetare och chef är överens om det och att den fackliga organisationen godkännt men en tydlig markering mellan samtalen krävs. Medarbetarsamtal ska genomföras minst en gång per år men helst med tätare regelbundenhet

Medarbetarsamtalet ska innehålla:

- Uppdraget
- Mål och planering
- Uppföljning sedan senaste samtal
- Feedback på resultat och prestation
- Genomgång av arbetsmiljö och OSA
- Vid behov en individuell utvecklingsplan

Lönesamtal är ingen förhandling mellan chef och medarbetare men ska ske i dialog och arbetsgivaren ska kunna förklara på vilka grunder den nya lönen sätts.

Att lönen ska förändras vid löneöversynen är inte självklart men när ingen löneutveckling sker ska det finnas kommunicerade skäl till detta. Det kan tex en prestation som är lägre än den lön medarbetaren redan har eller att lönesättning har skett på en högre nivå än vad som är skäligt för befattningen

Lönesamtal kan genomföras på två sätt som två samtal.

Lönesättandesamtal – resultat och prestation samt ny lön vid ett och samma samtal

Lönesamtal - ett samtal om resultat och ett resultatsamtal. eller som ett lönesättande samtal då dialog för om resultat och ny lön vid samma tillfälle.

Det kan vara olika form på samtalen utifrån olika överenskommelser med olika fackliga organisationer. Inför lönesamtalet ska chefen värdera medarbetarens arbetsprestationer utifrån medarbetarens uppdrag och mål. Lönesamtalet ska innehålla:

Bedömning av individuell prestation utifrån, - yrkesskicklighet - utvecklingsförmåga

- Lönen ska ha en verklig koppling till medarbetarens arbetsresultat.
- förmåga att nå mål och goda resultat
- förmåga att planera, organisera och följa upp arbetet.

Lönesättning vid intern rekrytering

Vid byte mellan likvärdiga befattningar görs ingen ny löneprövning. Internrekryteringar till annan typ av befattning är att betrakta som nyanställningar och lönen ska ses över som vid nyanställning. Byte till en befattning med lägre krav på utbildning eller lägre kvalifikationer kan medföra en lägre lön utifrån den befattningens löneläge. Vid löneprövning finns ingen garanti för löneförändring.

Bedömningen vid varje enskilt fall görs i samråd med personalchef, vid oenighet beslutar personalchef

Nyanställning

Vid nyanställning sätts lönen av lönesättande chef i samråd med personalenheten personalchef. Vid oenighet tas beslut av kommundirektör personalchef. I de fall där fastställda löneriktlinjer finns sätts lönen av närmsta chef. Lönesättning görs vanligtvis för ett år och befattningen ingår inte i kommande löneöversyn. Vad som gäller ska framgå av anställningsinformationen. Lönesättning kan göras för längre period i speciella fall, det skall i så fall framgå i anställningsavtalet. Vid anställningar efter den 1 december gäller lönesättningen alltid för nästkommande år.

Om anställning vid ett tidigare datum inte ska ingå i kommande löneöversynen ska detta framgå av anställningsavtalet.

Lönen ska sättas med hänsyn till de faktorer som redovisas nedan och landa på en lönepolitisk försvarbar nivå. För höga ingångslöner utan tydliga objektiva skäl får en oönskad lönedrivande effekt. För låga ingångslöner skapar problem i kommande löneöversyner. Lönesättande chef ansvarar för

att lönesättningarna ligger på de nivåer som är lönepolitiskt och ekonomiskt försvarbara. Lönen ska sättas utifrån den faktiska bedömning som görs. Lönesättningen vid anställningen är en överenskommelse mellan medarbetare och chef. Löften om framtida nivåer av löneökningar i samband med anställning kan aldrig ges.

I Sätters kommun ska ingen anställas utan att lönen är överenskommen innan anställningen börjar. Är det fråga om befattning där övertidsersättning ingår i överenskommen lön, ska detta framgå av anställningsavtalet

Följande faktorer ska beaktas vid lönesättning av nyanställd:

- Befattningens krav på
 - Ansvarstagande, arbetsinsats/komplexitet/ansträngningar, arbetsmiljö, kompetens
- Utbildningsbakgrund
 - erforderlig utbildning
 - annan adekvat utbildning
- Den nyanställdes erfarenhet
 - i yrket, i yrkeslivet, andra erfarenheter av betydelse
- Aktuellt löneläge för motsvarande eller likvärdig befattningen i Sätters kommun
- Eventuellt marknadsläge

Omplacering

Omplaceringen kan ske till alla typer av befattningar. Omplacering kan göras av olika orsaker, de vanligaste är på grund av medicinska skäl, organisationsförändringar eller eget val. Vid omplaceringen av eget val ska lönesättning göras utifrån den nya befattningens löneläge. Vid omplacering av medicinska skäl eller organisationsförändringar till en befattning med lägre löneläge tillämpas HÖK.

Reglering av lön vid omplacering, regleras i HÖK med respektive förbund

Om inte annat överenskoms mellan arbetsgivare och arbetstagare och/eller arbetstagarorganisation gäller följande:

Om en arbetstagare på grund av organisatoriska skäl eller sjukdom omplaceras till en annan anställning utanför anställningsavtalet och överenskommelse träffats om lägre lön utges ett tillägg till arbetstagaren. Tillägget utgörs av skillnaden mellan den gamla och den nya lönen. De första tolv månaderna utbetalas hela tillägget. Därefter minskas tillägget med 1/12 av tillägget per kalendermånad.

Om den nya anställningen innebär lägre sysselsättningsgrad reduceras tillägget enligt följande

$$(a - b) \times c = d$$

a = ursprunglig lön vid heltid

b = ny lön vid heltid

c = ny sysselsättningsgrad

d = tillägg

Vid stadigvarande förflyttning enligt AB § 6 tillämpas inte denna reglering.

För det fall avvikande lokal överenskommelse har träffats som reglerar ovanstående äger dessa fortsatt giltighet.

HÖK 20 Svenska kommunalarbetsförbundet, OFR Allmän kommunal verksamhet (AKV) Vision Akademikerförbundet SSR Ledarna Teaterförbundet,

HÖK 21 Lärarnas samverkansråd

Lön vid annan anställning på grund av organisatoriska skäl eller sjukdom 10.

Om inte annat överenskoms mellan arbetsgivare och arbetstagare och/eller arbetstagarorganisation gäller följande:

Om en arbetstagare på grund av organisatoriska skäl eller sjukdom omplaceras till en annan anställning utanför anställningsavtalet och överenskommelse träffats om lägre lön utges ett tillägg till arbetstagaren. Tillägget utgörs av mellanskillnaden mellan den gamla och den nya lönen. De första 12 månaderna utbetalas hela tillägget. Därefter minskas tillägget med 1/12 av tillägget per kalendermånad. Om den nya anställningen innebär lägre sysselsättningsgrad reduceras tillägget enligt följande $(a - b) \times c = d$ a = ursprunglig lön vid heltid b = ny lön vid heltid c = ny sysselsättningsgrad d = tillägg Vid stadigvarande förflyttning enligt AB § 6 tillämpas inte denna reglering. För det fall avvikande lokal överenskommelse har träffats som reglerar ovanstående äger dessa fortsatt giltighet.

HÖK 22, Vårdförbundet

Punkt 4 nedan gäller t.o.m. 2022-09-30

Lön vid annan anställning på grund av organisatoriska skäl eller sjukdom 4. Om inte annat överenskoms mellan arbetsgivare och arbetstagare och/eller arbetstagarorganisation gäller följande. Om en arbetstagare på grund av organisatoriska skäl eller sjukdom omplaceras till en annan anställning utanför anställningsavtalet och överenskommelse träffats om lägre lön utges ett tillägg till arbetstagaren. Tillägget utgörs av mellanskillnaden mellan den gamla och den nya lönen. De första 12 månaderna utbetalas hela tillägget. Därefter minskas tillägget med 1/12 av tillägget per kalendermånad. Om den nya anställningen innebär lägre sysselsättningsgrad reduceras tillägget enligt följande $(a - b) \times c = d$ a = ursprunglig lön vid heltid b = ny lön vid heltid c = ny sysselsättningsgrad d = tillägg Vid stadigvarande förflyttning enligt AB § 6 tillämpas inte denna reglering.¹⁸ För det fall avvikande lokal överenskommelse har träffats som reglerar ovanstående äger dessa fortsatt giltighet.

Punkt 4 nedan gäller fr.o.m. 2022-10-01

Lön vid annan anställning på grund av organisatoriska skäl eller sjukdom 4. Om inte annat överenskoms mellan arbetsgivare och arbetstagare och/eller arbetstagarorganisation gäller följande: Om en arbetstagare på grund av organisatoriska skäl eller sjukdom omplaceras till en annan anställning utanför anställningsavtalet och överenskommelse träffats om lägre lön utges ett tillägg till arbetstagaren. Tillägget utgörs av mellanskillnaden mellan den gamla och den nya lönen. Tillägget utbetalas de första 6 månaderna. Om den nya anställningen innebär lägre sysselsättningsgrad reduceras tillägget enligt följande $(a - b) \times c = d$ a = ursprunglig lön vid heltid b = ny lön vid heltid c = ny sysselsättningsgrad d = tillägg Vid stadigvarande förflyttning enligt AB § 6 tillämpas inte denna reglering. För det fall avvikande lokal överenskommelse har träffats som reglerar ovanstående äger dessa fortsatt giltighet.

Kf § 18 Avgift Babysim

KS2022/0337

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktiga besluta om en avgift för babysim på 140 kr per tillfällen (ett barn och max två vuxna).

Ärendebeskrivning

Babysim kommer att erbjudas med start v 38, 2022 i varmvattenbassängen på Skönvik. Två grupper per vecka, en för föräldrar med barn från 3–7 månader samt en grupp för barn från 7–12 månader.

På barnens villkor tränas vattenvana på ett lekfullt sätt.

Bakgrund

Ett medborgarförslag om babysim i Skönvikshallen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2021-04-29 av Pär Kungsmark, Säter Medborgarens förslag ”Jag skulle vilja att Skönvikshallen börjar erbjuda babysim i Säter. Detta är en viktig del i barns utveckling och borde vara en del i det som kommunen erbjuder. Idag finns närmaste babysim i Borlänge som inte är möjligt för alla att nyttja.”

Yttrande fritidsenheten: Utifrån att varmvattenbassängen på Skönvik finns tillgänglig är det möjligt att erbjuda babysim i rätt temperatur för barn mellan ca 3 månader och 1 år. Babysim vänjer barnet vid att vara i vatten och ger barnet vattensäkerhet tidigt i livet. Babysim ger barnet trygghet, säkerhet och glädje i vattnet från en tidig ålder. I dagsläget saknas ledarkompetens för babysim i personalgruppen på Skönvikshallen. Under hösten 2021 ses möjligheten över för en utbildningsinsats och målet är att kunna erbjuda medborgarna babysim till våren 2022. Fritidsenheten ställer sig positiva till förslaget och föreslår att medborgarförslaget är bifallet.

Avgift Babysim

Förslag till beslut

Fritidsenheten föreslår fritidsutskottet anta förslaget om en avgift för babysim på 960 kr för 8 tillfällen.

Ärendebeskrivning

Babysim kommer att erbjudas med start v 38, 2022 i varmvattenbassängen på Skönvik. Två grupper per vecka, en för föräldrar med barn från 3–7 månader samt en grupp för barn från 7–12 månader.

På barnens villkor tränas vattenvana på ett lekfullt sätt.

Bakgrund

Ett medborgarförslag om babysim i Skönvikshallen lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2021-04-29 av Pär Kungsmark, Säter Medborgarens förslag ”Jag skulle vilja att Skönvikshallen börjar erbjuda babysim i Säter. Detta är en viktig del i barns utveckling och borde vara en del i det som kommunen erbjuder. Idag finns närmaste babysim i Borlänge som inte är möjligt för alla att nyttja.”

Yttrande fritidsenheten: Utifrån att varmvattenbassängen på Skönvik finns tillgänglig är det möjligt att erbjuda babysim i rätt temperatur för barn mellan ca 3 månader och 1 år. Babysim vänjer barnet vid att vara i vatten och ger barnet vattensäkerhet tidigt i livet. Babysim ger barnet trygghet, säkerhet och glädje i vattnet från en tidig ålder. I dagsläget saknas ledarkompetens för babysim i personalgruppen på Skönvikshallen. Under hösten 2021 ses möjligheten över för en utbildningsinsats och målet är att kunna erbjuda medborgarna babysim till våren 2022. Fritidsenheten ställer sig positiva till förslaget och föreslår att medborgarförslaget är bifallet.

Malin Lilja Altörn
Fritidschef

Sektorchefs namn
Titel

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Kf § 19 Revidering av kalendariet 2023

KS2022/0222

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar justera kalendariet med ändringen att kommunfullmäktiges sammanträde i november är den 30 november.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2022-06-16 fastställa kalendariet för kommunfullmäktige 2023. Kommunfullmäktige beslutade att sammanträdet i november skulle vara tisdagen den 28 november istället för torsdagen den 30 november.

Revidering av kommunfullmäktiges kalendarium 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar justera kalendariet med ändringen att kommunfullmäktiges sammanträde i november är den 30 november.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2022-06-16 fastställa kalendariet för kommunfullmäktige 2023. Kommunfullmäktige beslutade att sammanträdet i november skulle vara tisdagen den 28 november istället för torsdagen den 30 november.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Sektorchefs namn
Titel

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

SÄTERS KOMMUN

Kalendarium 2023

Kommunstyrelsens Au, FU , PU, Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Färgförkl.	Ksau, PU, FU
	KS
	Kf

	Januari		Februari		Mars		April		Maj		Juni
1	Söndag Nyårsdagen v. 52	1	Onsdag v 5	1	Onsdag v 9	1	Lördag	1	Måndag 1 maj v 18	1	Torsdag v 22
2	Måndag v.1	2	Torsdag	2	Torsdag	2	Söndag	2	Tisdag Budgetberedning	2	Fredag
3	Tisdag	3	Fredag	3	Fredag	3	Måndag ÅB/SMG v 14	3	Onsdag Budgetberedning	3	Lördag
4	Onsdag	4	Lördag	4	Lördag	4	Tisdag KS	4	Torsdag	4	Söndag
5	Torsdag Trettondagsafton	5	Söndag	5	Söndag	5	Onsdag	5	Fredag	5	Måndag v 23
6	Fredag Trettondagen	6	Måndag ÅB/SMG v 6	6	Måndag v 10	6	Torsdag Skärtorsdag	6	Lördag	6	Tisdag Nationaldagen
7	Lördag	7	Tisdag	7	Tisdag KS	7	Fredag Långfredag	7	Söndag	7	Onsdag
8	Söndag	8	Onsdag	8	Onsdag	8	Lördag Påskafton	8	Måndag ÅB/SMG v 19	8	Torsdag
9	Måndag ÅB/SMG v.2	9	Torsdag	9	Torsdag	9	Söndag Påskdagen	9	Tisdag	9	Fredag
10	Tisdag	10	Fredag	10	Fredag	10	Måndag Annandag påsk v 15	10	Onsdag	10	Lördag
11	Onsdag	11	Lördag	11	Lördag	11	Tisdag	11	Torsdag	11	Söndag
12	Torsdag	12	Söndag	12	Söndag	12	Onsdag	12	Fredag	12	Måndag ÅB/SMG v 24
13	Fredag	13	Måndag v 7	13	Måndag ÅB/SMG v 11	13	Torsdag	13	Lördag	13	Tisdag
14	Lördag	14	Tisdag AU/Fritidsutskott	14	Tisdag	14	Fredag	14	Söndag	14	Onsdag
15	Söndag	15	Onsdag	15	Onsdag	15	Lördag	15	Måndag v 20	15	Torsdag KF
16	Måndag v.3	16	Torsdag	16	Torsdag	16	Söndag	16	Tisdag KSAU/Personalutskott	16	Fredag
17	Tisdag AU/Personalutskott	17	Fredag	17	Fredag	17	Måndag v 16	17	Onsdag	17	Lördag
18	Onsdag	18	Lördag	18	Lördag	18	Tisdag KSAU/Fritidsutskott	18	Torsdag Kristi Himmelfärdsdag	18	Söndag
19	Torsdag	19	Söndag	19	Söndag	19	Onsdag	19	Fredag	19	Måndag v 25
20	Fredag	20	Måndag v 8	20	Måndag v 12	20	Torsdag	20	Lördag	20	Tisdag KSAU/Fritidsutskott
21	Lördag	21	Tisdag Ågardialog	21	Tisdag KSAU/Personalutskott	21	Fredag	21	Söndag	21	Onsdag
22	Söndag	22	Onsdag	22	Onsdag	22	Lördag	22	Måndag v 21	22	Torsdag
23	Måndag v 4	23	Torsdag KF	23	Torsdag	23	Söndag	23	Tisdag Ågardialog	23	Fredag Midsommarafton
24	Tisdag	24	Fredag	24	Fredag	24	Måndag v 17	24	Onsdag	24	Lördag Midsommardagen
25	Onsdag	25	Lördag	25	Lördag	25	Tisdag	25	Torsdag	25	Söndag
26	Torsdag	26	Söndag	26	Söndag	26	Onsdag	26	Fredag	26	Måndag v 26
27	Fredag	27	Måndag v 9	27	Måndag v 13	27	Torsdag KF	27	Lördag Pingstafton	27	Tisdag
28	Lördag	28	Tisdag	28	Tisdag	28	Fredag	28	Söndag Pingstdagen	28	Onsdag
29	Söndag			29	Onsdag	29	Lördag	29	Måndag v 22	29	Torsdag
30	Måndag v 5			30	Torsdag	30	Söndag	30	Tisdag KS	30	Fredag
31	Tisdag KS			31	Fredag			31	Onsdag		

År 2023

	Juli		Augusti		September		Oktober		November		December
1	Lördag	1	Tisdag v.31	1	Fredag	1	Söndag	1	Onsdag 	1	Fredag
2	Söndag	2	Onsdag	2	Lördag	2	Måndag v 40	2	Torsdag	2	Lördag
3	Måndag v 27	3	Torsdag	3	Söndag	3	Tisdag KS	3	Fredag	3	Söndag
4	Tisdag	4	Fredag	4	Måndag v 36	4	Onsdag	4	Lördag Alla Helgons dag	4	Måndag v 49
5	Onsdag	5	Lördag	5	Tisdag KS	5	Torsdag	5	Söndag	5	Tisdag KS
6	Torsdag	6	Söndag	6	Onsdag	6	Fredag	6	Måndag v 45	6	Onsdag
7	Fredag	7	Måndag v 32	7	Torsdag	7	Lördag	7	Tisdag KS	7	Torsdag
8	Lördag	8	Tisdag	8	Fredag	8	Söndag	8	Onsdag	8	Fredag
9	Söndag	9	Onsdag	9	Lördag	9	Måndag ÅB/SMG v 41	9	Torsdag	9	Lördag
10	Måndag v 28	10	Torsdag	10	Söndag	10	Tisdag	10	Fredag	10	Söndag
11	Tisdag	11	Fredag	11	Måndag ÅB/SMG v 37	11	Onsdag	11	Lördag	11	Måndag ÅB/SMG v 50
12	Onsdag	12	Lördag	12	Tisdag	12	Torsdag	12	Söndag	12	Tisdag Ågardialog
13	Torsdag	13	Söndag	13	Onsdag	13	Fredag	13	Måndag ÅB/SMG v 4	13	Onsdag
14	Fredag	14	Måndag v 33	14	Torsdag	14	Lördag	14	Tisdag	14	Torsdag
15	Lördag	15	Tisdag	15	Fredag	15	Söndag	15	Onsdag	15	Fredag
16	Söndag	16	Onsdag	16	Lördag	16	Måndag v 42	16	Torsdag	16	Lördag
17	Måndag v 29	17	Torsdag	17	Söndag	17	Tisdag KSAU/Personalutskott	17	Fredag	17	Söndag
18	Tisdag	18	Fredag	18	Måndag v 38	18	Onsdag	18	Lördag	18	Måndag v 51
19	Onsdag	19	Lördag	19	Tisdag KSAU/Fritidsutskott	19	Torsdag	19	Söndag	19	Tisdag KSAU/personalutskott
20	Torsdag	20	Söndag	20	Onsdag	20	Fredag	20	Måndag v 47	20	Onsdag
21	Fredag	21	Måndag ÅB/SMG v 34	21	Torsdag	21	Lördag	21	Tisdag KSAU/Fritidsutskott	21	Torsdag
22	Lördag	22	Tisdag	22	Fredag	22	Söndag	22	Onsdag	22	Fredag
23	Söndag	23	Onsdag	23	Lördag	23	Måndag v 43	23	Torsdag	23	Lördag
24	Måndag v 30	24	Torsdag	24	Söndag	24	Tisdag	24	Fredag	24	Söndag Julafton
25	Tisdag	25	Fredag	25	Måndag v 39	25	Onsdag	25	Lördag	25	Måndag Juldagen v 52
26	Onsdag	26	Lördag	26	Tisdag Ågardialog	26	Torsdag KF	26	Söndag	26	Tisdag Annandag jul
27	Torsdag	27	Söndag	27	Onsdag	27	Fredag	27	Måndag v 48	27	Onsdag
28	Fredag	28	Måndag v 35	28	Torsdag KF	28	Lördag	28	Tisdag KF	28	Torsdag
29	Lördag	29	Tisdag KSAU/Personalutskott	29	Fredag	29	Söndag	29	Onsdag	29	Fredag
30	Söndag	30	Onsdag	30	Lördag	30	Måndag v 44	30	Torsdag	30	Lördag
31	Måndag v 31	31	Torsdag			31	Tisdag			31	Söndag Nyårsafton

Kf § 20 Interpellationer/frågor

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 21 Valärenden

- Fyllnadsval efter Marie Richaud (M) som revisor
- Avsägelse från Johan Fredriksson samt begäran om dispens att sitta kvar i socialnämnden
- Övriga valärenden

Kf § 22 Rapporter

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 23 Delgivningar

Årsredovisning, granskningsrapport och revisionsrapport för år 2021, Utveckling i Dalarna Holding AB

Protokoll från sammanträde med styrelsen för Utveckling i Dalarna Holding AB.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-06-02, § 53 att avslå medborgarförslag om ändring i zonkartan – bevilja busskort på grund av farlig väg även till högstadiel elever.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-06-02, § 52 att avslå medborgarförslag om ändring i zonkartan – bevilja skolskjuts för trafikfarlig skolväg trots att sträckan är mindre än 3 km.

Protokoll från sammanträde med kommunstyrelsen 2022-09-06.

KS2022/0370

Förbundsdirektion , Räddningstjänsten Dala Mitt, 2022-04-28 §14.

Granskningsrapport KPMG

KS2022/0369

Förbundsdirektion, Räddningstjänsten Dala Mitt, 2022-04-28 § 15 Revisionsberättelse 2021